Redacció i Administració:
Passeig de Gràcia, 34. — Telèfon 1451-A
Tallers d'impremta:
Barbarà, núms. 11 i 13.—Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
EDICIÓ DIÀRIA

Barcelona	2	Pts. mes
Catalunya i Espanya	7'50	" trimestre
América llatina . .	8'50	" "
Altres països. . .	25	" "

LA PUBLICITAT

ANY XLV—NUM. 15492—PREU: 10 CÉNTIMS

BARCELONA, DIMECRES, 29 D'AGOST 1923

ESPANYA AL MARROC

"HE VIST HOSPITALS QUE NO TENEN NI AIGUA I QUE HAN DE PROPEIR-SE TAL COM PODEN D'AQUEST, IMPORTANT ELEMENT."

(Declaracions recents del general Weyler.)

L'ASSEMBLEA DE CATALUNYA

Els catalans d'avui, en llur fervent desig de convertir en carn de realitat les aspiracions de la llibertat pàtria, veuen en la Mancomunitat de Catalunya el començament de les futures institucions polítiques de la nació. Per això l'organisme creat fa nou anys té l'amor de tots els bons patriotes. La immaterialitat de l'ideal permet que entri dins el petit vas de la Mancomunitat. Aquest vas és petit, però és nostre.

Ara està reunida, en l'antiga Sala de Braços del Principat de Catalunya, l'Assemblea ordinària de la Mancomunitat. I l'atenció dels patriotes va cap als debats i les deliberacions dels reunits. Aquesta vegada l'ordre del dia té un punt culminant: l'elecció del nou Consell permanent. I al voltant del tema s'han descabdellat aquests dies les converses en el Palau de la Generalitat.

Ahir a la tarda es féu l'elecció presidencial. Fou reelegit En Josep Puig i Cadafalch, per 71 vots contra 14. Per aquells que coneguin la composició de l'Assemblea, la seva diversificació en grups, les dites xifres demostren que la reelecció d'En Puig i Cadafalch té un sentit predominantment patriòtic. L'han votat, ultra els diputats de la Lliga i llurs aliats, els republicans nacionalistes i els d'Acció Catalana. Els vots en blanc corresponen segurament als radicals, a la Unió Monàrquica Nacional i a algun que altre diputats solt.

Per part dels diputats republicans nacionalistes i d'Acció Catalana, els vots donats a En Puig i Cadafalch representen un noble exemple de desinterès polític, una lliçó activa de catalanitat. Els uns i els altres no han volgut veure en el president del Consell de la Mancomunitat el representant de la Lliga Regionalista i de la coalició que fins fa poc ha constituït la majoria de l'Assemblea. Hi han vist només la representació de Catalunya, la suprema magistratura de la nostra pàtria en el moment actual. Si ens és plaent el parlar del "President de Catalunya", just és que l'aportació dels vots pertanyents a altres grups contribueixi a posar aquesta agrègia presidència per damunt dels grups i les fraccions, fins a l'alçada del pur nacionalisme.

Més complex i més difícil és el problema del Consell permanent, que avui haurà d'ésser novament elegit. Segons les nostres notícies, les gestions prèvies han deixat, a última hora, la troca fortament embullada, i caldran les xifres decisives de la votació per desembullar-la. Les qüestions personals, polítiques i locals han vingut a complicar un problema ja delicat per si mateix. Al nostre entendre, la pràctica està demostrant que la manera d'elecció del Consell, amb llocs de majoria i llocs de minoria, té inconvenients seriosos. I creiem que caldria modificar l'Estatut en aquest punt, com s'ha modificat en altres, acceptant el principi general que els organismes executius, com és el Consell de la Mancomunitat, han de pertànyer totalment a la majoria, sigui aquesta homogènia, sigui de coalició.

En les actuals circumstàncies, seria lògic que es formés una majoria nova de base nacionalista. Això exigiria que els regionalistes prescindissin de la companyia dels cacics, nominalment autonomistes. El nacionalisme incondicionat, que sosté la legítima ambició d'exercir el Govern de Catalunya, no anirà, ni ara ni mai, a cap pacte ni a cap coalició que no tingui per aglutinant el sincer sentiment nacional català.

Full de dietari

PER ALGUNA COSA CAL COMENÇAR

Sr. Canons.—Ahir sostenieu que aquests jovencells de la camisa blanca, el pantalon blanc i la pipa, no imiten un dels meus costums predilectes, sinó que estrafan un model ianqui.

Sr. Duran.—Exacte.

Sr. Canons.—Doncs jo us vull dir que aquests jovencells són uns ianquis de pa sucat amb oli. No n'hi ha prou amb vestir-se com un ianqui per ésser un ianqui. Apa!

Sr. Duran.—Però, qui us ho deny? M'he limitat simplement a establir que la indumentària d'aquests minyons no us deu res a vós, sinó a les modes ultramarines. No he dit pas que per aquest sol fet tinguessin la mateixa ànima que Douglas Fairbanks, que Woodrow Wilson o que John Rockefeller.

Sr. Canons.—Aleshores, què tanta mandanga?

Sr. Duran.—Mandanga? Esteu segur que us escau d'emprar aquest mot?

Sr. Canons.—Vull expressar que si aquests nois no saben fer altra cosa que copiar quatre detallets de la indumentària dels grans pobles del món, ja es poden desar.

Sr. Duran.—Trobo que argumenteu amb massa vehemència. Desplaceu el problema. La mentalitat, moralitat i sentimentalitat d'aquests nois caldrà esbrinar-la poc a poc, mitjançant una enquesta individual... Jo, Déu meu, no he fet sinó aplaudir llur presentació d'una escaient simplicitat. Res més!

Sr. Canons.—Bé, bé, però aquesta escaient simplicitat—com vós dieu—amaga una veritable muntanya de vanitat, de petulància, de fums...

Sr. Duran.—No generalitzeu. Sota les camises blanques poden amagar-se tots els vicis i totes les virtuts—com sota les camises de color o com sota les camises negres—i que em perdonin els feixistes. Teniu un exemple convincent. Avui dia, totes les dones dels països dits civilitzats vesteixen els models de París; voleu-dir que per aquest sol fet les dones s'han encomanat l'esperit parisenc? No us fèu illusions. N'hi ha, sense dubte, que nadreixen aquesta aspiració, però la majoria, la immensa majoria de dónes turques, espanyoles, colombianes, finlandeses, italianes, etc., accepten la llunyana dictadura de la Rue de la Paix i del Boulevard Haussman sense saber on cauen aquests carrers ni sospitar que un determinat vestit pugui correspondre a una determinada psicologia. Si entre aquests joves n'hi ha algun que aspira a una ianquització integral, no ens precipitem a blasmar-lo. Models pitjors podia triar!

Sr. Canons.—Començar pel vestit, que és la cosa més fàcil, no té cap gràcia. Que assimilin els mètodes de treball o l'empenta financiera; això, això!

Sr. Duran.—No sigueu temerari, amic meu. Totes les assimilacions han començat sempre per les coses fàcils. La civilització, quan agafa un salvatge, comença per donar-li un tern desllnit i un capell fort. Després, si pot, a través del tern, mira d'encomanar-li alguns sentiments honorables i, a través del capell fort, algunes idees elevades... Però generalment no pot. Es per això que per aquests móns de Déu topem amb tants de bretols amb tern i amb tants d'imbècils amb capell fort.

Carles Soldevila

UN MENUT QUE GUANYA MES QUE EL PRESIDENT DELS ESTATS UNITS

Nova York, 28. — Els pares del nen Peggy, actor cinematogràfic, de tres anys i mig, molt popular, han signat un contracte per tres anys, segons el qual el petit artista guanyarà un milió cinc cents dòlars cada any i una indemnització de mig milió per a quan acabi el contracte.

El president de la República cobra 300.000 dòlars cada quatre anys, com a sou de president.—Radio.

L'INDEPENDENTISME HINDU

Londres, 28. — Segons una estadística publicada pel Govern de l'Índia, durant l'any passat moriren assassinats pels insurrectes hindús, cinc mil anglesos.—Radio.

La Política

CONFERENCIA A "PATRIA LLIURE"

Demà, dijous, a les deu de la nit, En Domènec Pallerola donarà una conferència a l'Ateneu Nacionalista "Pàtria Lliure" (Casanova, entre Consell de Cent i Aragó), desenrotllant el tema "La causa de Catalunya: la drecera de la victòria".

ELS PATRIOTES DE MANLLEU

A Manlleu el jovent patriota de la localitat ha fet una bella escampadissa de fulles amplament creuades amb la nostra bandera nacional, en les quals hom hi veu llegendes patriòtiques d'entre les quals ens és plaent de reproduir-ne algunes:

"Si un fill escolta impassible els ultratges dirigits a la seva mare; si sentin maleir aquest nom sagrat, s'arronça indiferent d'espatlles, aquest és més que salvatge, més que inhumà: és una unitat degenerada de la raça. Catalunya és una mare: els seus fills són els catalans."

"Català: Acció Catalana no és un altre partit polític; és una unió de patriotes que et demana l'esperit per Catalunya."

"Manlleuenc: Si vols esmerçar les teves forces a rompre el jou amb el qual ens oprimeix l'Estat espanyol, aplega't amb els del novell grup d'Acció Catalana, on hom et rebrà cordialíssimament."

A MONTMELÓ

Diumenge vinent, 2 de setembre, a les onze del matí, tindrà lloc a Montmeló un míting d'afirmació nacionalista, organitzat pel Grup Català "La Barrirada".

CONFERENCIA D'EN PLA I CARRERES

Organitzada per la Joventut d'Esquerra Catalana, i com a principi de la campanya de propaganda i organització que acordà portar a cap, tindrà lloc una conferència pública a càrrec del diputat a les Corts d'Espanya, En Narcís Pla i Carreres, sobre el tema "Solidarisme", dijous vinent, dia 30 del corrent, a les dèu de la nit, a l'Ateneu Barcelonès (Canuda, 6).

ACCIÓ NACIONALISTA DEL POBLE NOU

La Comissió organitzadora d'Acció Nacionalista del Poble Nou (adherida a Acció Catalana) ha projectat per al proper dia 2 de setembre una visita al nacionalista empresonat, En Joaquim Delclòs, a la qual són convidats tots els nacionalistes problenovins. El lloc de reunió ha quedat fixat als Quatre Cantons, a les vuit en punt del matí.

Per al mateix dia ha convidat els seus amics i adherits que amb tant zel i entusiasme ocuparen els llocs d'interventors i apoderats en les passades eleccions, a un vermut de germanor, en celebració dels falaguers resultats obtinguts en aquella campanya electoral que tan bona impressió produí entre els elements nacionalistes d'aquesta industriosa barriada.

Aquesta festa íntima se celebrarà a dos quarts de dotze del migdia, al mateix local ón s'instal·laren les oficines electorals, carrer de Pujades, 188.

JOVENTUT NACIONALISTA DE LLEYDA

Aquesta entitat prepara una gran campanya de difusió nacionalista per les comarques lleydatanes, començant per un míting que se celebrarà als Camps Elisis a darrers de setembre. ...A l'acte hi prendran part, a més a més d'oradors ciutadans, els senyors Llangort, Pou i Sabater, Riera i Puntí, Serra i Moret, Roig i Pruna i Durnu i Albesa. Presidirà l'acte el senyor Maciá.

NOVA AGRUPACIO NACIONALISTA

La setmana passada es constituí el Consell directiu i administratiu de la nova Agrupació i setmanari nacionalistes «Sempre Avant!", adherits a Acció Catalana, en la següent forma:

President, Miquel Altisent; secretari, Andreu Cartanyà; caixer, Domènec Vallès; administrador, Joan G. Farré; vocals, Ramon Alù i Pere Gimé; redactor en cap, R. Fabregat.

La majoria d'aquests senyors són els fundadors de la Joventut Nacionalista, els quals se n'han separat, disconformes amb l'actuació que li vol donar el senyor Maciá.

En l'edició pròxima del seu portantveu, publicaran un manifest explicant els motius del seu ingrés a Acció Catalana, i es proposen treballar intensament en pro dels ideals nacionalistes, tant a la ciutat com a la comarca.

NOVA CRISI JAPONESA

Tokio, 28.—El comte d'Ushida, que havia estat nomenat primer ministre interí, ha presentat al Mikado la seva dimissió i la dels seus companys de Gabinet.—Radio.

LA PINTURA I L'ESCULTURA

Les Arts de l'Extrem-Orient

Una de les raons majors de l'estudi de l'Orient llunyà, és segurament la unitat de l'esperit humà constatada en aquell vastíssim continent, tan dissemblable a l'Europa des de nombrosos punts de mira. Els sentiments dels homes ací i allà són sovint tan genèricament semblants que àdhuc allò que en la Història de l'Occident pot semblar particularisme, contingència o atzar, es reprodueix exacte, de manera sorprenent, en la vasta i complexa Història de les terres asiàtiques. De vegades aquesta actitud és alhora de caràcter cronològic. Per aquest càntó de la unitat de l'espècie humana, doncs, la negligència de l'Orient, particularment d'això que es coneix per Extrem-Orient, és un absurd tan gran com ho seria el negligir, de l'Hellenisme, la Grècia hellenística post-alexandrina o bé la Grècia pre-hellènica.

La unitat de l'esperit humà no la constata solament la Història. L'art també, i per cert de manera ben distinta. Així com la Història ens ofereix certs paral·lelismes, convergències i concomitàncies entre l'home blanc i l'home groc, l'art ens ofereix dissemblances que no justifiquen menys aquella unitat. En aquesta tangible manifestació de l'esperit humà que és l'Art, l'Orient i l'Occident, si bé no coincideixen, bé es complementen.

Les Arts plàstiques, literàries, musicals, etc., però sobretot les arts plàstiques, cristal·litzen en escoles, tendències i varietats infinites, les quals diversificacions, però, es poden resumir en dues tendències principals: Realisme i Idealisme, o bé, si es vol, Realisme i Lirisme. L'Occident és essencialment realista; l'Orient, és essencialment idealista. Tant l'Orient com l'Occident no són, però, exclusivament idealista ni realista. A l'Orient hi ha artistes, i àdhuc escoles, profundament realistes, de la mateixa manera que a l'Occident l'art idealista ha tingut conradors magnífics i fins escoles i teories intrínsecament idealistes.

L'Orient, però, és tan secularment pastat en l'Idealisme, que aquest sentiment ho colora tot, de la mateixa manera que el Realisme greco-romà, ja manifest en aquesta intercontinental plàstica transicional que és l'art egipci, colora i dóna el to a l'art occidental, per líric, per idealista, que es confessi. Malgrat el seu realisme valuós, a l'Orient, a l'Extrem-Orient sobretot, predomina, intensivament i quantitativament, l'art idealista. I a l'Occident, per oposició, predomina en tots conceptes l'art realista.

Heu's ací com, tot i dissemblar, les arts de l'Orient i les de l'Occident es complementen per afirmar de la més sublim i rotunda manera que li és atorgat a l'esperit humà la seva unitat.

Una de les més pregones delectacions ofertes a la nostra ànima d'occidentals ha d'ésser, per poc despert que hom sigui, la que ens pervingui de la intel·ligència de l'art extremoriental. Això es pot assegurar dels catalans, que tan apartats havem estat sempre del viure de l'Extrem-Orient, que tan equivocades i barroeres idees tenim generalment respecte l'art de la Xina, de l'India, del Japó, etc. Una frisança de coneixement ha de moure'ns amb ocasió de la propera Exposició de l'art extremoriental; una avidesa de constatació d'aquelles altes valors de lirisme i d'idealisme que sobreixen la nostra capacitat lírica o idealista. Com serà aquell lirisme? Com es manifestarà? Quines formes prendrà? Com parlarà de les coses subtilitzades en l'atzur de la fantasia; com parlarà d'aquest moment encara material de volatilització del fenòmen i de trasvasament inefable de la sensació; com en parlarà el germà groc al germà blanc que es creia que tot l'ho havia dit ell, aquest blanc del remot Occident?

Però aquest home blanc és l'home essencialment realista, i, com a realista, la seva expectació ha d'ésser encara major amb ocasió de les presentalles del realisme de l'home groc. Poder veure l'obra realista dels millors artistes del món idealista, la interpretació del món exterior per aquests poderosos fantasistes, això ha d'ésser per al no iniciat, un dels esdeveniments que filen la vida, una d'aquestes descobertes que reforcen el caràcter, que obren una finestra sobre un món nou, que refan, o trasbalsen, o intensifiquen la personalitat.

El millor de les arts de l'Extrem-Orient, tan diferents de les nostres, és que, un cop passada la sorpresa, un cop realitzat el descobriment, aquell interès o aquella delectació no minven pas amb la insistència, sobretot si aquesta és una insistència interrogadora, si l'estudi acompanya l'encuriosiment. En tal cas la delectació augmenta amb el coneixement: la vida d'un home no és pas suficient per atènyer el cansament, per esgotar aquella dèu de fruïció artística. L'Art Extremoriental és tan extens i variat, està subdividit en tantes i tan belles províncies, que hom pot abeurar-s'hi indefinidament com en la bota de Sant Ferriol.

Joan Sacs

Converses filològiques

XVI. Addició de *no*.

Basta que hom aconselles de no ometre la partícula *no* darrera *res, cap, mai* i mots anàlegs quan algun d'aquests mots va anteposat al verb d'una proposició negativa, perquè fessin llur aparició en la llengua escrita construccions com les següents, on figura un *no* afegit indegudament o mal posat:

Va passar sense que cap d'ells no se n'adonés.

No mai havia vist una cosa semblant.

No mai no l'havia vist tan content.

En el primer exemple, el *no* hi és de més; la construcció correcta és: *Va passar sense que cap d'ells se n'adonés* (com, posant *cap* darrera el verb, es diria *Va passar sense que se n'adonés cap d'ells*, i no pas *Va passar sense que no se n'adonés cap d'ells*).

En el segon exemple, el *no* no s'havia d'ajuntar a l'adverbi *mai* sinó al verb: *Mai no havia vist una cosa semblant.* En una proposició negativa, el *no* afecta directament el verb i és al verb que s'ha d'adjuntar i no a cap altre mot; el *no* ha de collocar-se immediatament davant el verb o solament separat d'ell pel pronom o pronoms febles complements d'aquest verb.

En el tercer exemple, està bé el segon *no*, però cal suprimir el primer: *Mai no l'havia vist tan content.*

El millor mitjà per saber si l'addició de *no* a un verb precedit d'alguns dels mots *res, cap, mai*, etc., és o no correcta, és de posposar aquest mot al verb i de veure si llavors aquest va amb *no* o sense; en el primer cas l'addició de *no* al verb precedit de *res, cap, mai*, etc., és correcta; en el segon cas és errònia.

Mai no ve és correcte perquè, amb *mai* posposat al verb, diríem *No ve mai.*

Sense que cap d'ells no se n'adonés és erroni perquè, amb *cap* posposat al verb, no diríem *Sense que no se n'adonés cap d'ells*, sinó *Sense que se n'adonés cap d'ells.*

P. Fabra

La situació a Europa

El viatge de Mr. Stanley Baldwin a Air-les-Bains ha estat pretex per a l'opinió, per insinuar la possibilitat d'una entrevista amb Poincaré, i qui sap si el veritable pretex han estat les aigües. M. Poincaré, amb tot, diu que ell no farà cap pas, però que si Mr. Baldwin pren la iniciativa, ell no refusarà pas la conversa.

La premsa anglesa continua als diferents sons de la seva diversa política, combatent, ja decoradament, ja amb molts modes, el darrer discurs de Poincaré. El "Daily Chronicle" publica un interviú amb Stresemann, segons la qual aquest sembla ben disposat a modificar, amb molta mesura, però, la seva política. Els viatgers francès i alemany a Rússia, M. De Monzie i l'excanceller Wirth, treballen a qui pot més per quedar-se amb el comerç dels Soviets.

Canvi de decoració

LA SITUACIÓ D'ALEMANYA

(Del nostre enviat especial)

La por que el gabinet Stresemann porti a cap una política d'impostos veritable ha canviat en quaranta vuit hores, totalment, la decoració de la vida alemanya. De l'armistici fins fa dos dies Alemanya era el país en què es podia viure més bé i més barat. Ara, de cop i volta, amb una rapidesa fulminant, Alemanya s'ha convertit en el país més car del món. El preu de la vida de Barcelona, que passa per una ciutat de les més cares, ha estat batut pel preu de la vida de Berlín.

S'està produint el procés invers que us explicava en els articles anteriors. Durant molt de temps, el preu de les coses augmentava més lentament que la depreciació del marc i, per tant, que l'alçament del dòlar. Era el temps gloriós que prendre el tramvia a Berlín, costava un cèntim de pesseta; dormir tota la setmana, dues pesseles; prendre un café, tres cèntims dels nostres. Ara això ja s'ha acabat. La por generalitzada de la possibilitat d'haver de pagar els impostos en marcs or, ha fet que els preus de les coses augmentin amb més velocitat que la depreciació del marc. El comerciant preveu per a la nit, a l'hora de tancar la Borsa, un aixecament del dòlar i al matí dóna a les coses que veu un preu superior, de molt, a l'augment que aquestes coses tindran en marcs paper, donada la puja de la divisa americana. Abans, el comerciant, davant del dòlar, sempre es trobava en descobert. Ara es cobreix, exageradament i amb vint-i-quatre hores d'anticipació.

S'ha passat d'un extrem a l'altre amb una falta de sòlia fantàstica que demostra que la característica d'aquest país és l'ansia i la golafreria absoluta, això és, la barbàrie. No hi ha mesura, ni contenció, ni el més mínim desig de reflexió. Abans de la guerra us deien que l'alemany era un home especialment dotat per a l'organització i la disciplina. Jo això ho dubto perquè veig el que passa ara. La vida d'Alemanya és la cosa més caòtica que un hom es pot figurar. I em sembla que si l'alemany tingués aquestes virtuts, seria ara, en aquests moments, precisament, l'hora de demostrar que posseeix les tals virtuts. Demostrar-ho abans, en temps del vent en popa, no tenia cap mèrit, com no té cap mèrit, per a un milionari, demostrar que no ha robat mai cap llonguet.

Si el que passava fa una setmana no tenia sentit, el que passa ara, encara on té menys. Jo no comprendré mai que el sastre que em fa un dia un vestit per quinze pesseles, em demani, vuit dies després, pel mateix treball sis lliures esterlines. Comprendreu que, preu per preu, val més agafar el tren i anar a Londres a vestir-vos. Aquest exemple es pot generalitzar: tan simple és que per una cursa de tram us demanin un cèntim de pesseta, com seixanta cèntims, com us demanàvem avui. Tan simple és que els vint volums de les obres de Goethe costin un dia tres rais com quaranta duros, que és el seu preu d'avui. Un hom es demana per què aquest país que ha fet fàligranes organitzant el bestiar humà, no ha sabut fer pagar sempre per una cursa de tram, deu cèntims i per un llibre, per una corbata o per un vestit, el seu preu veritable.

Mentrestant, la baixa del marc s'accentua cada dia més. El govern ara tira cada dia a la circulació, quaranta vuit bilions de marcs paper al carrer. Es una xifra fantàstica de la qual se'n pot donar una idea, només, dient que aquesta muntanya de marcs, cap amb prou feines en deu camions dels ordinaris, carregats a sency. El govern farà tots els possibles per retardar la decisió — i això perquè el mercat de llures estrangeres i la seva exportació a Alemanya es retraurin — d'anullar aquestes lones de paperassa, però a l'últim no tindrà més remei que fer-ho. Aquestes xifres tan fantàstiques són un destorb en les operacions comercials. Arriba un moment que la mà es cansa d'escriure teros, els llibres de comerç es fornen hidròpics, tot és devé un embull i una barreja de xifres astronòmiques. Llavors no hi ha més remei que fer una conversió i tornar a començar. Per un milió de marcs antics, us dònen un marc nou i llestos. Això ja ho ha passat a Rússia i a Polònia. Polònia ho anullà l'enorme primera emissió de marcs polacs i el marc de la segona emissió es calcula que havia de valer un franc suís, però la depreciació de la moneda de la segona sèrie, ja s'ha iniciat. Rússia ha anullat per dues vegades les seves successives emissions de rubles. La tercera moneda bolxevista, que té el valor de la llura anglesa, s'aguanta per ara.

Respecte de la depreciació del marc, no som més que al començament. Avui un dòlar valia cinc milions. El veurem a vint i a trenta milions, si Déu no fa un miracle o la resistència a la Ruhr no s'acaba. Ja diguérem que estudiada la depreciació del marc diagràficament, se'n treu la conclusió que el preu que arribà a tenir el ruble serà una futesa petitíssima comparat amb el preu que arribarà a tenir el marc. Mentre la sesistència continuï, mentre es tirin cada dia a la circulació bilions i bilions de marcs, no hi haurà més remei que comptar per milions. I com que l'acabament de la resistència, per ara, no es veu venir per enlloc, abans al contrari, tothom sembla resignat i demana amb una inconsciència remarcable que el govern intensifiqui la producció de marcs; és per això que deia que en aquest afer no som més que al començament i que l'horitzó és més cobert que mai.

Aquest canvi general de decoració, es fa, naturalment, visible al carrer. Ha disminuït considerablement la circulació dels automòbils, els tramvies van buits, a les tendes i botigues no hi passa una ànima i els preus dels restaurants i hotels s'han fornat definitivament inaccessibles. Si jo no tingués obligacions periodístiques em començaria a demanar quin interès té per a mi Alemanya, llevat de la seva baratura. En una Alemanya més cara que qualsevol altre país, no crec que els alemanys mateixos s'hi resisteixin a viure. Un hivern a Berlín sense la possibilitat de poder tenir una calefacció a bon preu i sense poder beure, de tant en tant una ampolla de vi del Rin, té molt poca gràcia. Els preparatius per a l'hivern —aquí ja fa dies que som en plena tardor, ilustres i poc envejables estiuejants de Caldetes! — han sofert un atur forçós. Això que per a vosaltres, catalans que viviu a Barcelona, no té cap importància, per als alemanys, per als ciutadans de Berlín, té una transcendència considerable, és un problema nacional. Tots els alemanys que no han pogut comprar carbó somnien en el nostre sol i desvariegen pensant en la nostra mar. En aquesta hora tan trista de la tardor alemanya, a mitja tarda, quan les coses agafen un olor i un color de vinagre a través del vent que arremolina la pluja, és impossible no pensar en les terres de sol amb tristesa i enyorança. Llavors, perdeu la noció de la civilització material. L'enorme impressió que fa Berlín com a ciutat desapareix, oblideu l'innegable confort d'aquest país i us fa l'efecte que vivia en una terra isolement, que anem perduts per aquests aiguamolls de l'alta Prússia, que no teniu una teulada per refugiar-vos i que de qualsevol bosc d'avets dels que s'estenen sobre la plana infinita i incerta com un enorme animal autediluvià, us pot sortir un "home germànic", pelut, cobert de pells de mollí, ros, ton i desagradable.

I *entre nosaltres*: s'estén a tot Alemanya la moda de fer-se posar la butxaca superior de l'americana a la dreta, per compte de l'esquerra, com és gustum a tot arreu. Això és fet pensant amb la destinació que tenen els vestits en aquesta època alemanya. En efecte: és rar el vestit que no hagi de passar per la prova d'ésser girat. Llavors, la butxaca fa la seva aparició a l'esquerra i l'americana té totes les aparències desitjables per passar com a nova, que és el que es volia demostrar.

Josep Pla

Berlín, agost.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 28 D'AGOST DE 1923

BORSÍ MATÍ

	Obra	Alt	Baix	Tanc
Nord	68'20			68'20
Alacant	67'93	67'85	67'20	67'95
F. C. Metrop.	169'	170'25	169'	170'25
Autos	88'	89'50	85'	89'50

BORSÍ NIT

	Obra	Alt	Baix	Tanc
Nord	68'45			68'45
Alacant	67'85			67'95
F. C. Metrop.				
Autos	93'50			93'50

DIVISES ESTRANGERES

Francs	42'75
Suissos	124'93
Belgues	35'65
Lires	32'40
Lliures	31'90
Dòlars	7'455
Marcs	0'0002
Corones	0'0125

BORSA DE MADRID

	Com.	fimes	prop.
Interiors	71'75		
Amortitzable 4 %			
Amortitzable 5 %	95'25		
Exterior 4 %	87'30		
Banc d'Espanya	580'		
Banc Esp. de Crèdit	150'		
Banc Esp. Río Plata	232'		
Tabacs	247'		
Sucres pref.			
Sucres ord.	34'25		
Cèdules			
Nords	341'		
Alacants	343'50		
Francs	42'90		
Lliures			

BORSA DE PARÍS

Londres	796'85	79'25
Bèlgica	83'10	
Espanya	135'25	735
Holanda	668'75	
Itàlia	75'60	75'60
Nova York	17'63	17'50
Portugal		
Suècia	457'75	
Suïssa	316'	315'50
Argentina		
Brasil		
Grècia		
Noruega	287'	
Dinamarca		
Berlín	030'	0'0330
Viena		0'2475
Praga	51'80	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons	135'
" " Isabel	138'
" " unses	135'
" " petites	134'50
" " francès	135'
" " lliures	31'
" " dòlars	7'10

SUCRES

Nova York	Tanca 27 d'agost
Setembre	492'
Desembre	436'
Març	374'
Maig	381'

CAFÈS

Nova York	Tanca 27 d'agost
Disponible	10'1/2
Setembre	865'
Desembre	765
Març	727
Maig	712'
Juliol	705'

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions de 28 d'Agost 1923

NEW YORK	Disp.	Octu.	Dbre.	Gener	Març	Maig	Juliol
Tanca anterior		24'54	24'43	24'14	24'20		
Obertura		24'63	24'41	24'05	24'13		
Segon telegrama		24'43	24'29	24'04	[illegible]		
Tanca							
LIVERPOOL							
Tanca anterior							
Obertura		13'83		13'49	13'37	13'23	13'04
Segon telegrama		13'71		13'44	13'34	13'20	
Tanca		13'81		13'41	13'33	13'21	13'00
New Orleans							
Tanca anterior	24'50	23'37	23'64				
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							

BORSA TARDA

	Obra	Alt	Baix	Tanc
Nord	68'35	68'55	68'35	68'45
Alacant	67'85	68'	67'85	68'
Càceres acd.	6'			6'
Comunal	68'85	68'75	68'65	68'75
F. C. Metrop.	171'	171'	170'75	170'75
G. Metrop.	152'25	152'50	152'25	152'35
Autòmnibus	91'	93'50	91'	93'25
C. Docks	15'70			15'70
Pistas	46'25			46'25

BORSA DE LONDRES

Cèdules argentines	3575	Argentina	3862
Exterior	7050	Montevideo	3812
França	7915	Xile	3700
Nova York	45456	Berlín	20.000,0000
Espanya	33855	Copenhague	21415
Suïssa	2510	Yokohama	2103
Holanda	11562	Bèlgica	9495
Itàlia	10500	Noruega	2790
Suècia	1704		
Portugal	231		

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

	Antr.	Cort
Emprèstit 1914	74'75	74'50
" 1920	74'	73'85
C. C. Comunal	74	

DIPUTACIÓ DE BARCELONA

	Antr.	Cort
Emp. 9.000,000	80'	80'
" 5.000,000	79'50	
" 13.000,000 B.	78'	
" 13.000,000 C.	77'50	77'75

AJUNTAMENT DE BARCELONA

	Antr.	Cort
Emissió 1903	79'	
" 1904	79'	
" 1905	79'	
" 1906 A.	80'65	
" 1906 B.	80'50	80'50
" 1906 C.	82'85	
" 1907 D.	78	
" 1910 D.	77'75	
" 1912 B.	77'75	
" 1912 E.	75'25	
" 1912 F.	73'25	73'25
" 1913 B.	78'25	
" 1916 B.	77'75	
" 1917 B	77'85	78'
" 1918 B.	78'	78'
" 1919 B.	77'85	78'
" 1920 B.	77'50	77'50
" 1921	100'25	100'
Eixample 1899	96'50	
" 1913	91'	
" 1907	87'	
Bons Reforma	84'35	84'

PORTS

	Antr.	Cort
Port de Barcelona	89'	89'50
" " Melilla	100	
" " Sevilla	83'	82'75
" " Gijón-Musel	85'	

DEUTES DE L'ESTAT

	Antr.	Cort.
Interior 4 % A.	71'80	71'75
" " B.	71'55	71'70
" " C.	71'70	71'75
" " D.	71'40	71'70
" " E.	71'50	
" " F.	71'50	
" " G H.	71'75	71'80
Exterior 4 % A.	88'	88'1
" " B.	88'10	88'10
" " C.	88'35	87'85
" " D.	88'60	87'50
" " E.	87'50	87'75
" " F.	87'70	87'80
" " G H	88'	87'75
Amortitzable 4 % A	89'	
" " B	89'	
" " C	89'25	
" " D	89'20	
" " E	90'	
" 5 % A	96'30	
" " B	96'20	96'20
" " C	96'20	95'90
" " D	96'50	96'25
" " E	96'50	
" " F	95'9.	
" 1917 A	95'10	95'80
" " B	96'15	
" " C	96'15	95'83
" " D	96'40	
" " E	97'40	
" " F	97'2.	
O. Tres. C. 1924 A	101'95	101'9.
" " " " B	101'85	101'9.
" " F. " A	101'70	101'7.
" " " " B	101'60	101'60
" " O. 1923 A	100'50	
" " " " B	100'60	100'55

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antr.	Cort.
Villalbes 4 %	74'25	
Almanses 4 %	76'35	
Osques 4 %	77'50	77'75
Tudela 5 %	68'	
Nord 1.ª hip. 3 %	66'15	66'25
" 2.ª " "	63'75	64'15
" 3.ª " "	6.	
" 4.ª " "	63'	
" 5.ª " "	63'25	63'75
Pamplona	63'80	63'75
Prioritat	66'25	63'35
Segòvies	59'25	
M. S. Joan	67'50	
Astúries 1.ª	64'50	
" 2.ª	63'25	64'
" 3.ª	63'50	64
M. Z. A. A 5 %	94'75	94'35
" B 4 1/2 %	80'	
" C 4 %	71'15	71'15
" D 4 %	71'	70'85
" E 4 1/2 %	78'25	78'25
" F 5 %	18'25	88'15
" G 6 %	102'	102'
" 1.ª	60'50	60'75
" 2.ª	75'50	77'75
" 3.ª	74'75	
Fran. 1864 2 1/2 %	56'	
" 1878 2 1/2 %	53'25	
Directes 2 1/4 %	55'65	55'75
Deus-Roda 2 1/4 %	57'25	66'75
Lleydes	67'	
Orenses fix 3 %	61'50	
Orenses var.	3.	
Càceres 5 %	67'	
" fix 4 %	77'50	
" var.	57'	35'15
Vasc Asturiana 1.ª	97	
" " 2.ª	98'	
Olot Girona 4 %	65'75	
" " 5 %		
Andalús 5 %	79'25	79'25
Secundaris 4 %	66'75	66'75

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antr.	Cort.
Manresa-Berga 4 %	18'	
C. Gral. Tram. 4 %	87'	80'
" " " 5 %	95'50	
Tramvies BEG 5 %	56'	
" " 4 %	76'	
" St. And. 4 %	72'50	
Sarrià-Barcel. 6 %	102'	102'
Fer. Catalunya 6 %	92'	92'
Ferr. Catalans 5 %	99'85	99'85

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
C. Bar. E. 1900 5 %	69'	
" 1907 4 %	62	
" 1908 4 %	60	
" 1912 5 %	88'	
" 1913 5 %	87'25	87'50
" 1920 6 %	95'50	95'50
Aigües Barna. 3 %	55'50	
" " 4 %	71'50	
" " 5 %	97'75	
" " 5 %	96'75	
" " 6 %	101'75	101'75
C. G.-E. D 4 1/2 %	74'50	
" E 4 1/2 %	74'50	
" F 4 1/2 %	74'50	74'75
" G 6 %	91'35	94'65
" Bons 6 %	92'35	123.
Alum. púb. G 5 %		
" " H 5 %	60'	
Energies 5 %	67'	16'75
" 6 %	94'75	
" Bons 6 %	94'15	94'25
E. del Cinca 5 %	58'	
" " 6 %	92'50	
E. M. d'Ebre 5 %	75'	
S. F. F. Mot. 6 %	12'75	
" Bons 7 %	8.	85'50
S. E. C. Elect. 6 %	7.	76'
H. A. Elect. 5 %	101'	
" " 6 %	129'	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
C. Fluid Elect. 6 %	93'	93'
C. Mall. Elect. 6 %	101'75	
Manresana 5 %	88'75	
" 6 %	94'	
C. Gral. Elect. 6 %	61'	

OBLIGACIONS VARIES

	Antr.	Cort.
Trasatlàntica 4 %	87'25	87'
" 5 %	101'50	101'50
" 6 %	106'	106'10
Urgells var.	65'25	
T. Filipines 4 1/2 %	59'25	
Fabra Coats	60'	
Sucres 4 %	75'	
" estamp.	82'	
" Bons 6 %	97'50	
Asland 5 %	88'	
" pref.	88'	
" 6 %	94'50	
" 7 %	101'75	
Reg. de l'Ebre 4 %	63'	
F. d'Obres 4 1/2 %	64'50	83'70
" 5 %	97'25	
C. Cot. i Aut. 5 %	62'	
Unió Vidriera 5 %	81'	
Siemens 5 %	82'	
Carbs. Berga 4 1/2	16'50	
Cons. Naval 5 %	81'	
" Bons 6 %	105'53	101'
A. i Graells A 7 %	101'	
" B 7 %	137'	
" A i T 7 %	17'50	
Cons. i prts. 6 %	92'	92'
U. E. P. fun 5 3/4	82'	
" 4 3/4	85'	
St. G. de Rees 6 %	8.	
C. G. Carbons 6 %	105'	
Cases Barates 6 %	71'	71'50
Mines del Rif 6 %	84	
" 6 %	87'	
T. Fran. Esp. 7 %	98	98'

ACCIONS

	Antr.	Cort.
Banc d'Espanya	4d'	
Banc de Vilanova	57	
Banc de Catalunya	80'	
Crèdit i Docks	152'50	155'

FERROCARRILS I TRAMVIES

	Antr.	Cort.
Sarrià Barcelona	100'	
Orense Vigo	13'20	
Manresa Berga	15'	
Andalusos	56'	
Sud d'Espanya		
Vallad. M. Rioseco	6'	
Olot Girona	28'	
Alandara	75'	
C. Ferros. i Trams.	15'	
Canal Ebre	22'	
Villena Alcoy	27'	25'50

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antr.	Cort.
Catalana D	77'	
" E	18'	
" F pf. 5 %	57'	
" F pf. 6 %	81'	81'
Barcelonesa	129'	
Metallurg. Ebre	67'	
L'Electricitat Sub.	85	
Forces Motrius		
" " O		
" " P	87'	
Const. Elèctriques	92'50	
Aigües Barna. O.	121'	
" diferides	2.	
C. H. A. Elect. A.	374	371'
" B.	355'	
C. Fluid Elèctric B.	100'	
" C.		
" D.	93'	

ACCIONS VARIES

	Antr.	Cort.
C. Grl. Tabacs F 1.ª	22'50	
" F. 2.ª	193'	
C. Trasatlàntica O.	100'	
" P.	103'	
Canal Urgell	13'50	
La Maquinista	60'	
Espanya Industrial	162'	
Hidro. de l'Ebre		
Sucrera del Segre O		
" P		
Gral. Telèfons O		
" P	90'	
C. Peninsular O.		
" P.	88'25	88'50
S. d'Obres i Cons.	150'	
Unió Resinera		
Asland	174'	
G. Metal·lúrgica O.		
" P.	73'50	
Sucreres O.	39'	
" P.	83'	
Mútua Propietaris	60'	
Indus. Agrícoles	171'	
Unió Vidriera A.	40'	
" B.	70'	
Cotxes i Autos A.	50'	
" B.	90'	
Indus. Elèctrica	97'	
Cons. i pav. A B C D	55'	
" E.	55'	
Autòmnibus S. A.	87'25	
Hispano-Suïssa	203'	

ACCIONS VARIES

	Antr.	Cort.
Indus. Alcoholera	75'	
Foment propietat	50'	
C. Transmedit.	52'	
S. A. Monegal	48'	
S. A. Damm	135'	
Catalana G. i Nav. A	130'	
" B	100'	
Làmpara Z.	83'	
Salat O	61'	
" P.	67'	
Torres fer. i cons.	103'	
Manuf. suro	100'	
Astillers Tarrag. A.	72'	
" B.	75'	
Hotel Ritz	72'	
Carburs metàl·lics	120'	
La Bohèmia A	93'	
" B	93'	
" C	93'	
S. A. Cros	130	

MINES I CARBONS

	Antr.	Cort.
Carbonífers	23'50	
Hulleres	170'	
M. i sondeigs O.	5'	
" P.	5'	
Carbons elèctrics		
Mines del Rif	355'	
Carbons Berga O	80'	
" P	100'	
S. Carbonera P.	175'	
" O 1.ª	120'	
" O 2.ª	150'	
H. Minera	60'	
General de carbons	41	
Unió Minera	30'	

BORSA DE PARÍS

	Antr.	Cort.
Interior esp.	170'	170'
Exterior 4 %	210'20	268'65
Banc Espanyol	541'	540'
Ac. Alacant	792'	800'
Ac. Andalusos	615'	
Obs. " 1.ª	293'	
Obs. " 2.ª	268'	
Obs. Càceres var.	353	
Accions Nort.	770'	
" " 1.ª	761'	760'
Pamplona 1.ª	724'	24'
Barcelona 1.ª	748'	45'
Astúries 1.ª	74'50	7'2'
" 2.ª	766'2	7'3'
Tabacs Filip.	27'01	
Riotinto	28'9	2'70
Renta franc. 3 %	57'30	51'30
" " 5 %	74'25	74'25
Nord 2.ª sèrie	734'50	
" 3.ª "	737'	
" 4.ª "	747'	
" 5.ª "	728'	
Lleydes	743'25	
Astúries 3.ª	743'	
Priorat	742'	
Pamplona esp.	724'	
València Utiel	705'	
Alacant 2.ª	657'	
" 3.ª	857'	
Càceres acció		
Còrdoba	355'	
Andalusos 1.ª var.	310'	
" 2.ª "	222'	
" 1917 3 %	573'	
Badajoz	1175	
Céd. Argent.	233'50	

VALORS QUE ES COTITZEN A LA BORSA DE BARCELONA I NO ESTAN ENCARA INCLOSOS A LA COTITZACIÓ OFICIAL

	Antr.	Cort.
Traction 7 % 1921	103'50	101'85
Traction preferente	112'50	113'53
C. E. Colonització 6 %	96'50	
Foment O. i C. 6 %	95'	95'25
Bons Exposició 6 %	99'	99'50
F. Catalunya 6 %	98'75	
F. Cremallera 6 %	101'50	101'
S. A. Guell 6 %	94'15	94'25
M. Potassa Súria 7 %	95'50	
G. Metrop. 6 %		97'50
G. T. Barcelona 6 %		
Hotel Ritz 7 %	93'	
Ajuntament Sevilla 6 %	94'75	97'75
Productes Pirelli 6 %	96'	95'75
Gallega Electricitat 6 %	96'	95'75

Mercats

Mercat de Borges Blanques

Blat blanc, de 23 a 24.
Idem mig secà, de 26 a 27.
Idem idem horat, de 25 a 26.
Ordi, de 12'50 a 13.
Civada, de 10'25 a 10'75.
Faves, de 21 a 22.
Veces, de 23 a 24.
Preus per pessetes la quartera de quatre dobles.
Patates, d'1'25 a 1'75 pessetes els 10 quilos.
Alfals, de 4 a 4'50.
Palla, de 3 a 3'25.
Fulla d'olivera, a 4.
Preus per pessetes els 40 quilos.
Gallines, de 7 a 9 una.
Galls, de 4 a 8 un.
Conills, de 3 a 4 un.
Ous, de 3 a 3'75 dotzena.

OLIS D'OLIVES

Fruitat extra, a 30 rals.
Fi, a 29.
Corrent, a 28.
Preus per quartà de 3'900 quilos.

OLIS DE PINYOLA

Groc, a 135 duros.
Verd, a 125.
Preus per càrrega de 115 quilos.

Si encara no useu la làmpara VULCAN 1/2 WAT assajeu-la i l'adoptareu
Rambla Flors, 26, botiga

Chaves i C.a, S. en Cta.
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 6
Telèfons 4230-123, A.

Dr. M. Nadal Vilallonga
OCULISTA
Ex-ajudant del Dr. Lapersonne, de París
Tractament especial i ràpid del tracoma (granulacions); malalties externes; correcció de tots els defectes òptico-visuals
De 4 a 6 (hores convingudes)
CUCURULLA, 9, 1er.

Mercat de Calaf

Blat, de 23 a 21 pessetes els 55 quilos.
Ordi, de 13 a 14 els 44.
Veces, de 24 a 25 els 57.
Guixes, de 20 a 21 els 44.
Patates, de 7 a 7'50 els 4b.
Farina primera classe, a 58 els 100.
Segó, a 8'50 els 22.
Menudet, a 10'75 els 30.
Ciment, a 0'80 els 40.
Carbó vegetal alzina, de 32 a 33 pessetes els 120 quilos.
Carbó de pedra, de 34 a 38 la tona.
Gallines, de 18 a 21 parell.
Pollastres, de 8 a 11 ídem.
Conills, de 7 a 10 ídem.
Ous, a 3'25 dotzena.
Palla de blat, a 12 els 10.
Idem trapadella, a 20 els 106.
Mel, de 8 a 9 els 10.
Porcs mamellons, de 28 a 40 els 10 quilos en brut.

Si la vostra
HERNIA
va augmentant poc a poc i s'escorre per sota de la pilota en el moment de tossir, esternudar o fer algun esforç, l'aparell que porteu us fa mal, la pilota enorme aixafa l'hèrnia, la fa augmentar i facilita l'estrangulació, per evitar tots aquests inconvenients i tornar a ésser un home normal, fort, com si mai haguéssiu tingut hèrnia, basta només adoptar el
Contentiu del doctor Barrère
de París. Amb aquest meravellós aparell, completament elàstic, veritable EMBENAT GAUNT les anelles herniàries queden tic, veritable EMBENAT GUANT i les hèrnies, per voluminoses que siguin, queden RADICALMENT SUPRIMIDES en l'adult i CURADES en els nois i els jovenets.
En interès de la vostra salut, no espereu més i visiteu l'EMINENT especialista de PARÍS, que rebrà personalment a:
BARCELONA: Farmàcia del Dr. Bartomeu, plaça de la Universitat (cantonada Tallers), divendres i dissabte, 31 d'agost i 1 de setembre.
SARAGOSSA: Plaça de Sant Felip Neri, 3 (sala de gimnàstica), dilluns i dimarts, 3 i 4 de setembre.
MADRID: Monte 16, 3 3, principal, dimecres, dijous, divendres i dissabte, 5, 6, 7 i 8 de setembre.

Secció Marítima

Moviment marítim

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Ibèria", de Port Talbot, amb carbó. Amarrat moll de Ponent. Consignatari, Fàbregas i Garcias.

Vapor alemany "Saar", d'Hamburg, amb càrrega general. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Freixas.

Vapor espanyol "Tirso", de Cartagena, amb càrrega general i 194 passatgers. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Ramos.

Vapor espanyol "Sagunto", de Cartagena, amb càrrega general i 116 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Mallorca", de Palma, amb càrrega general i 79 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor alemany "Girgenti", de Màlaga, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Sur. Consignatari, Torrabadella.

Vapor espanyol "Aragón", de Gijón, amb càrrega general i 29 passatgers. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Marquès de Chavarri", d'Avilés, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari, Ballesteros.

Vapor espanyol "Freikoll", de Glasgow, amb càrrega general i 82 passatgers. Amarrat moll d'Espanya W. Consignatari, Fill de Ramon A. Ramos.

Vapor noruec "Freikoll", de Glasgow, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari, Enberg.

Vapor anglès "Gibel-Kedir", de Gibraltar i escales, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Beltran. Consignatari, Mac Andrew.

Vapor espanyol "Ramon", amb explosius. Consignatari, Soler.

Vapor espanyol "Cabo Corona", de Marsella, amb càrrega general. Amarrat moll de Barcelona Sud. Consignatari, Ibarra.

Vaixells despatxats

Goleta italiana "Limite", en llast, cap a Sant Feliu.

Veler italià "Dèdalo", en llast, cap a València.

Vaixells sortits

Vapor suec "Nipone", de trànsit cap a València.

Vapor anglès "Calderon", amb càrrega general, cap a Cette.

Vapor espanyol "Cabo Santa Pola", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor alemany "Thessa", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Infanta Isabel", amb càrrega general, cap a La Havana i escales.

MERCAT DE LLOTJA

BLATS

Aragó i Navarra, de	
Castella i Manxa, de	44 a 44 1/2
Extremadura, de	39 a 39 1/2
Andalusia dur	34 a 35

(Preus en pessetes 100 ks. sense sac damunt vagó origen.)

FARINES

Força, de	70 a 71
Extra local, íd.	90 a 100
Corrent íd., íd.	66 a 66'50
Blanca extra Castella, de	63 a 63'50
Blanca corrent Castella, de	66 a 66 1/2
Baixa, de	63 a 63'50

(Preus en pessetes sac de 100 kg. damunt carro aquí.)

DESPULLES

Número 3, de	26 a 27
Número 4, de	23 1/2 a 24
Segones, de	20 1/2 a 21
Terceres, de	19 a 19 1/2
Quartes, de	18 a 18 1/2

(Preus en pessetes sac de 60 kg. damunt carro aquí.)

Menut (prims), de	19 1/2 a 20
Segonet, de	18 3/4 a 19
Segó, de	17 3/4 a 18

(Preu en rals quartera de 70 litres sense sac damunt carro aquí.)

CEREALS

Moresc caixal, de	
Moresc Plata nou, de	30 1/2 a 31
Moresc Plata vell, de	30
Ordi Extremadura i Manxa	28 1/2 a 29
Ordi Plata	28 1/2 a 29
Civada Extremadura, de	30 a 30 1/2
Civada roja, de	

Civada Plata, de	
Faves Mallorca, de	
Faves València, de	
Faves Llobregat, de	44 a 44 1/2
Faves Extrem. o Andalusia noves, de	
Faves estrangeres, de	
Favons fins disponibles, de	
Favons fins nous, de	40 a 41
Favons Marroc, de	
Favons estranger, de	44 " 45
Besses Segarra, de	46 a 46 1/2
Besses Andalusia, noves, de	39 a 40
Besses estrangeres, de	43 a 44
Besses verdes, de	34 a 35
Escaiola Andalusia, de	60 a 61
Escaiola Plata	50 a 51
Mill estranger, de	
Mill país, de	
Erps, de	36 a 37
Tramussos, de	43 a 44

(Preus en pessetes 100 ks. amb sac damunt carro aquí.)

LLEGUMS

Arròs

Bomba, de	107 a 115
Especial, de	62 a 63
Selecte, de	60 a 61
Matisat, de	61 a 62
Bell-lloch O, de	59 " 60
Trencat	46 a 47

Despulles d'arròs

Farina, de	48 a 49
Cilindre (farinasses), de	21 " 22
Escatilat, de	

Mongetes

Castella, de	140 a 142
Mallorca, de	88 a 90
Prat, de	85 a 87
Estrangeres, de	78 a 79

Cigrons

Sauc, de	
Blancs arrugats alfarnates 44/46, de	106 a 107
Blancs arrugats alfarnates 48/50, de	100 a 102
Blancs arrugats alfarnates 52/54, de	80 a 81
Blancs arrugats alfarnates 58/60, de	72 a 73
Blancs arrugats alfarnates 60/65, de	70 a 71
Petits, de	67 a 80
Llentilles, de	105 a 125
Guixes, de	38 a 40

(Preus en pessetes 100 ks. amb sac damunt carro aquí.)

GARROFES

Xipre, de	
Negra Vinaroç nova, de	33 1/2 a 35
Negra Castelló nova, de	34 1/2 a 35
Negra Matalera nova, de	32 1/2 a 33
Negra i roja vella, de	33 a 33 1/2
Negra Eivissa nova, de	26 a 27
Mallorca nova, de	25 a 26

(Preus en rals 42 ks. sense sac damunt carro aquí.)

FARRATGES

Alfals primera, de	7 1/2 a 8
Alfals segona, de	6 1/2 a 7
Palla Dargueta, de	5 1/2 a 6
Palla curta, de	4 1/2 a 5
Fulla d'olivera, de	7 1/2 a 8
Trepadella, de	6 1/2 a 7

(Preus en pessetes 40 ks. damunt carro aquí.)

Polpa remolatxa, de	26 a 27
Turtó de coco, de	27 " 28
Farina llinosa, de	33 a 34

(Preus per 100 ks. amb sac damunt carro aquí.)

VAGONS ARRIBATS

Estació M. S. A.

25 de blat; 2 de farina; 1 de faves.

ESTACIÓ DEL NORD

11 de blat; 8 de farina.

Impressió general:

Com anotàrem en l'edició d'ahir, s'observa ja alguna feblesa en els preus de les mongetes Mallorca. Avui se'n pretenien ja només 88 pessetes, hom creu devallaran més encara.

En blats registrem una baixa general en les ofertes i continuen els nostres fabricants desanimats en compres.

GASETA LOCAL

Sants d'avui: La Degollació de Sant Joan Baptista; Santa Sabina, màrtir, i Càndida, verge.

Eduard Subirats Puente, de trenta vuit anys, tingué un atac al cor, a l'estació de França, quedant mort a l'acte.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

Al carrer de la Garrotxa, el nen de nou anys Lluís Bravo Suárez caigué des d'una bastida, trencant-se el braç dret i produint-se ferides al cap.

Ahir, a la Rambla de Canaletes, davant del carrer de Tallers, dos tramvies agafaren un carretó, el qual quedà gairebé destroçat.

A conseqüència de la topada es trencaren alguns vidres dels tramvies. Entre els passatgers hi hagué un gran pànic. Dos d'elles saltaren per la finestreta i sis senyores i un conductor sofriren atacs.

Pel Govern civil han estat imposades multes a diversos industrials de Barcelona i de pobles de la província que sofisticaven la llet, infringien la taxa de la carn o defraudaven en el pes.

JOYES VILANOVA UNIÓ, 6

Ignasi Pérez Pallars, a una botiga del carrer de Provença, estafà 9.780 pessetes a Catarina Arnaque Esternellas.

Antoni Garcia López, de 17 anys, passava pel carrer de Cirés i de sobte se li presentà un individu desconegut demanant-li que el convidés a beure. El Garcia s'hi negà, i aleshores li donà una gavinetada al coll.

Fou auxiliat a la casa de socors del carrer de Barberà, on se li pronosticà la ferida de lleu.

La Secció permanent d'educació i instrucció del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria fa públic que el vinent dissabte, dia primer de setembre, a dos quarts de deu del vespre, quedarà oberta la matrícula per al nou curs 1923-24, continuant-se fins al 15 de setembre. A la secretaria es reparteixen programes i horaris.

"QUIMERA DE ORO" — Saló de moda "MARYCEL"

Ahir es calà foc en un magatzem de cotó que hi ha al carrer de la Igualtat, número 57. Quedà destruïda una gran part de l'edifici.

Les pèrdues són considerables.

En virtut de manament estatutari, ha quedat format el Consell de govern de l'Associació de Llicenciats en Administració Local, de la següent manera: president, J. Fossas Romans; vice-president, Joaquim Anderol; tresorer, J. Estilles; bibliotecari, J. Perelló, i secretari, Josep M. Orriols Varó.

VI ESPUMÓS BAQUÉS
El millor xampany català
GUARDIOLA DE FONTRUBÍ

Jugant al carrer de Burriana, Jeroni Arroca Mercader es trencà el braç esquerre.

Xacolata Trens

D'ITALIA

—o—

Un general italià ha estat assassinat pels albanesos a Valona

—o—

Una entrevista entre Mussolini i Benes

—o—

Roma, 28. — Telegrafien de Valona que els membres de la missió italiana militar encarregada de la delimitació de les fronteres amb Albania ha estat agredida pels albanesos. El cap de la missió, el general Bellini, ha estat assassinat juntament amb el seu xofer i el seu ajudant.—Radio.

Atenes, 28. — Quan viatjaven en automòbil per la carretera de Janina el general Telina, el metge Scorti i el tinent Gonati, membres de la delegació italiana de la Comissió de delimitació de fronteres a Albania, foren assassinats per uns bandolers que els sortiren al camí. El xofer que guiaba el vehicle i l'intèrpret que els acompanyaba també foren morts.

El Govern grec, tan aviat com conegué el succés, expressà el seu viu sentiment al ministre italià d'Atenes.—Havas.

EL VIATGE DE BENES A ROMA

Roma, 28.—El president del Consell, senyor Mussolini, ha rebut aquest matí la visita de Benes, amb el qual va estar més d'una hora i mitja, tractant de les qüestions d'ordre pràctic i econòmic que interessan a tots dos països.

Demà al matí se celebrarà una reunió plenària per estudiar els acords presos en la conversació d'avui.—Radio.

EL QUE DIU LA PREMSA

Roma, 28.—La Premsa d'avui dedica llargs comentaris a l'entrevista celebrada entre Mussolini i Benes, a la qual es va donar una gran importància.

La visita del president del Govern txecoslovac al president del de la nació italiana, amb la qual els txecoslovacs desitgen estar en bones relacions, constituïa, abans que tot, un acte de cortesia i amabilitat. Benes pensava fer aquesta visita molt abans, però la conferència de Gènova l'obligà a ajornar-la.

Hem d'esperar que aquestes entrevistes siguin quelcom més que un simple canvi de paraules de galania.

Alguns diaris afirmen que en aquesta conversa s'ha tractat sobre la conclusió d'un tractat comercial.—Radio.

Acadèmia COTS

Ensenyança perfecta i ràpida de Teneduria de Llibres, Càlculs, Lletra comercial, Mecanografia, Taquigrafia, Ortografia, Francès, Anglès i Alemany. Títol de Comptable

SENYORETES: pis principal

SENYORS: pis primer

JOVES pis segon

ARCS, 14

(Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A

Aquesta Acadèmia-Palau es la més important d'Espanya

Tres escales independents

DE FINLANDIA

—o—

L'activitat comunista : Influències de Moscou : Mesures enèrgiques del govern

—o—

Com férem notar en una de les nostres darreres edicions parlant de Finlàndia, els partits finlandesos, amb el fi de calmar el ressentiment de les masses obreres, concediren lliberalment una ampla amnistia als comunistes i a llurs cabdills; només els criminals de Dret comú restaren encarcerats. El 8 d'agost, el Govern proposava encara al president d'atorgar la llibertat a 27 detinguts polítics. La treva entre blancs i vermells ha estat, però, aparent. Nombrosos comunistes refugiats a Rússia, segons el corresponsal del "Journal de Genève", treballen per preparar una revolta definitiva, i serveixen de llaç d'unió entre Moscou i llurs companys que han restat al país.

En 1920, el Govern havia dissolt l'Assemblea constitutiva del partit comunista, els estatuts de la qual preveien un cop de força contra el règim actual, i els promotors del moviment havien estat condemnats per complot contra la seguretat de l'Estat. No gens menys el partit s'organitzà amb l'ajut moral i financier de la Rússia bolxevista, i trameté 27 diputats a la Dieta. La legació bolxevista, pel seu cantó, treballava activament; el seu servei d'espionatge i de propaganda donà molta de feina a la policia, la qual ha reunit documents molt compromeledors per al partit comunista. D'ací en vingué la detenció de 135 comunistes, entre ells tots els diputats, la direcció del partit i els redactors del diaris, i el recull dels voluminosos arxius del partit comunista, en el qual féu descobertes interessants.

Els diputats havien adoptat un reglament segons el qual es comprometien a ésser únicament els portaveus de la direcció del partit, al qual a la vegada rebia les seves ordres de la Tercera Internacional de Moscou per mediació de l'oficina finlandesa a Rússia; no podien emprendre res sense l'assentiment de la direcció i havien de seguir estrictament les instruccions rebudes, de tal manera que no eren sinó uns representants estrictes a la Dieta finlandesa dels interessos i de la voluntat bolxevista. Al Govern li semblà que no era tolerable per més temps aquesta activitat dels comunistes finlandesos, els quals han cobrat més de dos milions de marcs tramesos del fons de propaganda soviètica.

Els patriotes finlandesos han acollit amb joia la decisió del Govern, format pel partit del centre, el qual havia estat considerat fins avui feble, i l'encoratgen perquè persegueixi la seva obra a benefici de la salut de Finlàndia, assegurant-li llur ajut sense reserva.

El conflicte latent entre patriotes i comunistes finlandesos ha entrat en una fase activa, i circumstància immediata, degut a iniciativa del Govern actual.

En rigor hom no pot parlar ben bé de l'existència d'un feixisme irlandès, com pretén la premsa comunista europea addicte a la Internacional de Moscou, ni tampoc, en el fons, de reacció; es tracta d'una simple mesura de defensa que ha pres un aire radical amb el fi d'ésser efectiva. Com que la Finlàndia ha sofert el bolxevisme, el coneix per experiència i sap allò que els Soviets entenen per relacions amigables i per respecte a la paraula donada. El Govern finlandès podia haver continuat amb la seva antiga feblesa davant les maniobres comunistes; ha preferit, però, d'obrar sentint-se prou fort per recordar als agitadors vermells que hi ha lleis a les quals tothom ha de sotmetre's. Ha dónat prova d'un coratge inesperat encaminant Finlàndia, tan propera a Rússia, en una lluita oberta contra les teories bolxevistes i alliberant-la de l'empresa secreta de la Tercera Internacional de Moscou.

KEMAL-PATXA CONTINUA ESSENT GENERALÍSSIM

Constantinoble, 28.—L'Assemblea nacional ha acordat per unanimitat prorrogar la llei que concedeix a Mustafà Kemal Pairà el títol de generalíssim.

Aquesta llei serà derogada quan hagi terminat l'evacuació de les tropes angleses i quan quedin solucionades les qüestions de Mossul i altres pendents de discussió.—Havas.

TERRATREMOLS

Roma, 8.—A les localitats del Sarzana i Aulla s'han sentit violentíssims terratremols.

La població ha fugit al camp, presa de gran pànic.—Radio.

LES REPARACIONS

S'accentua la tendència a celebrar una entrevista Baldwin-Poincaré

EL PRIMER FRANCES, PERO, VOL QUE LA INICIATIVA SURTI DELS ANGLESOS

Segons el "Daily Chronicle" Stresemann comença de pensar en una conciliació

Londres, 28.—El primer ministre britànic, en marxar cap a França, se n'endugué el resum d'un memoràndum redactat amb el concurs del ministre d'Afers estrangers. A la tornada, al mes de setembre, discutirà els diversos extrems d'aquest document amb Poincaré, si, com s'espera, ambdós caps de Govern poden entrevistar-se a París.

La perspectiva d'aquesta entrevista és comentada favorablement en els cercles ben disposats amb l'entesa, però és rudament censurada per la premsa liberal.

Per la seva part, el primer ministre anglès confia d'arribar a un acord amb el Govern francès, acord que permetria restablir la unitat d'acció dels aliats. Per això demanaria solament a Poincaré que precisés què entén per una "modificació del règim d'ocupació", un cop hagués cessat la resistència passiva, esforçant-se a demostrar al president francès la necessitat de crear una comissió de pèrits, dependents de la Comissió de Reparacions, per determinar la capacitat de pagament d'Alemanya.

Pel que es veu, doncs, Mr. Baldwin no abandona la tesi del seu Govern, sinó que cerca un terreny d'intel·ligència, no perdent de vista que el principi essencial en què s'inspira el Govern anglès es el de no perdre temps, i que cal restablir, com més aviat millor, l'ordre financer a Alemanya i la seva estabilitat a Europa.—Radio.

París, 28. — En els cercles polítics s'assegura que els senyors Poincaré i Baldwin s'entrevistaran a mitjans del pròxim mes de setembre.

El president del Consell no ha fet, amb tot, cap gestió en aquest sentit, limitant-se solament a contestar a les amables invitacions que li han estat dirigides, que estava molt satisfet de celebrar una entrevista amb Mr. Baldwin, així com també amb Lord Curzon quan aquest torni a Londres i passi per París. La iniciativa de l'entrevista correspon, per tant, als anglesos.—Radio.

LA PREMSA ANGLESA I EL DARRER DISCURS DE POINCARE

Londres, 28.—Diversos periòdics comenten els discursos pronunciats diumenge per M. Poincaré. Alguns, com el "Daily Chronicle", es dediquen a demostrar que no hi ha cap analogia entre la situació actual i la que seguí a la guerra de 1870. Segons el dit periòdic, el paral·lel que va fer el president del Consell francès és completament inexacte; hauria calgut esmentar també el que passà després de les guerres napoleòniques. Pretén el periòdic, per un altre cautó, que en el seu discurs de Goudrecourt, M. Poincaré predicà una política egoista en dir que cada nació havia de pensar abans que tot en ella mateixa.

Altrament, els periòdics continuen confiant en una entrevista entre mister Baldwin i M. Poincaré, i fan resaltar la seva importància. El "Daily News" formula l'esperança que mister Baldwin, en defecte de M. Poincaré, no deixarà d'invitar el senyor Stresemann a precisar més les seves intencions i els seus oferiments.

El "Morning Post" declara que el senyor Baldwin està fent un gran esforç i que el millor que podria fer Lloyd George en aquests moments fóra estar-se quiet.—Radio.

SEMBLA QUE STRESEMANN ES FOSA LES ULLERES

Londres, 28.—En una interviú que publica el "Daily Chronicle", el canceller alemany senyor Stresemann ha preconitzat la ràpida conclusió d'un acord entre França, Anglaterra i Alemanya per tal de posar fi a la difícil situació actual.—Havas.

ELS INUTILS ESFORÇOS PACIFISTES DE VON GERLACH

Berlín, 29.—El conegut pacifista von Gerlach aconsella a Stresemann, en la "Welt am Montag", les següents mesures per demostrar que hi ha hagut un canvi en la política alemanya: Primer, entrada d'Alemanya a la Societat de Nacions; segon, remetre una ambaixada alemanya a París; tercer, oferiments de negociacions directes amb França sobre l'acabament de la resistència passiva i de l'evacuació de la Ruhr.—Radio.

LES IDEES DE MR. HARDING SOBRE LA PAU MUNDIAL

París, 28. — Comuniquen de Nova York als diaris que una carta del difunt president Harding, amb data de 15 de juny del present any, aprova el projecte de certs diaris d'organitzar un referèndum per saber quina és l'opinió americana sobre els assumptes mundials.

El president Harding deia en la seva carta: "Durant molt de temps he tingut el convenciment que els Estats Units no podien ni desitjaven formar part de la Societat de Nacions, però aquesta convicció ja ha desaparegut. El meu desig és que es trobi el camí per a una Associació mundial".

El president afegia que la seva consciència no li permetia de mirar indiferent les qüestions mundials, i que el poble nordamerià no podia abstenir-se en l'isolament i la indiferència.

El president Harding es disposava a proposar un pla per a un congrés mundial quan li sobrevingué la mort. — Havas.

UNA FRASE DE MR. COOLIDGE

Nova York, 28.—El president, Mr. Coolidge, ha dirigit al Comitè que organitza la celebració dels aniversaris de "La Fayette" i de la batalla del Marne per al dia 6 de setembre, un missatge en el qual diu: "Cada un d'aquests esdeveniments ha marcat un pas cap a la llibertat del món".

El President expressa el desig que la commemoració d'aquests aniversaris sigui general als EE. UU.—Havas.

LA DIPLOMACIA

El que diu la nota belga contestant les afirmacions anglesas

Brusseles, 28.—En el preàmbul de la resposta del Govern belga a la darrera nota britànica, es planyen el dit Govern del fet que els esforços conciliadors realitzats el dia 30 del passat mes de juliol no hagin estat degudament apreciats, i fa constar que el paràgraf de la nota del Govern anglès relatiu a la prioritat belga ha causat una penosa impressió al país.

El Govern belga, afegeix, continuarà cercant una solució pràctica susceptible d'aconseguir un acord unànim entre els aliats.

a primera part del text de la resposta belga fa observar:

Primer.—Que el paràgraf de la nota britànica que diu que Bèlgica no ha fet cap acusió al text del projecte de la resposta britànica a Alemanya, es basa en un equívoc.

Segon.—Que el Govern belga no ha considerat mai com irrefutable les seves indicacions encaminades a aconseguir una solució del problema de les reparacions, no ha pogut, per tant, incórrer en el reprot de voler subordinar tot compromís a l'acceptació del sentit de les seves reivindicacions.

Tercer.—En decidir l'ocupació de la conca de la Ruhr el Govern belga es limità simplement a aplicar les mesures projectades amb anterioritat pels aliats. L'oportunitat d'aquesta ocupació fou discutida en el transcurs de les converses, però no la seva legalitat.

Quart.—La nota recorda les mesures de control adoptades per l'ocupació dita "invisible" primitivament aplicada i modificada després, amb motiu de la resistència d'Alemanya.

L'ocupació conserva no obstant, pel Govern belga, el caràcter de simple incautació de garanties, que passaria a ésser en el cas que la resistència d'Alemanya cessés, un control interaliat que comportaria l'evacuació progressiva en el cas d'execució de les obligacions impossades a Alemanya en concepte de reparacions. Bèlgica, per tant, no es proposa continuar definitivament a la Ruhr.

La nota tracta després de l'examen de les indicacions del Govern britànic en relació amb l'obtenció de garanties productives per part d'Alemanya.

Quinta.—La nota tracta igualment de les observacions britàniques referents a la qüestió de prioritat i no admet que hagi estat tractada massa favorablement, podent-se mostrar exigent respecte d'aquest punt.

Recorda amb fermesa la prioritat restringida que concedí Bèlgica al tractat de Versalles, que constitueix solament l'execució de les promeses contretes amb caràcter absolut respecte d'ella durant la guerra. Malgrat d'això, Bèlgica ha consentit que es procedeixi a un nou arranjament en la qüestió de la prioritat en perjudici dels seus interessos i en benefici dels interessos dels aliats per tal de mantenir l'entesa.

La nota discuteix després l'afirmació britànica que Bèlgica hagi cobrat una quantitat superior a la que fou pagada a altres països, citant xifres de la Comissió de reparacions que demostren la falsedat de tal afirmació.

Les sumes rebudes per despeses dels exèrcits d'ocupació, reemborsos d'anticips i subministres de carbó per Anglaterra i França, són notablement superiors a les sumes rebudes per Bèlgica per iguals conceptes.

La segona part de la resposta dóna explicacions suplementàries sobre de les recents indicacions fetes pel Govern belga a fi de solucionar la qüestió de les reparacions, i fa constar els progressos realitzats a Alemanya, que portaran a un acord final interaliat.

La nota fa constar l'adhessió unànime de tots sobre l'estreta correlació que existeix entre les reparacions i els deutes interaliats i sobre el principi necessari de conèixer igualment les sumes a què pugen les necessitats essencials dels creditors d'Alemanya.

Com que les quantitats referents a França, Itàlia i Bèlgica són ja precisament conegudes, la nota expressa el desig d'arribar a un acord, resultant de fixar la suma que la Gran Bretanya estimi necessària.

El deute alemany pot, per tant, ésser considerablement reduït i els estudis practicats pel Govern belga demostren per quins mitjans pot pagar Alemanya, després d'un període transitori, les anualitats corresponents a aquesta suma reduïda.

La nota recorda, a continuació, que Bèlgica havia de percebre el vuit per cent en bons alemanys de les sèries A, B i C.

En cas de l'anullació total o parcial del bons de la sèrie C, Bèlgica no obtindria cap compensació i aleshores reclamà la revisió del percentatge dels bons B, fixat a Spa.

Quan Bèlgica declarà el 30 del passat juliol que fóra equitatiu revisar el percentatge, tenint en compte en primer lloc les regions devastades, no negà el dret que té Anglaterra en la qüestió de les reparacions.

El terme "regions devastades" comprèn igualment tots els danys materials soferts per tots els aliats.

Bèlgica no pot admetre que arribi a pagar-se amb els seus propis bons el deute interaliat de les altres nacions, i demana que en cas d'anullació del corresponent a la sèrie C, la seva part de les sèries A i B sigui elevada al tretze per cent, per obtenir, d'aquesta manera sis mil sinc cents milions de marcs or; com que ha rebut ja mil cinc cents milions, hauria de percebre cinc mil milions.

Com que Bèlgica havia de rebre deu mil tres cents milions de marcs or, el quaranta per cent dels danys directes que durant la guerra sofrí, seguiria a les seves espatlles — digué — aquest nou sacrifici i permetiria una solució comun i ràpida del problema de les reparacions.

Acaba la nota dient que la discussió ha progressat suficientment per portar conversacions amistoses i discretes, ja que no una conferència pròpiament dita, car l'acord està acon seguit sobre nombrosos llocs.

La nota acaba insistint en l'interès que ha de tenir per a tots i té principalment per a Bèlgica la qüestió de la seguretat, i en aquesta solució hi ha la purificació de l'ànim i tota possibilitat de reducció dels armaments, reiterant el seu desig de discutir aquesta qüestió amb el Govern britànic. — Havas.

A ALEMANYA

MES DISTURBIS A BERLIN

Berlín, 28.—A l'estació de Gilèsia, de Berlín, ocorregueren disturbis provocats pels joves comunistes, que feren cara a la policia, resultant dos agents morts. Arribaren reforços de seguretat i donaren una càrrega de sabre, per no ferir amb els dispars els passatgers del tren. S'aconseguí dispersar els manifestants, detenint-ne divuit.—Radio.

EL QUE PAGUEN ELS ESTRANGERS A ALEMANYA

Berlín, 28.—La Comissió Central de Turisme ha comunicat que durant el segon trimestre de l'any que tot just ha ingressat 800,500 milions de marcs en concepte d'import d'estada pagat pels estrangers.—Radio.

DE RUSSIA

—o—

Els viatges de l'alemany Wirth i del francès De Monzie La cursa comercial a Moscou

—o—

Moscou, 28.—L'ex-canceller alemany Wirth ha declarat als periodistes russos que havia fet el viatge de Moscou amb l'únic objecte d'entrar en contacte amb els cercles econòmics russos. Wirth ha declarat que estava molt satisfet de la bona acollida que se li ha tributat, i ha expressat el seu optimisme sobre la intensificació de les relacions comercials entre Alemanya i Rússia.—Radio.

* * *

Moscou, 28.—M. de Monzie ha declarat a un redactor de la "Isvestia" que aviat serà signat entre França i la República dels Soviets un acord comercial semblant al que s'ha establert entre Dinamarca i els Soviets. —Radio.

ELS METL·LURGICS INTERNACIONALS I LA FEDERACIO PANRUSSA

Berna, 28. — El Comitè central de la Federació Internacional d'obrers metal·lúrgics ha celebrat una reunió en la qual ha adoptat un projecte d'intel·ligència amb la Federació Panrussa per a l'admissió definitiva d'aquesta a la Federació, admissió que cal decidir en el pròxim Congrés.

Fins aleshores, els representants de Rússia a la Federació només tindran veu, però no vot.

A les sessions celebrades pel Comitè executiu, la majoria dels oradors han insistit sobre la necessitat d'obtenir alguna garantia pel que fa al respecte que han de tenir els russos amb els actuals estatuts de la Federació Internacional d'obrers metal·lúrgics.

El Comitè central ha rebutjat una petició formulada per la Federació Unitària Francesa, sollicitant la seva admissió a la Federació Internacional. — Havas.

EL MINISTERI ANGLES MR. CHAMBERLAIN, MINISTRE DE FINANCES

Londres, 28. — Ha estat nomenat conseller de l'Echiquier Mr. Neville Chamberlain.

Mr. Joynson Niegs s'ha possessionat de la cartera d'Higiene.—Havas.

LA PENURIA DE L'AGRICULTURA NORDAMERICANA

Washington, 28.—El ministeri d'Agricultura ha presentat una memòria sobre l'angoixosa situació que travessa l'agricultura nordamericana.

La situació econòmica de l'Agricultura és pessimista, a causa que els preus dels productes agrícoles no han pujat en proporció als jornals i a les primeres matèries.

Aquesta situació ha tingut ja influència en el terreny polític. L'agricultor revolucionari Maltus Jonsen ha vençut en les eleccions de Wisconsin pel grup agrícola.—Radio.

EL ROBATORI A L'AMBAIXADOR ESPANYOL :: UN EPILOG INESPERAT

Berlín, 28.—Com es recordarà, no fa pas gaire que es cometé un robatori important a l'ambaixada espanyola, a Berlín, apoderant-se els lladres de diverses peces d'argent, entre elles les que composaven una artística vaixella.

La policia berlinesa, que des d'un principi esmerçà la seva activitat en aquest assumpte, ha procedit a la detenció d'un dels criats de l'ambaixada per autor o còmplice del robatori.

Un cop efectuada aquesta detenció, a la prefectura de policia s'ha rebut un paquet postal que conté, curosament embolicats, els objectes sostrets. Aquesta remesa anava acompanyada d'una carta en termes irònics.

La policia actua amb diligència per descobrir els autors.

Sembla que ja té la pista de l'individu que trameté el paquet i la carta.—Havas.

Berlín, 28.—La carta que acompanya el paquet postal dels objectes robats a l'ambaixada d'Espanya, carta signada amb fals nom, diu que com que la companyia d'assegurances contra el robatori realitza així grans economies, hauria de trametre el que hauria hagut de pagar per aquest robatori al Comitè encarregat de recollir cabals per a la resistència passiva a la Ruhr.—Radio.

LES REGIONS OCUPADES OCUPACIO DE NOVES MINES

Dusseldorf, 28. — Ahir foren ocupades sis mines per tal de procedir a la seva explotació. No es registrà cap incident. —Havas.

D'IRLANDA

—o—

Amb motiu de les eleccions, a tot el país hi ha hagut tiroteig

—o—

Un candidat del Govern ha resultat mort

—o—

Dublín, 28. — Durant el dia d'ahir es registraren nombrosos incidents a tot el país, amb motiu de les eleccions.

Durant tot el dia les ametralladores i els fusells es deixaren sentir sense interrupció a Dublín.

Un dels candidats governamentals ha resultat mort en una col·lisió.—Radio.

EL CAS DE L'AMBAIXADOR IRLANDES A FRANÇA

Dublín, 28. — El tribunal de Dublín jutjarà demà el cas de Jean Ornellorigh, ambaixador de la República irlandesa a França.

Els partidaris de l'ambaixador diuen que ha d'ésser alliberat en virtut del principi de l'"habeas corpus", incorporat a la legislació de la república irlandesa.—Radio.

L'AIGUA DEL DANUBI EMMETZINADA -:- MES DE MIL VICTIMES

Sofia, 28.—Més de mil habitants de Vidin (Bulgària) han estat emmetzinats per l'aigua del Danubi.

Han mort ja, a conseqüència d'aquests emmetzinaments, algunes dones i nens.

Un comunicat oficial diu que en aquella part del riu l'aigua conté grans quantitats de plom. —Havas.

LA PLOMA HISTORICA DE LA PAU D'ORIENT

Constantinoble, 28. — Ismet Paixà ha ofert a la Biblioteca de la Universitat de Constantinoble la ploma amb la qual fou signat el Tractat de pau de Lausana.—Havas.

LA POPULARITAT D'ISMET PAIXÀ

Angora, 28. — La ciutat de Malatia ha decidit d'aixecar un monument al cap de la Delegació turca a la Conferència de Lausana, Ismet Paixà.

El monument serà erigit a la plaça de la gran mesquita per subscripció popular.

Una fotografia d'Ismet Paixà ha estat venuda en pública subhasta, arribant a la xifra de 160 mil piastres.—Havas.

IUGOSLAVIA

El moviment separatista croata

Segons comuniquen de Belgrad al "Journal des Débats", el president del consell iugoslau, Iancovitx, ha comunicat a la premsa, a propòsit de l'afer Raditx, una declaració en la qual recorda que Raditx franquejà la frontera del 22 al 23 de juliol, al vespre, sense passaport. Raditx ha fet a la premsa vienesa declaracions sobre la seva política, "el fi de la qual és la realització de la individualitat política i cultural de la Croàcia". A Viena s'entrevistà amb els delegats dels comitès revolucionaris, l'acció dels quals va adreçada contra l'Estat.

Sembla que a Londres no han atès del tot a Raditx, degut, segons diuen, a la seva actitud anti-anglesa durant la guerra. Els seus partidaris a Zagreb l'imiten, i una anomenada representació nacional croata ha declarat que persegueix una campanya diplomàtica a favor del reconeixement internacional de la Croàcia i de l'aplicació del dret d'autodeterminació al poble croata. Aquesta actitud dels patriotes croates ha alarmat el Govern reial, el qual ha pres mesures enèrgiques per aplicar la severitat de la llei a tot aquell qui emprendrà una acció contra l'estatut constitucional legal i contra la integritat de l'Estat iugoslau. El president interí ha declarat:

"Estic convencut que l'opinió sana de tots els croates volen llur propi bé, i el bé de llur pàtria està en l'actual Govern iugoslau en aquesta qüestió."

CAMISERIA SANS

Roquetes, 32

Gran assortit en corbates

ESCOLA D'ESTIU

CLAUSURA DE LA SETMANA FINAL

CINQUENA SESSIO

Dilluns, a les nou del matí, se celebrà la cinquena sessió de la Setmana Final, ocupant la presidència el senyor Joan Delclòs, acompanyat de la senyora Rosa Sensat i del senyor Carles Salvador, mestre de Benassal.

El senyor Delclòs obrí l'acte saludant els mestres catalans, soldats tots d'una mateixa creuada, en nom de la Junta que ha d'ésser, de la Federació Nacional de Mestres de Catalunya, i de la qual ell n'és elegit president.

Tot seguit la senyoreta Rubies, mestressa de Barcelona, passà a explorar les nenes amb les quals ha de desenrotllar la lliçó pràctica d'avui, "Higiene femenina", fent-los contestar per escrit un qüestionari compost d'una primera part que comprenia, en síntesi: el procés de la nutrició base fisiològica en la qual pensa apoiar-se i d'una segona part que comportava alguns punts de cultura general relacionats amb la lliçó. Féu també algunes consideracions sobre les dificultats que presentava fer una lliçó pràctica d'higiene, i més que més amb el qualificatiu de "femenina". La higiene, digué, és una cosa discutible com a ciència, perquè cal considerar-la com un conjunt de corolaris d'altres ciències, especialment de la biologia; i essent un conjunt de regles, ha d'administrar-se en dosis homeopàtiques, en forma de lliçó ocasional, o bé com a complement de l'estudi d'una funció dintre la fisiologia. Una vegada les nenes tingueren omplert el qüestionari, i en vista de les respostes que donaven els donà els coneixements que creia indispensable que havien de posseir per a la comprensió i desenrotllament de la lliçó.

Després el senyor Figarola portà els nens a l'observació dels fenòmens provocats el dia anterior en la preparació de la seva lliçó de "Botànica". Féu fer abans als nois un resum ordenat del que havien fet el dia anterior i seguint el mateix ordre anaren observant i deduint conseqüències del que havia passat a cada planta. Després de provar, de provar sempre, han arribat a generalitzar que les plantes bevien per les rels especialment i pel tronc quan no té pells, i que bevien per tenir-se rígides, fent veure per això d'una manera palpable, comprensible i natural, el fenòmen d'osmosi. La lliçó del senyor Figarola ha estat un èxit complet, coronat per l'entusiasme despertat en els nois i en els mestres, que no han tingut prou paraules per felicitar-lo.

Per acabar digué que si havia de tornar a fer la lliçó no ho faria igual, introduint-hi algunes modificacions, que vindrien a millorar-la (gràfiques) evitar algun fenòmen d'evaporació, etc., i donant una extensa i interessant nota bibliogràfica. No hi hagué lloc a discussió, perquè tothom quedà meravellat i entusiasmat del finíssim desenrotllament de la lliçó.

A continuació el senyor Martorell començà la conferència sobre els "Temes de composició", dient que venien a ésser una mena de resum del llenguatge a l'escola. El llenguatge és una cosa complexa, que pot sintetitzar-se en dues menes de treballs. Els de lectura i els de composició. A l'escola fem llenguatge perquè els alumnes arribin a comprendre tot el que els altres diuen, i també perquè expressin per escrit i donin a comprendre el que ells senten i pensen; en un mot, perquè es facin entendre. La primera part d'aquesta finalitat correspon a la lectura i la segona a la composició, que no és més que l'ús de les paraules justes i precises per expressar tot el que es veu, oir i es pensa. Deixant de banda tot el que comporta la part de comprensió del llenguatge, entrà de ple en la composició, dient que els antics temes d'imaginació dels francesos en els quals es feia que el noi amb un treball més o menys líric escrivís unes composicions a base d'idees amorfes, s'han vist rellevats per uns temes d'observació directa de les coses. L'alumne no té altre paper que el de veure clar i expressar amb la més gran exactitud i ingenuïtat i amb la menor quantitat de literatura possible, el que veu. Dintre aquesta observació, els francesos han establert un ordre, començant pels subjectes més a prop de l'infant, casa, escola, gent del carrer. Seguint aquest ordre el senyor Martorell llegí alguns treballs dels nens de la seva escola en els quals es veia la facilitat amb què les idees corrien a la ploma dels nois cosa que no passa amb els treballs d'imaginació si abans no es porta, precisament, aquesta base d'observació. Llegí també alguns treballs d'observació lligats amb la introspecció, oferint temes molt importants, els quals tracten no de descriure, sinó d'expressar l'íntim que hi ha en una alegria, en una dolor, en un sentiment de por, etc.

Per acabar parlà dels temes que seria ésser l'observació directa de les coses i del pensar d'un mateix, interpretaven la natura a través dels ulls d'un altre. Són els temes suggerits per imatges, que presenten l'avantatge de presentar la natura vivent en un moment determinat amb el que s'aconegueix que l'infant observi un sens fi de detalls que no veuria en la realitat, per la varietat i canvi continu de les coses de la natura. Llargs aplaudiments coronaren la seva exquisida dissertació.

VISITA AL GRUP PERE VILA

A les quatre de la tarda del mateix dia els alumnes visitaren les obres en construcció del Grup Pere Vila, on foren rebuts pel senyor Gelabert, de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament, podent admirar la grandiositat de l'edifici en construcció i el pas que representarà per les necessitats culturals de la ciutat.

RECEPCIO ACADEMICA A L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

A les sis de la tarda els inscrits a la Setmana Final foren rebuts a l'Institut d'Estudis Catalans a la Sala de l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya, on el senyor Josep Puig i Cadafalch, president de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut els parlà dels estudis arqueològics a Catalunya. Féu veure primer el treball de l'Institut i la cooperació de Catalunya en l'obra històrica mundial amb la catalogació de la ceràmica ibèrica, amb la collaboració en la catalogació de la pintura romànica i en la collecció dels vasos pintats del món, etc. Després passà a estudiar els inicis de la història a Catalunya. El període més antic és sols de curiositat i amor: en les cròniques es troben les recomanacions dels reis catalans perquè siguin conservats els monuments històrics que existeixen. Els primers intents d'excavacions foren fets per la Junta de Comerç, no eren solament de curiositat local; els homes erudits no miraven les obres medievals. Hi hagué una època en què es destruïen les catedrals gòtiques. Vingué, però, un despertament que a França el motivà Violet-le-Duc, d'admiració a les obres medievals, fundant-se després la Societat d'Arqueologia Francesa. A Catalunya l'arquitecte Rogent estudià l'art romànic, intentant fer-ne sorgir un art català, com Itàlia havia fet amb el Renaixement; tot seguit s'aplegà gent de valer al seu entorn. Cita els noms dels catalans benemèrits que contribuiren en aquesta obra i comença a explicar la seva actuació. Exposa els estudis interessantíssims que porta fets sobre tota la història de l'art romànic a Catalunya, amb la collaboració dels seus deixebles, els arquitectes senyors Goday i Falguera, fent veure la importància que té dins la història de l'art de la nostra terra, pel nombre crescudíssim de monuments que d'aquella època es conserven en relació amb els altres llocs. Demostra com els estudis fets aquí ens posen en un pla fins superior al de moltes de les altres nacions que tenen homes importants que s'hi dediquen. Exposa les quantitats grandioses que els principals països, Estats Units, França, Anglaterra, etc., destinen als estudis històrics i ho compara amb la migradesa en què Catalunya es veu obligada a moure's. Fa veure als mestres la collaboració preciosa que poden aportar fent estudis locals, encoratjant-los en aquests estudis de recerca per amor a la nostra gran Catalunya. Els oients, que l'havien escoltat atentament, coronaren el seu discurs amb llargs aplaudiments. Després l'Institut obsequià els mestres amb un exquisit lunch, servit a la galeria gòtica.

SESSIO DE CLAUSURA

Ahir, dimarts, se celebrà la darrera sessió de la Setmana Final, la qual fou presidida pel senyor Ramon Sol, president del Consell de Pedagogia.

La senyoreta Rubies començà la lliçó pràctica d'higiene femenina, fent fer a les nenes un exercici de recapitulació sobre el que farien per tenir bona salut, i com tindrien cura de la llar en el cas d'haver de substituir les seves mares. El primer s'adreçava a les nenes de menys de 12 anys; el segon, a les de 13. A base de les aportacions donades es parlà del necessària que era la neteja del cos, per tal de conservar el seu equilibri. Parlaren també de la necessitat que tenim de canviar-nos la roba per defensar-nos dels atacs dels microbis i féu veure per això l'avantatge que tenia el planxar-la. Analitzaren els inconvenients que presentava l'ús de robes portades per altres, deduint i traient de cada punt concret el que elles en diuen un manament d'higiene. La lliçó acabà amb la intervenció del senyor Llaberia.

Acte seguit el senyor Salvador, de Benassal, començà la seva conferència sobre la Literatura a l'Escola, rectificant un "Plany" que ell mateix llençà en el Glossari d'un diari de Castelló, en el qual acusava els pedagogs catalans perquè es preocupaven poc de València, mentre els mestres valencians es preocupaven força del moviment pedagògic de Catalunya. Manifestà el goig que experimentava de poder mostrar com es treballa a les escoles valencianes i entrà directament al tema de la conferència, analitzant la influència que en la depuració del llenguatge parlat té el folk-lore. Assenyalà la tasca que el mestre pot fer en aquest sentit i presentà alguns resultats obtinguts a la seva escola, en els quals es palesava la rapidesa amb què els mots grollers, els adjectius deprimeuts, els verbs incultes i les interjeccions baixes eren substituïts per altres mots bells, plens de frescor i d'ànima.

Iniciada només aquesta depuració del llenguatge parlat explicà com neix la fretura de crear una biblioteca escolar, que ells feren amb llibres de la terra, arrodonint-la amb un donatiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Els infants gaudeixen del préstec a domicili. S'emporten els llibres el dissabte i els tornen dilluns. Així formen el seu gust literari i espurguen la biblioteca, donant-se el cas d'haver bandejat alguns llibres de parla castellana.

El gust literari l'especialitzen fent un curset de lectures literàries, que ve a ésser l'experiment especial dintre l'experimentació general que comprenen totes les disciplines de l'escola. Els resultats foren interessants, perquè la literatura porta a l'escola serenitat i bons sentiments, una joia espiritual, una ordenació i netedat que passa a totes les tasques escolars, a l'ensems que augmentava el nivell de la moral. Això darrer els féu pensar en una sèrie de lectures triades, que poguessin influenciar l'educació moral. Ho feren posant en pràctica ço que trobaven en els retalls literaris, però amb un caire més pràctic, esguardant, guiant, curant i guarint les ordres i les omissions. Explicà els assaigs que feren de contes subtils, al final dels quals els alumnes havien d'escriure "la moraleja", obtenint per resultat l'amor i el respecte als animalets, conservació de nius i ocells, augment de companyerisme i amistat escolars.

I havent servit la literatura per l'educació, per què no usar-la en la instrucció i sobretot per fer agradables els estudis històrics? Ells així ho feren, prenent per base la lectura de fragments d'una novelleta inspirada en la probable vida primitiva dels ibers els quals guarnien les coves i baumes amb pintures rupestres i desenrotllant la imaginació, fent viure els esdeveniments. No s'escapa cap detall. Refereix coneixements d'arquitectura, indumentària, costums polítics i socials, guerrers, ornaments, etc., fent-se càrrec dels personatges històrics i de la moral de l'època.

Després de parlar dels bons auxiliars que són per a la Geografia els llibres de viatges parlà de la influència del teatre en l'educació, fent remarcar la manca d'obres que hi ha escrites amb to just per als infants. Es pot dir que el teatre per a infants no existeix. Però el mestre que tingui fe en les influències del teatre, digué, pot reduir els inconvenients al mínimum, prenent per norma la festa de Sant Nicolau, creada a l'Escola del Vallparadís, de Terrassa.

Per acabar el senyor Salvador féu notar el bell camí que dintre la literatura té l'educació del sentiment patriòtic, demostrant que en el mestre ensenyament com més catalanitat hi hagi més i més universalitat rajarà dels deixebles, perquè quants més nosaltres siguem més serem del món. Per altra part, no s'ha de descuidar l'educació del sentiment patriòtic, per no augmentar els homes que no estimen la humanitat, perjudicant greument la llur pàtria. I així encara s'inspirà en obres de mossèn Cinto, "L'Atlàntida"; d'En Llorente, "La Barraca"; en versos d'En Gassol, d'En Duran i Tortajada, etc.

No oblidem els mestres—nosaltres no ho oblidem mai—la veu amiga del poeta que ens diu "Per la terra s'escampa un alè d'optimisme i un fal de victòria". El mestre no ha de destruir aquest alè, revifar-lo del poble, sinó tirar-lo i fer-lo créixer.

Després el senyor Vila féu una crida patriòtica per tal que els mestres de Catalunya, aportant el seu esforç vers el qüestionari de Geografia publicat en el darrer Butlletí dels Mestres, contribueixin a la formació de la Geografia, però de la veritable Geografia de la Catalunya gran.

Clausurà les sessions el president, Sr. Sol, el qual expressà la joia amb què es trobava dintre l'Escola d'Estiu, element de màxima eficàcia per a la rehabilitació de la nostra terra. No és ja una prova, digué, un assaig; és un experiment controlat que cada any mostra un nou èxit. Cada any troba no sols un major nombre d'alumnes, sinó una major consciència de l'obra que es realitza, una major sembrada per les terres catalanes. Comparant l'Escola d'Estiu a una xarxa telefònica veu que com més s'eixampla més íntim és l'estudi i les activitats que ha de satisfer i majors els estímuls que desperta. Un altre que els fruits de l'Escola d'Estiu proporciona, potser el més dolç és que a l'aplegar-vos tots en un corrent de cordialitat, i de solidaritat, augmenta l'entusiasme i neix una flama nova en l'esperit dels professors, desfent tot el regust de les topades de la realitat. Després, quan ve la dispersió, us n'aneu amb l'ànima inflada per preparar els infants de la nostra pàtria. Felicità també l'Escola d'Estiu com a cosa pròpia, en el sentit d'ésser el fogar estival de tot el magisteri de parla catalana i que ha sabut trobar l'esperit de dos pobles que es creien llunyans: Mallorca i València, amb la intervenció de dos homes d'aquelles terres que ens han dit com en elles s'orientava el Magisteri. Assenyalà encara la tasca eixorca de l'Estat espanyol que, no solament no fa, sinó que no deixa fer, encoratjant a tots dient que el que s'esmerci en amor per la terra i els infants, la terra, la pàtria, ens ho donaria, si no en justícia, en amor. Les càlides paraules del senyor Sol foren rebudes amb grans aplaudiments.

Seguidament es passà a elegir els tres membres de la Comissió organitzadora de la Setmana Final vinent que, segons el reglament, correspon elegir d'entre els inscrits a la d'enguany, resultant elegits, per aclamació, la senyoreta Dolors Batlle i els senyors Joan Bosch i Cusí i Salvi Figarola i Albert.

En mig del major entusiasme es donà per clausurada la Setmana Final d'enguany.

NOTA.—Per error, entre els premis del concurs de Fotografia posàrem el nom de Fernàndez i Carbonell en lloc de Frederic Fernàndez, que és el de la casa donadora dels premis, la qual cosa ens complavem en rectificar.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

Dia 28 d'agost de 1923

1. SITUACIO ATMOSFERICA GENERAL A LES SET DEL MATI. — (*Observacions d'Europa, Nord d'Africa, i l'Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils*):

Continuen les baixes pressions dominant a la mar del Nord i Illes Britàniques, amb pluges a Holanda, Alsàcia i Suïssa. El règim anticiclònic es troba a l'Atlàntic, entre les Açores i Portugal.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT DEL MATI. — (*Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon*):

Cel nuvolós a tot Catalunya, amb vents fluixos i variables. Ha plogut lleugerament a gran part de la província de Barcelona.

La temperatura màxima ha estat de 34 graus a Flix.

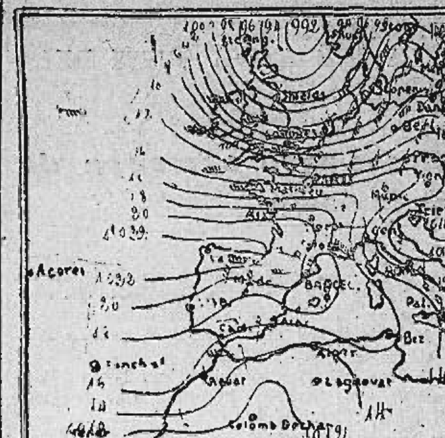

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. — (*Sondatges de l'atmòsfera lliure a les set del matí*):

Altitud, metres:	250,	500
Direcció:	ESE.,	WSW.
Velocitat en metres per segon:	1,	1

Plafó de núvols, a 640 metres. Nimbus.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 18 *hores*

Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 762'8, 764'8, 764'4. — Termòmetre sec: 2[illegible] 21'5, 21'2. — Termòmetre humit: 18'2, 18'5, 18'8. — Humitat (centèssimes de saturació): 86, 74, 78. — Direcció del vent: E., W., calma. — Velocitat del vent en metres per segon: 2, 1, 0. — Estat del cel: tapat. — Classe de núvols: cúmuls-nimbus; nimbus; cúmuls-nimbus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 23. — Mínima, 18'6. — Mínima arran de terra: 16'2. — Oscillació termomètrica: 4'4. — Temperatura mitja: 20'8. — Precipitació aiguosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 5'8 millímetres. — Recorregut del vent en igual temps: 201 quilòmetres. — Observacions particulars: boira.

El lector diu...

COM MES ANEM MENYS VALEM.

Sr. Director:

L'Institut Municipal d'Higiene tenia fins ara el costum de redactar en català els avisos públics encastats a l'interior dels tramvies. El darrerament encastat, sobre l'extinció de les mosques, està redactat en castellà.

Jerusalem...... Jerusalem...!

Josep Quadres

TELEFONS

Sr. Director:

Recentment LA PUBLICITAT s'ha volgut fer ressó en aquesta Secció de l'escarni que representa pels abonats al servei telefònic la desídia i endarreriment cada dia creixents que domina en el compliment d'aquest servei. Si el que signa signés un abonat en lloc d'ésser un obligat utilitzador del telèfon s'adheriria a la proposició que el senyor Gausachs fa el dia 21 en aquesta Secció de constituir una Lliga d'abonats que s'oposés als abusos de la Companyia.

A més no podria LA PUBLICITAT dedicar a aquesta qüestió algun editorial ajudar amb un xic de campanya?

Un saltataulells

LA DISCRECIO

Sr. Director:

La secció d'aquest diari titulada *El lector diu...* és un encert pel qual caldria felicitar-vos; és una de les seccions més vives i interessants, però val a dir que ho seria encara més si molts dels senyors que hi collaboren trobessin la manera d'ésser més breus. Deixatar un tema de sis ratlles en una columna del diari, a més d'ésser cosa pesada és abusiu.

Antoni F. Raines

GEL

Sr. Director:

Aquesta crisi de gel que en plena canícula esclatà a Barcelona, és qualificada com d'intolerable. La gent que en pateix, o bé que en surt perjudicada és la quasi totalitat dels ciutadans que no es poden permetre el luxe d'estiuejar. Una ciutat càlida com Barcelona hauria d'estar previnguda, en aquest cas, de la mateixa manera que se li exigeix prevenir-se de carbó durant l'hivern. Es irritant que una penúria de glaç es pugui produir a Barcelona. Hi ha responsabilitats a exigir?

Francesc Murell i Isbert

Els Teatres

TEMPORADA DE CIRC AL NOVETATS

Dissabte s'inaugurà una temporada de circ eqüestre al teatre Novetats. Hi acudí nombrosíssima concurrència, emplenant totes les llotges i els passadissos de la platea.

La pista és situada per l'estil de la temporada anterior, amb més públic al fons de l'escenari.

El programa resulta variat i la majoria de números que el componen, si no del tot nous, són notables. A esmentar: els japonesos "Yamamoto i Koyoschi", els "4 Maryland", els "Beretta", "C. Fontanas" i els seixanta galls comediants.

En canvi, és de doldre la reaparició de "Pompoff, Thedy i Emij", sobre tot pel que fa al segon, clown del tipus característic espanyol, és a dir, dels que "parlen" i no dels que "fan coses, com és costum de tots els clowns del món, que són, naturalment, molt millors que els espanyols. Per torna, els "acudits" que engega aquest pallaço de Novetats, acostumen a ésser d'un gust groller deplorable.

El públic, en general, sortí complagut de l'espectacle, esperant, però, que l'Empresa reforçarà el programa amb algun número dels que acostumen a denominar-se sensacionals.

Un altre bell exemple

Un comerciant de Tàrrega, En Pau Olivé, acompanya les seves comandes amb unes tires grogues on hom hi veu llegendes com aquestes:

"Comerciant: si vols contribuir al gran i majestuós palau de l'alliberament de Catalunya, escriu, parla i segella les mercaderies amb l'esperit i la llengua catalans."

Si el treball és el reflex de l'activitat d'un poble, la llengua ha d'ésser el reflex de la seva personalitat. Vós, comerciant, si voleu tenir la vostra personalitat reconeguda, poseu en els vostres afers la llengua preada de Catalunya."

Aquest bella propaganda, exemplar, ha estat corresposta per la dependència d'una casa barcelonina amb la lletra següent, que ens és grat de reproduir a continuació:

"Senyor Pau Olivé.

Tàrrega.

Molt benvolgut i distingit compatrici:

Els que subscriuen, dependents de la perfumeria La Florida, de N'Eugeni Serrà, admirats per la persistent campanya propugnant la divulgació de la nostra gloriosa llengua en el comerç, que vós veniu realitzant segons uns consells impressos amb els quals acompanyen les vostres comandes, ens complavem adreçant-vos la present lletra, amb el fi de felicitar-vos i fer-vos avinent la simpatia amb què mirem el vostre exemple i el goig amb què servim les vostres comandes. Benaurat serà aquell dia en el qual els patrons de les cases de comerç de la nostra pàtria compleixin amb el deure sagrat d'honorar-la en tots els actes públics i privats.

Déu us guardi molts anys, pel bé de Catalunya.

Jaume Surinyach (segueixen les firmes)."

CRONICA SOCIAL

VAGUES SOLUCIONADES

Ha quedat solucionada la vaga de la secció de capsulers de la indústria surera de Sant Feliu de Guíxols.

— També s'ha resolt el conflicte dels tallers gràfics Garrofé. S'ha tornat a admetre els obrers acomiadats i els que abandonaren el treball per solidaritat.

— S'ha resolt la vaga que sostenien els obrers de la Societat Cobertes i Teulades, emprats en la construcció de l'estació de Vilanova.

SUPRESSIO

Des d'abans d'ahir, per creure'l ja innecessari, ha estat suprimit el servei de soldats, que des de les vuit del matí fins les vuit del vespre feien torn de vigilància a la nostra ciutat.

ELS RABASSAIRES

El dia 2 de setembre se celebrarà a Sabadell una reunió de delegats de la Unió de Rabassaires de Catalunya, dels pobles de Barberà, Sardanyola, Ripollet, Sant Cugat del Vallès, Sant Quirze, Sabadell, Polinyà, Palau Solitar, Sentmenat, Castellar del Vallès i Santa Perpètua, per aprovar els estatuts de la Societat de Rabassaires de la comarca de Sabadell.

REUNIO

El dia 3 de setembre, a dos quarts de deu de la vetlla, es reunirà al local social, el Sindicat Lliure Professional de Similars i Ajudants de Cuina.

Crònica Judiciària

SALA DE VACANCES

Furt.—Els processats Silvestre Miguel Blanco ik Miquel Ribalta Girabel, van apropiar-se el dia 26 de Gener d'aquest any d'una tartana amb el seu cavall, propietat d'En Josep Ranera Casademunt; dits cavall i tartana, valorats en 2.900 pessetes, van ésser recuperats.

El fiscal va demanar per al Ribalta la pena d'un any i un dia de presidi correccional, i per al Blanco, considerat com a encobridor, dos mesos i un dia d'arrest mayor.

L'onze de setembre d'enguany

Davant el gran nombre d'entitats que diàriament s'adrecen a la Comissió executiva d'aquesta memorable celebració patriòtica preguntant la manera com poden contribuir a la major brillantor de la diada, l'esmentada Comissió ens prega de fer públic que totes les entitats de caràcter nacionalista que vulguin retre homenatge als defensors de les llibertats de Catalunya han d'organitzar mítings, vetllades, funcions patriòtiques o altre actes que a la vegada que posin de manifest l'heroisme dels màrtirs de 1714 despertin en el poble la consciència de nacionalistes.

Sense perjudici de contestar particularment tots els extrems de les lletres rebudes, la Comissió executiva es veu en el cas de fer públic per a totes les entitats en general que durant tot el dia 11 de setembre han de tenir hissada la bandera barrada. Demés recomana la vinguda a Barcelona de comissions portant una corona, una branca o un ram amb llaçada catalana per ésser dipositades al monument d'En Rafel Casanova, símbol de la gloriosa defensa de les nostres llibertats.

La Comissió recomana amb molt d'interès que se la informi detalladament dels actes que les entitats d'arreu de Catalunya vagin preparant, a fi de mesurar tota la importància que l'11 de setembre d'enguany assolirà, i al mateix temps per donar-ne públic coneixement per mitjà de la premsa.

Del Municipi

SUBHASTA

S'ha celebrat la subhasta per a les obres d'urbanització i pavimentació del carrer de Sant Adrià des del dels Segre al límit d'aquest terme municipal, havent estat adjudicada a la Societat Foment d'Obres i Construccions, per la quantitat de 171.171'87 pessetes.

Fou presidida pel regidor senyor Tomàs i autoritzada pel notari senyor Escribà.

VISITA

Ahir visità al senyor alcalde el senyor Angel Blàzquez Giménez, acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de la Història, i Catedràtic de Geografia i Història, que ha vingut a Barcelona per estudiar les antigues vies romanes.

LA GUERRA D'ESPANYA AL MARROC

EL GOVERN D'ESPANYA NO DEIXA EMBARCAR SOLDATS AMB ARMAMENT — CIRCULAR DEL MINISTRE DE LA GUERRA

El capità general ha rebut el següent telegrama del ministre de la Guerra:

"Disposi V. E. que els contingents del territori del seu manament que han de marxar a l'Àfrica per cobrir baixes vagin en grups de 20 homes, sense armament ni municions i conduïts per un oficial i una classe, que podrà ésser a judici de V. E., dels Cossos actius de les zones i demarcacions de reserva.

L'armament i corretjam el rebran els dits individus a l'Àfrica dels Cossos als quals vagin destinats.

ELS RADICALS I ELS FETS DE MALAGA

Ahir visitaren al governador *demanant clemència* per als soldats acusats de promotors dels fets de Màlaga, els diputats radicals de la Mancomunitat.

— El governador ha rebut un telegrama del ministre de la Governació d'Espanya, dient que havia tramès al Govern el prec de clemència pels soldats de Màlaga, que feren abans d'ahir al senyor Portela una representació del partit radical.

ALLOCUCIO DEL CAPITA GENERAL

"En la defensa i alliberació de la posició de Tifaruin, del territori de Melilla, el nostre exèrcit, en totes les seves classes i categories, ha mostrat el més alt esperit i la més esforçada nobilitat, fent-se creditor als elogis que el país sencer li dedica. Aquesta ensenyança viva, del dia, és més eficaç i alliçonadora que la de fets que ja pertanyen a la història, per la qual cosa ha d'ésser utilitzada en la instrucció moral que les tropes reben i en les conferències periòdiques disposades, fent ressaltar bé com una obstinada defensa i un valerós atac no sols proporcionen el triomf i la glòria, sinó que salven la vida dels més, que en fugida o rendició, queda a mercè de l'enemic.

També és precís parlar a la tropa de l'esdevingut a Màlaga. Soldats ofuscats o seduïts han realitzat el més greu dels delictes: el de sedició armada, fent foc contra els seus caps, en el moment de dirigir-se a un territori en estat de guerra. No pot servir de disculpa per a tal conducta la necessària llibertat amb què en el país es discuteix l'empresa del Marroc, precisament perquè l'opinió pública arribi al Govern i aquest prengui els acords més convenients. Però aquests són ferms i obligatoris d'obeir per tots, i més pels militars, i enganyen els soldats, conduint-los a la més abominable traïció a la bandera jurada, els que fonamentant-se en els distints punts de vista polítics de l'assumpte, els indueixen a la resistència a obeir, a la resistència a marxar on els companys i compatricis sofreixen penalitats i es baten, el que ha d'ésser per a tot home, per la seva sola qualitat de tal, alicient suficient per acudir afanyós a compartir perills, sobre tot si obrant així es proporcionen llorers al regiment i a la seva bandera, que és la de la pàtria.

Fins en la seguretat que es tracta d'un cas isolat sense possible repercussió en successius embarcs, que han d'ésser els que demandin les necessitats de l'exèrcit a l'Àfrica i disposi el Govern, ho és prevenir a la tropa que per aquest cas, com per a tots, no escolti més consells ni accepti més ensenyances que les dels seus superiors jeràrquics, que sempre els marcaran el camí de l'honor i del deure, que seguir-lo proporciona més grans satisfaccions que pugui donar la conservació de la vida.

Barcelona, 26 d'agost de 1923.—El capità general, Miquel Primo de Rivera."

EL GENERAL WEYLER

Cridat pel Govern, arribà de Palma de Mallorca, dirigint-se tot seguit cap a Madrid, el general Weyler, acompanyat del seu fill.

A l'estació parlà amb el capità general, senyor marquès d'Estella.

DEMANANT CLEMENCIA

L'Agrupació Autonomista Verdaguer ha dirigit un telegrama al cap del Govern demanant clemència pels compromesos en la insubordinació de Màlaga.

L'obra d'Acció Catalana per terres de Lleyda

Miting a Juncosa de les Garrigues

Tal com anunciàrem a la secció de *Polítiques*, a passat diumenge tingué lloc el miting organitzat per "Via Fora", de Lleyda.

En l'auto de les 3 de la tarda, que fa el servei a Granyena de les Garrigues sortiren els oradors i acompanyats amb una gran bandera catalana que arreu per on passava motivà mostres de simpatia i afecte. A cada poble hi havia, aprofitant les parades dels autos, comentaris entre la gent dels pobles, que per ésser dia festiu anaven a presenciar el pas de l'auto. A Granyena foren rebuts per una gran gentada, i entre ella els grups futbolístics de l'esmentat poble i de Seleràs, que retardaren el partit per tal de saludar els nacionalistes lleydatans que per primera vegada sortien a predicar l'ideari d'Acció Catalana.

De Granyena de les Garrigues a Juncosa la caravana emprengué la marxa amb carruatges i cavalls que a l'efecte tenien disposats, i amb un crit de "Visca la llibertat de Catalunya!" es despediren de tota aquella munió de gent.

El pas per Seleràs també fou profitós, puix allí quedà ja organitzada per a dies vinents una conferència que tantents ens fou sollicitada.

Un contratemps sofert en un dels carruatges, i del qual resultaren fortament contusionats els qui l'ocupaven, retardà l'arribada a Juncosa, que no per tardana deixà d'ésser ben afectuosa, ja que bon tros abans d'arribar-hi ja veiérem grups que venien estranyats de la tardança, i que engrossiren al peu del poble on ens esperava molta gent, i entre ells els senyors Tomàs Pujol, Pau Triquell, Vilades, Jaciut i Josep Domingo i tants d'altres que sentim no recordar.

Tot seguit s'anà cap a la plaça on havia de tenir lloc el miting, puix tant fou l'interès per oir els Eeydatans afectes a Acció Catalana, que calgué desistir d'utilitzar l'estatge on s'havia anunciat aquell, tot i ésser ben gran.

La plaça Major presentava un aspecte sorprenent, i en veure l'arribada la gentada prorrompé amb grans aplaudiments, veient-se en les balconades i per tot arreu, estols de dones i noies. La bandera que portaven fou collocada al balcó de "La Amistat", perquè fos ella la que més alta presidís en realitat l'acte.

El senyor Triquell, catalanista de tota la vida, presidí el miting, obrint l'acte fent la presentació dels oradors i lamentant-se a l'ensems que l'estat de salut delicadíssim no li permetés estar entre ells tot el temps que voldria, i tot seguit donà la paraula a En

TOMAS PINYOL

Saludà els de "Via Fora" i remarcà la necessitat de fer catalans de cor per fer una Catalunya lliure i forta.

EN RAMON BESA

segueix en l'ús de la paraula, i en forma irònica llegeix dades que són acollides amb vives mostres d'indignació pel poble, acabant l'exordi amb un detallat estudi del que són per l'epresó certes aventures més o menys guerreres, no deixant-li acabar la frase una salva d'aplaudiments.

EN JAUME COSTA

parla de la constitució que "Via Fora" emprèn i com el descans de les fadigues d'un viatge serà el retorn a la feina de cada dia i amb més braó treballar en les hores lliures per la llibertat de la Pàtria.

Exposa el fet de la nació catalana i el dret a regir-se per ella mateixa i no anar junts amb Estats, l'únic ideal dels quals és anar vivint avui sense pensar en la liquidació de demà.

Fa a continuació una ràpida visió de tot quant se'ns ha usurpat i com el pes feixuc que patim encara hi ha qui, per desgràcia, no se'l sent com caldria. A Catalunya es fa molta feina, però les contingències faran que els esdeveniments es precipitin, i per a quan això sia, o abans, si és possible, cal que Catalunya se salvi.

EN MIQUEL ROIGE

president de "Via Fora", diu que han vingut a parlar (és un dels que més fortament rebé en el bole de carruatge), i sento en l'ànima que no ho puguí fer amb tota l'extensió que desitjava, puix l'haver de parlar en veu alta em fadiga en gran manera. Seguidament i amb mestria féu unes poètiques imatges de ço que és Catalunya i l'enemic que l'expolia, i la vexa, acabant amb un cant a la llibertat de la Pàtria que motiva gran entusiasme entre el públic.

ANTONI BERGOS

Garriguenc de Juncosa — comença dient—: dos cops he estat entre vosaltres: una vegada a estudiar la vostra riquesa i avui a copsar-ne la catalanitat, perquè catalanitat i riquesa van tan juntes que ben inútil serà treballar per aquesta si la primera resta descuidada.

Féu un resum de ço que s'ha dit seria l'ar, però entre tot en recullo l'afirmació del catalanissim senyor Triquell, que ha assenyalat el moment actual, dient que cal deixar passar la joventut que amb més braó defensa uns ideals més purs i més radicals dels que fins ara s'havien anat mantenint.

Estudia el procés de la formació d'Acció Catalana i com aquesta organització de patriotes treu de la gent aquell concepte de què la llibertat d'un poble s'aconseguirà sense esmerçar l'esforç constant i el sacrifici voluntari a favor de la collectivitat en favor de Catalunya, pàtria única dels catalans.

Seguidament entrà a exposar l'ideari d'Acció parlant dels punts cabdals, de la forma democràtica en què està constituïda, la qual cosa fa que puguin fer eleccions plenes de civisme i no estar menats per cabdills que algunes vegades poden fer que per consideracions d'afecte personal en quedi ressentida la causa de Catalunya, superior a totes les organitzacions polítiques i a tots els cabdillatges. Forma democràtica que supera encara amb aquell fet de no assenyalar per a la Catalunya futura cap camí a seguir sinó a dignificar tots els catalans perquè ells en el seu dia puguin per auto-determinació empendre el més convenient a la Pàtria.

Vinc a parlar—segueix—a les vostres consciències catalanes; fins al cor ho han fet d'una faisó insuperable els oradors que m'han precedit en la paraula, i per aquest motiu recorda la dignitat de la Catalunya d'altres temps.

Acabà dient: En la vostra terra de garrigues, de vinya i d'oliverades, hi teniu també plantes d'ametllers, l'arbre que anuncia abans que cap altre l'arribada de la primavera, i si com digué el poeta la flor de l'anhel és molt fecunda, jo us prego que cada dia aporteu a l'obra d'alliberament de la pàtria el vostre esforç, petit o gran, perquè sia en aquesta terra on floreixi ans que enlloc la flor anunciadora de la plena llibertat de Catalunya.

El públic acollí amb grans aplaudiments les últimes frases, i tot seguit s'oïren visques a la llibertat de la Pàtria.

El miting acabà a dos quarts d'onze de la nit, i tots els oradors i acompanyants anaren a sopar, dirigint-se després a "L'Amistat", d'on després de conversar l'argament i profitosa per Catalunya emprengueren el retorn cap a Lleyda a les tres de la matinada, lamentant, però, que dos dels expedicionaris haguessin de romandre a Juncosa per no permetre'ls l'estat de salut retornar el mateix dia.

Conferència d'En Vallès i Pujals

El president de la Diputació de Barcelona, senyor Vallès i Pujals, donà la seva anunciada conferència a Montblanch sobre el tema "Mentre Espanya davalla...".

Vivim—començà dient—uns moments transcendentalissims de la Història. Mentre Espanya davalla cap a un abim sense fons, Catalunya segueix amunt amb una nova empenta i amb una consciència molt ferma. Mentre Espanya roman hermètica i amb una fatalitat musulmana, Catalunya furga endins i aprofita cada dia més les seves energies.

Catalunya és de nosaltres, dels catalans, i a ella hem de servir.

Afirmà, a continuació i amb referència al separatisme, que, "parlant en representació del gran sector de la Lliga", no el desitja ni el rebutja.

Digué que tem que els camins de l'Espanya tradicional van pel cantó del separatisme, tant més quan en la història trobem exemples continuus de la concepció política espanyola que hi menen. Cità, per comprovar-ho, els cassos de Flandes, de Portugal, de Cuba i d'Amèrica en general.

Això no obstant, afegí que creia molt perjudicial que el sentiment separatista dominés arreu.

Ponderà, després, la tragèdia del cos de Catalunya, perquè el poble que la té sotmesa no és pas un poble superior i que, no sols no ens ofereix una probabilitat de donar-nos una riquesa i un patrimoni de cultura, ans al contrari, que ens arrabassà i ens matà la nostra.

Catalunya, com tot poble, com tot individu, té la seva ànima i té el seu cos, i per l'un i per l'altra havem de treballar amb gran esforç.

Podem calcular que avui Catalunya paga a l'Estat espanyol uns sis cents milions de pessetes. I calculem que l'Estat espanyol inverteix a Catalunya uns cent cinquanta milions de pessetes: de manera que per ell resulta un benefici de quatre cents i tants milions de pessetes.

Acabà fent l'elogi de la Mancomunitat i dient que, per tenir la llibertat assegurada, havem de catalanitzar-nos fins a la saturació.

El discurs del senyor Vallès, aplaudit en paràgrafs diversos, fou, en acabar, ovacionat.

Les eleccions de Granollers

EL QUE ES DIGUE AL GOVERN CIVIL

Ahir a la tarda el senyor Pita, secretari del governador, digué que els detalls que tenen de les eleccions, són els següents: Trias de Bes, 5.721 vots; Torras, 5.426. El senyor Trias de Bes, doncs, triomfa per 295 vots.

DE CATALUNYA

SABADELL

A Castellar i a Sant Quirze

Sabem que al vei poble de Sant Esteve de Castellar van per molt bon camí les gestions encaminades a fundar una Joventut Nacionalista, dins la qual figuraran tots els elements joves que senten el patriotisme d'una manera activa i profunda.

El primer acte que aquesta Joventut pensa fer és un interessant míting, per al qual ja compta amb la collaboració d'elevades personalitats del catalanisme.

— El primer diumenge de setembre el poble de Sant Quirze de Terrassa celebrarà fastuosament la seva festa major, en el programa de la qual hom pot trobar tots aquells actes i totes aquelles festes que són necessaris perquè una festa major ho sigui realment.

Es de preveure, per ajxò, que en aquests dies de festa aniran a Sant Quirze molts sabadellenes.

Igual que l'any passat, la Companyia dels ferrocarrils elèctrics de Catalunya posarà un servei constant a la nit entre Sabadell i l'esmentat poble, així com servei extraordinari el diumenge.

Acords de l'Ajuntament referents a la guerra del Marroc i a la data de l'onze de setembre

En la sessió celebrada abans d'ahir, el nostre Ajuntament acordà per unanimitat, i a proposta del senyor Canals, trametre el següent telegrama:

"Alcalde a President del Consell de Ministres: Davant les doloroses conseqüències de la persistent guerra d'Africa, aquest Ajuntament, fent-se càrrec del general sentir de la localitat, ha acordat elevar a V. E. respectuosa protesta, suplicar l'immediat abandonament del Marroc i, tota vegada que els actes d'indisciplina de Màlaga responen a un estat d'opinió del país, interessar la més gran commiseració i clemència per als culpables.—Saló."

El regidor senyor Buxeda, addicionà a aquest acord una proposició, que l'Ajuntament va creure més convenient formular a part, i que també aprovà per unanimitat, donant-li caràcter d'urgent. L'acord que es prengué, fruit de l'esmentada proposició, és el següent: Que l'Ajuntament de Sabadell s'adreci a la Mancomunitat demanant-li que convoqui urgentment tots els Ajuntaments de Catalunya en assemblea, perquè acordin conjuntament demanar al Govern espanyol l'acabament immediat de l'aventura del Marroc i, si és precís, per acabar-la, l'abandonament absolut de les terres africanes.

— En la mateixa sessió, l'Ajuntament acordà unànimement, i a proposta del senyor Buxeda, que Sabadell commemorés l'aniversari de l'onze de setembre, portant una corona de flors amb una llaçada amb dedicatòria, al monument a Rafel de Casanova, a Barcelona, essent-ne portadora una comissió oficial de l'Ajuntament, i que, durant tot el dia, onegi al cim de la Casa de la Ciutat la bandera catalana amb els balcons endomassats.

VALENCIA

Una detenció

València.— Es diu, encara que no hi ha confirmació oficial d'això, que Alexandre Omedes Torres no anava sol quan ahir féu el dispar a l'estació del Nord, en embarcar les forces de Guadalajara, les quals havien de sortir cap a Melilla.

En efecte, una hora després d'ocórrer el succés la policia detingué al café Martí un altre subjecte, que sembla que és el company d'Alexandre.

VILAFRANCA DEL PENEDES

Robatori.--La festa major

Dimarts a la nit, de la setmana passada, de l'estable del senyor Marceli Claramunt fou robat un cavall, una tartana, dos jocs de guarniments i dos sacs de gra.

Fins ara no s'ha trobat res, per bé que algú assegura que es té la pista.

— S'ha publicat el programa de la festa major, que és el següent:

Dia 29: Al migdia, Tronada, entrada dels Xiquets de Valls, danses i balls populars, banda del regiment de Luchana i cobla de sardanes. Tarda, bons als pobles, tir al colom, audicions de sardanes, processó, concert per la banda, sessions de cinema i atraccions al teatre Principal.

Dia 30: Diana, grans funcions religioses, danses i balls populars, castells i torres pels Xiquets de Valls. Tarda, selectes audicions de sardanes per la cobla, concert per la banda, interessant partit de futbol (S. C. Hospitalenc-F. C. Vilafranca). Solemnial processó en honor de Sant Fèlix Màrtir. Ramell de focs artificials, grans funcions teatrals al Casal de La Principal, al Casino Unió Comercial i al Teatre Principal; cinema i atraccions al Teatre Tívoli; Circ Eqüestre.

Dia 31: Diana. Ofici funeral, balls i danses, castells i torres pels Xiquets de Valls. Tarda, esdeveniment futbolístic (encontre C. D. Europa-Espanyol), audicions de sardanes, processó, ramell de focs artificials, extraordinàries funcions teatrals al Casal La Principal, al Casino Unió Comercial i Teatre Principal. Cinema i atraccions al Teatre Tívoli. Circ Eqüestre.

Dia 1 de setembre: Certamen al Centre Agrícola del Penedès, audicions de sardanes, partit de futbol, balls de societat i sessions de cinema al Teatre Principal.

Dia 2: Audicions de sardanes, interessant partit de futbol entre el Vilanova i el Vilafranca, balls de societat i sessions de cinema al Teatre Principal.

CASTELLO D'EMPURIES

Homenatge

Prometen revestir extraordinària importància els actes i festes que per celebrar la reposició del seu Ajuntament organitza una Comissió nombrada per les entitats Centre Nacionalista, Sindicat Centre Agrícola i Social, Sindical Agrícola Gremi d'agricultors, Patronat de Cultura i esports i la Societat recreativa "Foc Nou"; un dels actes més importants, després de fer ofrena d'un valuós bastó de comandament al batlle popular senyor Bordas de la Cuesta, serà el que tindrà lloc als claustres de l'antic palau dels cómtes, i en el qual prendran part els diputats i senadors senyors Pla i Carreras, Pere Rahola, Agustí Riera, l'ex-diputat a Corts August Pi Sunyer, diputats provincials Pauli Geli, Noguer i Comet, Lluís Massot, Carles Jordà, Josep Maria Pons Sabater i altres.

Sabem que hi assitiran nombroses delegacions d'ajuntaments i entitats forasteres desitjoses de palesar l'adhesió i l'actitud mantingudes durant aquests darrers mesos per l'Ajuntament popular i la població castellonina.

VALLS

Notes diverses

En la darrera sessió de l'Ajuntament el regidor senyor Magrinyà recollí el rumor (per dissort ple de veritat) que la important fàbrica de teixits del senyor Bigorra serà traslladada a un altre punt, per no poder-la engrandir el propietari, a causa del lloc reduït que disposa. La fàbrica podria ésser ben bé eixamplada, però el Collegi de Sant Gabriel, ficat al mateix cos d'edifici, ho impedeix.

El senyor Magrinyà, basant-se en l'enorme davallada que ha sofert el citat collegi, que avui no satisfà, ni de molt, les necessitats de Valls, demanà que se'l fes desaparèixer, per salvar una indústria que dóna pa a moltes llars.

Després de llarga discussió s'acordà nomenar una Comissió per estudiar aquest assumpte.

Es dolorós que un centre d'ensenyament hagi de tancar les portes i ho és més encara si ha de fer-ho en les condicions del que havem parlat, sense que la majoria de la població se'n dolgui. Un descàrrec de la ciutat cal dir, però, que ha estat sempre una casa impermeable a tota idea de catalanitat. Els professors han castigat sense mida ni prudència els escolars que en els moments d'esplai parlaven català. Més que d'ensenyar i educar hom diria que s'ha tingut cura de ferir la dignitat dels nens i llurs pares.

En l'esmentada sessió el regidor Ramon Cases ha demanat que es faci saber al Govern que el parer de l'Ajuntament vallenc és que s'abandoni el Marroc. En mig de l'estranyesa de tothom, el cap de la minoria republicana manifestà que no hi estava conforme, per la por de fer un trist paper, ja que els Ajuntaments de més importància no havien encara fet semblant cosa.

Per aquesta raó tan pobre, que no passa de la categoria de cirí trencat, en nostre Ajuntament no accepta la proposició del senyor Cases.

— Dies passats morí ofegat a la platja de Caldetes el paro Feliu Cantarell i Bordalba, religiós escolapi i compatrici nostre, fill del registrador de la Propietat d'aquest cognom, que residí molts anys entre els vallenc.

— Al bosc "Mon repòs", residència estiuenca de la família Badia, s'hi ha donat una festa "a l'americana". La concurrència, distingida i nombrosa. El producte de la subhasta puja a 317 pessetes, quantitat que ha estat lliurada a la Casa de Caritat.

— Ha passat uns quants dies aquí, en companyia de l'ex-diputat maurí senyor Miquel Colom, l'ex-ministre de la Governació, N'Antoni Goicoechea.

L'actitud d'alguns *nacionalistes*, plena d'afalacs i posats de criat enllunat prop d'aquest polític espanyol, ha donat molt que dir als patriotes que creuen incompatible llur títol amb una manera de fer semblant. El setmanari catalanista "Pàtria" se n'ha condolgut sincerament.

— Diumenge al camp de l'Atlètic Vallenc jugaran un partit els infantils d'Alcover i el dels propietaris del camp.

Al guanyador se li donarà una bonica copa.

BERGA

Ha quedat resolt el conflicte del Santuari de Queralt. -- Festes. Exposició

Regna gran entusiasme entre tots els bergadans i devots de la Verge de Queralt amb motiu d'haver-se resolt definitivament l'afer que tenien pendent l'Ilustre senyor bisbe de la Diòcesi i l'Ajuntament d'aquesta ciutat. Aquesta corporació, en sessió extraordinària del dia 22 del que som, acordà aprovar la minuta d'escriptura contenint les bases de la concòrdia que li tenia presentades temps ha el Prelat. Són degudes a la ploma de l'intelligent advocat N'Enric Puig, i en elles queden reconeguts i respectats els drets de la Diòcesi i de Berga respecte del Santuari, dintre l'esfera respectiva de les seves atribucions i competència, quedant admirablement armonitzats. Amb tal motiu, es preparen grans solemnitats religioses per a l'acte de l'obertura del temple del Santuari, que havia restat clausurat d'ençà que s'iniciaren les divergències. Aquestes festivitats constituïran un dels més importants actes del programa general de festes que es preparen amb motiu de la portada de les aigües de Tàgast. Serà el dia 3 del pròxim setembre, VII aniversari de la Coronació.

Veu's aquí una idea de les bases de transacció: L'Ilm. senyor bisbe i l'Ajuntament de Berga funden, amb caràcter perpetu, el "Patronat del Reial Santuari de Madona de Queralt", el qual tindrà plena capacitat jurídica, essent els fundadors el dos únics patrons.

El patrimoni del Patronat el constituirà tot el que en l'actualitat es comprèn amb el nom de Santuari i en el que en el successiu adquireixi, inscrivint-se en el Registre de la Propietat a nom del Patronat, que serà el seu únic i legítim propietari.

Es regirà per mitjà d'una Junta del Santuari de Queralt, la qual s'encarregarà de les funcions administratives i de govern.

El capellà custodi serà el representant constant de la Junta en el Santuari, i haurà d'acatar tothom la seva autoritat i complir les seves ordres.

No s'admetran en el Santuari persones que pateixin malalties de caràcter infecciós o de fàcil contagi, a judici d'un facultatiu al qual consultarà la Junta.

—Ha despertat viu interès el programa de les festes que tindran lloc amb motiu de la inauguració de les riquíssimes aigües de Tagast des dels dies 1 al 9 del pròxim mes de setembre, les quals festes prometen ésser molt concorregudes. El programa és el següent:

Dia 1.er—Obertura de l'Exposició Provincial, inauguració de la font màgica i arribada del senyor bisbe de Solsona.

Dia 2.—Inauguració i benedicció pel senyor bisbe de les aigües a la plaça de Sant Pere, engegada de coloms i funcions i concerts en les societats.

Dia 3.—Obertura del Santuari de Queralt, missa de Pontifical cantada per l'Orfeó Bergadà; gran partit de futbol per l'Atlètic de Sabadell i F. C. Berga amb reforços del Barcelona.

Dia 4.—Inauguració del parc amb il·luminacions i sardanes.

Dies 5, 6 i 7: Variades diversions públiques, festes infantils i d'altres.

Dia8. —Arribada amb aeroplà de l'aviador M. August Mairón.

Dia 8.—Volades i exercicis acrobàtics amb l'aparell.

Entre les moltes cases que concórren a l'Exposició provincial hi ha de la nostra ciutat Joan Ramon i Sala Germans, de licors; Societat Anònima Asencio, de filats i gèneres de punt; Josep Sellarès, de pintura; Josep Sabata, de treballs de granet de totes classes; Benet Calonge, de pastes; Elies Sala, de fotografia; F. Farràs i A. Farràs, de calçat i sastreria; Lluís Camps, de mobles. De Barcelona, la casa Minimax, d'aparells extintors d'incendis; Cuixart, de bombes; Colomer, de corretges i polítxes; S. de R. Sala (de Sabadell), maquinària per a fusters; "Asfand", de ciment, i d'altres.

RUBI

La festa major

Diumenge, amb motiu d'ésser la segona festa major d'aquesta vila, les diferents societats tenen organitzades variades festes.

Al Centre Democràtic hi haurà balls i concerts, a càrrec d'una acreditada orquestra de la capital.

A la Cambra Agrícola, lloc on celebra la festa la Germandat de Sant Roc i Sant Pere, també hi haurà balls, a càrrec de l'orquestra "La Moderna", de Granollers, celebrant també la dita germandat un ofici solemne a l'església parroquial, cantat per la secció d'homes de la Schola Cantorum, amb acompanyament d'orquestra i sermó, el qual predicarà el reverend pare Bonaventura de Besalú, caputxí.

L'Associació Joventut Nacionalista per al dia 26 anuncia una audició de sardanes, a les dotze del matí; a la tarda, *grandiós* festival folk-lòric, a càrrec de l'Esbart Català de Dansaires, i un concurs infantil sardanista, en el quals als premiats se'ls farà ofrena de medalles. Per al dia 27 la dita Associació té anunciats balls i sardanes, a càrrec de l cobla-orquestra de Terrassa "La Principal".

Al teatre Domènec es representarà "Monmartre", per la companyia Mercè Muñoz i Casto Alonso.

Al camps d'esports tindran lloc partits extraordinaris de futbol.

TARRAGONA

D'esport.--Festa major

S'han reunit en assemblea general els elements del Club Gimnàstic, per tractar de la reforma del seu camp d'esports.

Per noticies oficioses sabem que hi ha el propósit d'engrandir-lo fins a donar-li capacitat per a deu mil o més espectadors, cómodament asseguts a les tribunes i llotges que s'aixecaran a un costat i altre de camp.

Actualment, i en el mateix camp, s'està construint ja una magnífica pista de tennis.

—Entre els diversos números del Programa que la Comissió de Festes del nostre Ajuntament prepara per a les de Santa Tecla, les quals tindran lloc del 22 al 25 de setembre, figuren, entre altres, dos concursos de bandes civils i militars, amb premis per valor de 12,000 pessetes; fira de mostres; concurs d'aprenents d'arts i oficis; curses de bicicletes; concerts públics; balls de societat; bonos pels pobres; audicions de sardanes per la cobla "La Principal de La Bisbal"; rogates; serenates; castells de focs; focs japonesos; cursa de braus i premis als carrers més ben guarnits.

Es de creure que la nostra ciutat es veurà molt concorreguda durant aquells dies i mereix un aplaudiment la Comissió de Festes.

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Primera sessió de la XIX assemblea

El senyor Puig i Cadafalch és reelegit president de la Mancomunitat

LA MESA D'EDAT

Sota la presidència del senyor Jansana comença ala sessió a un quart de sis de la tarda.

El secretari, senyor Sans i Buhigues, llegeix la relació dels senyors diputats que componen l'Assemblea.

Seguidament el senyor Jansana prega al diputat més vell i als dos més joves que passin a constituir la mesa d'edat, que queda integrada pel president de la Diputació de Lleyda, senyor Riu i Vendrell, i pels diputats senyors Palau, Rabassó i Marí Carretero. El senyor Riu i Vendrell saluda l'Assemblea i suspèn la sessió per tal que els diputats es puguin posar d'acord per a l'elecció del president de la Mancomunitat.

ELECCIO DE PRESIDENT

Alguns minuts després es reprèn la sessió i comença la votació secreta, la qual dóna el següent resultat: Prenen part en l'elecció 86 diputats, 71 dels quals donen el vot al senyor Puig i Cadafalch. Hi hagueren 14 paperetes en blanc (que són atribuïdes als monàrquics espanyolistes) i un vot a favor del senyor Pich i Pon (que és atribuït a un ex-correligionari).

ELECCIO DE VICE-PRESIDENTS

L'elecció secreta dels quatre vice-presidents dóna el regüent resultat:

Vice-president primer, el president de l'Assemblea, N'Antoni Jansana, 79.

Vice-president segon: En Francesc Carbó, per 65 vots.

Vice-president tercer: En Jaume Estapé, per 52 vots.

Vice-president quart: En Ramon Riu i Vendrell, per 63 vots.

Es molt comentada la baixa votació del senyor Estapé, deguda a l'abstenció d'Acció Catalana i d'altres elements.

ELECCIO DE SECRETARIS

Són elegits per a secretaris:

Primer: En Josep Marí, per 65 vots.

Segon: En Ricard Campmany, per 64 vots.

Tercer: En Joan Fornesa, per 66 vots.

Quart: En Josep Briansó, per 65 vots.

Una altra vegada es reprèn la sessió per tal de posar-se d'acord respecte a l'elecció dels diputats que han de constituir el Consell permanent.

Al cap de mitja hora el president de la mesa manifesta que l'elecció del Consell Permanent queda ajornada per a la sessió d'avui.

El senyor Turró fa un prec a la presidència, perquè s'adreci al Govern demanant clemència per als insubordinats de Màlaga.

El senyor Colomines Maseres creu que primer s'ha de demanar l'opinió de totes les minories.

Seguidament pren la paraula el senyor Quintana i s'adhereix a la proposició del senyor Turró en nom de les minories republicanes.

S'aixeca la sessió a les vuit del vespre.

ELS DIPUTATS DE LA MANCOMUNITAT

Els diputats que formen l'Assemblea de la Mancomunitat que començà ahir, són els següents:

Ramon d'Abadal i Vinyals, Antoni Agelet Romeu, Jaume Aldemà i Riera, Joaquim Avellà i Guàrdia, Josep M. Bassols i Iglésias, Lluís Bausili i Domínguez, Josep M. Bonmatí i Pujol, Joaquim Borràs i Ferrer, Joan Bosch i Roig, Josep Briansó i Salvadó, Josep Caboceran i Borràs, Manuel Camós Juan, el Dr. Canela i Cots, Francesc Canivell i Curtó, Ricard de Capmany i de Roure, Josep Carabén i Vendrell, Francesc Carbó i Ferrer, Esteve Cardellús i Carrera, Josep M. Cartes i Mur, Damià Casanova i Costa, Angel Serafí Casanovas i Pujol, Josep Colomer i Volart, Joan Colominas i Maseras, Josep Compte i Juncosa, Josep Estadella i Arnó, Jaume Estapé i Pagès, Josep Fàbregas i Planas, Domènec Fatjó i Vallès, Josep Ferran i Galter, Francesc X. Flaquer i Juvany, Emili Folc i Andreu, Joan Fornesa i Puigdemasa, Josep M. Fradera i Pujol, Paulí Gelf i Maymí, Josep M. Gich i Pi, Salvador Gispert-Sauch i Burch, Josep O. Guanyabens i Rocader, Anselm Guasch i Robusté, Ignasi Iblésias i Casanovas, Josep Irla i Bosch, Antoni Jansana i Llopart, Marian Jaques i Piñol, Tomàs Llecha i Codina, Lluís de Llobet i de Pastors, Pere Lloret i Ordeix, Josep M. Masramon i Villalta, Pere Mias i Codina, Manuel Massó i Llorens, Eduard Micó i Busquets, Iu Minoves i Anglerill, Salvador Montiu i Reñé, Josep Montserrat i Cuadrada, Josep M. Marí i Carretera, Josep Nart i Rodes, Lluís Nicolau d'Olwer, Ramon Noguer i Comet, Salvador Palau i Rabassó, Alfred Pereña i Reixachs, Josep Picart de Gayolà, Ramon Picart i Felip, Rossend Pic i Pon, Josep Piquer i Rosal, Josep Pla i Casadevall, Eugeni Pol i Vives, Claudi Pons i Rius, Manuel Polau i Polau, Josep Prat i Prats, Josep Puig i Cadafalch, Ermengol Puig i Sais, Manuel Puigrefagut, Albert de Quintana i de Leon, Jaume de Riba i España, Joan Ribas i Monfar, Agustí Riera i Pau, Isidre Riu i Puig, Ramon Riu i Vendrell, Pau Robert i Rabada, Miquel Roger i Rosa, Gaspar Rosés i Arús, Ferran de Segarra i de Siscar, Anton Sansa i Periquet, Miquel Santaló i Parverell, Josep Seix i Mir, Daniel Serra i Ioran, Romà Sol i Mestre, Joan Tomàs i Villabí, Rafel Torrella i Cardoner, Jaume Turró i Pont, Joan Vallès i Pujals, Ferran Valls i Taberner, Francesc Vidal i Farré, Ramon Vidiella i Aguilera, Alvar Vinyals i Aguilera, Francesc Xuclà i Granell, Lluís Ysamat i Lazzoti.

LA MISSA

Ahir, a les onze, se celebrà la Missa de l'Esperit Sant pel començ de les tasques de l'assemblea. El senyor president sortí del despatx de la presidència precedit dels massers acompanyant d'alguns diputats. A la missa celebrada pel prior de Sant Jordi, doctor Berenguer, hi han assistit diputats i alts funcionaris.

PALAU DE LA GENERALITAT

COMISSIO D'EDUCACIO GENERAL :: CONFERENCIES PER LA RIBERA DEL LLOBREGAT

Aquest cicle de conferències que s'han donat sucessivament des del dia 21 al dia 26, pels pobles de la Ribera del Llobregat, ha anat a càrrec d'En Francesc Manich, advocat, i En Josep Ramentol, de la Facultat de Medicina, i s'ha desenrotllat en mig d'un ambient glorificador per a la Mancomunitat de Catalunya.

A OLESA DE MONTSERRAT

Davant d'una nombrosíssima concurrència aplegada al Saló Goya, els conferenciants foren objecte de fervorosos aplaudiments.

A GIRONELLA

Vuit centes persones es congregaren al cinema Ideal per escoltar devotament els consells higiènics i el fervors patriòtics.

A OLVAN

La població d'Olvan i de les masies que l'envolten aplegades en nombre de quatre cents, a l'Ateneu Olvanès, aplaudiren l'esforç de la Comissió d'Educació General, a l'ensems que les autoritats pregaven als conferenciants que aquestes iniciatives sovintegessin.

A PUIGREIG

Els benemèrits patricis de Puigreig, presidits per totes les autoritats, acolliren al teatre del Llobregat les paraules dels conferenciants amb entusiasmes inoblidables.

Sis centes persones de tots els estaments, victorejaren la Mancomunitat en acabar la conferència.

A LA POBLA DE LILLET

Al cinema Llobregat, on materialment no hi cabia ningú més, els conferenciants trobaren en llurs prèdiques culturals i patriòtiques el ressó de tot el poble, que en projectar-se l'efigie veneranda del primer president de la Mancomunitat de Catalunya, prorrompé en entusiastes crits plebiscitaris de la voluntat dels poblatans.

LA CARACTERISTICA

d'aquest cicle de conferències ha estat el generós concurs de totes les autoritats locals, la fervorosa assistència del poble i un estel d'entusiasme i fe en la labor de la Mancomunitat.

* * *

Afers que s'han sotmès a l'aprovació de la Comissió provincial en la sessió d'ahir:

Informe en l'expedient relatiu a la petició formulada per En Francesc Fontanals, delegat del Consell d'Administració del "Banc Hispano-Colonial", que es fixi en 105,000 pessetes el justprecu de la finca número 7 de la relació de les necessàries per a l'obertura de la Gran via Diagonal, entre les rieres Blanca i Magòria.

Recurs d'alçada interposat per N'Emili Marfà contra una multa de 10 pessetes que va imposar-li la Tinència d'Alcaldia del Districte IV, d'aquesta ciutat, per infracció de les Ordenances municipals.

D'ESPANYA I DEL MARROC

El Consell de ministres que se celebrarà avui, deliberarà sobre l'informe de l'Estat Major Central

El cuirassat Espanya segueix en la mateixa situació

EL CONSELL SUPERIOR DE GUERRA I MARINA EXIGIRA RESPONSABILITATS A LES AUTORITATS MILITARS DE MALAGA AMB MOTIU DE LA SUBLEVACIO

A TETUAN S'HA DETINGUT UN CENTENAR D'INDIGENES COMPLICATS, SEGONS ES DIU, EN LES DARRERES AGRESSIONS A FORCES DE L'EXERCIT

Ha estat indultat el caporal Sánchez Barroso

LA SITUACIO POLITICA

Avui han tornat a Madrid alguns dels ministres que eren fora. Demà tornaran els altres, i a un quart de cinc de la tarda se celebrarà Consell.

Tots els ministres estan conformes en què no tindrà les conseqüències polítiques que alguns periodistes suposen.

Un ministre, molt amic del senyor García Prieto, deia:

—El Consell tindrà importància pel tema a tractar i pels acords, però no hi haurà crisi ni en sortiran notícies excepcionals.

Negà també que ara vingui el senyor Silvela.

—Hi haurà aquesta tarda conferències preparatòries del Consell de demà?—se li preguntà.

—No; no hi ha necessitat.

El senyor Chapaprieta ha dit que havia rebut moltes felicitacions pel seu darrer decret sobre l'assegurança de la maternitat.

Preguntat sobre el resultat del Consell de demà, ha dit que no es podia avançar res. Ell, per la seva part, seguirà treballant en els projectes socials i les altres tasques legislatives, ja que es proposa assure's al banc blau.

—Es parla de la possibilitat d'una crisi per diferències entre vós i algun altre ministre molt caracteritzat.

—Sapigueu que en els Consells, els ministres, per dignitat, hem d'opinar amb criteri particular, sense fixar-nos en el dels correligionaris, donant-se el cas que moltes vegades aquests discrepen entre ells. Pel que a mi afecta, quan soc al Consell no em recordo sinó de mi mateix.

Ha negat que hagués estat fusellat el reu de Màlaga, com també ha negat la dimissió de l'Alt Comissari.

MANIFESTACIONS D'EN VILLANUEVA

El senyor Villanueva, parlant amb els periodistes, s'ha estranyat de la facilitat amb què eren acollides per la Premsa determinades informacions.

Es referia principalment a la notícia que deia que el senyor Silvela a Melilla havia tingut alguna molèstia amb el comandant general senyor Marzo, motivant la seva suposada dimissió. Cal dir només que el senyor Silvela no arribà a entrevistar-se amb el general Marzo, perquè sortí de Melilla abans que el general entrés.

Es una hipòtesi atribuir les agressions d'aquests darrers dies al Marroc a la falta de mitjans per prevenir-les, degut a les economies realitzades quan precisament encara no s'ha aplicat cap economia a les despeses del Marroc.

No és pas gaire llunyà—ha afegit—el Consell en el qual s'acordaren tota classe de mitjans per dotar aquell exèrcit de tots els elements necessaris.

EL CONSELL DE DEMA

Persona significada del Govern ha dit que en el Consell de demà no passarà res que suposi discòrdia ni dissensió en el gabinet, i que segurament s'arribarà a un acord, com ha esdevingut en moments difícils de Governs anteriors, fonamentant-se per pensar així en què cap dels elements del Govern està interessats en crear conflictes.

Es segur que demà es donarà compte de l'informe de l'Estat Major central i es deliberarà sobre aquest tema.

LES ELECCIONS DEL DISTRICTE DE GRANOLLERS

"La Acción", tractant de les eleccions de diumenge, remarca les notes sobressortint d'aquelles, i alludint a la lluita al districte de Granollers, diu entre altres coses:

"Fou aquella una veritable orgia de polacades, de coaccions, de trampes, de suborns i delictes de tota classe, inclús de sang, i com no fou possible derrotar al prestigiós candidat que lluitava al mateix temps que pels interessos del seu districte, pel manteniment de la puresa del sufragi, es logrà que el Congrés anullés l'elecció, previ dictamen del Tribunal Suprem.

Al tornar a la lluita semblava natural que els fogosos elements ministerials refrenessin els seus impetus, recordant les tristes conseqüències de la seva desatentada conducta a les eleccions generals; mes no ha estat així i la persecució dels delictes de compra de vots i d'altres semblants que els amics d'En Trias han volgut evitar que s'escarnís, han determinat per part dels partidaris del candidat que gaudeix els furs del Govern aquesta escena sagnant amb morts i ferits, inclòs agents de l'autoritat, que ahir i avui han relatat els diaris.

Els apassionaments ministerials han arribat a tal punt, que en acabar la lluita el governador civil no ha tingut inconvenient en proclamar que el candidat triomfant era l'apoiat pel Govern, quan és públic i notori, per certificacions indubtables de l'escrutini, que el triomf ha estat d'En Trias de Bes.

Sembla increïble que en la situació perquè travessa Espanya, el Govern, per afany de comptar amb dos vots més, que no han de servir-li per a cap obra útil, augmenta l'estat de pertorbació i inquietud que ens va empenyent ràpidament a l'anarquia.

ELS MILITARS I EL MINISTRE DE LA GUERA

"La Correspondencia de España", parlant de l'actitud dels elements militars en les actuals circumstàncies, diu:

"Els elements armats tenen un alt concepte de les prendes militars del ministre de la Guerra, de les quals en fan grans i merescuts elogis; però, desconfien de la seva independència dintre del Gabinet.

Ho prova el fet esdevingut amb motiu de la provissió de la Direcció de Carabiners, que ha transcendit als elements militars. Signat pel rei i refrendat pel ministre de la Guerra el decret nomenant per al dit càrrec al general Arràiz de la Condorena, fou anullada a darrera hora la dita disposició, per imposició del president del Consell. El general Aizpuru sabé conformar-se en aquest cas, com en altres semblants, i aquesta actitud de debilitat produeix una viva contrarietat entre els elements armats.

Sabem que, dintre la més correcta disciplina i respecte, s'ha fet conèixer al general Aizpuru la situació espiritual dels seus companys d'armes, com pensen, senten i volen, i tots esperen que, sense majors ajornaments, sabrà complir amb el seu deure."

L'embarracament del cuirassat "Espanya"

UNA NOTA DEL MINISTRE DE MARINA

Al ministeri de Marina han facilitat aquest matí una nota en la qual es diu que avui ha arribat, junt a l'"España", a dos quarts de deu del matí, el tren de socors de Gibraltar, que porta a bord el vaixell "Jevel Muza".

A migdia s'esperava l'equip d'Alger i aquesta nit el de Lisboa, que és el més important.

Aquest matí el vaixell continuava en la mateixa posició que ahir.

El temps continua en calma i això fa que augmentin les esperances que pugui salvar-se.

A bord de l'"España" han quedat, com s'anuncià, el comandant, els oficials i cent homes de marineria.

Algun periòdic del matí, desconeixedor d'aquests assumptes per efecte de la fantasia, anuncia que per salvar l'"España" serà desmuntada avui l'artilleria.

Inútil és dir que basta amb donar-se compte de la mala postura del vaixell i de l'enorme pes de les peces per comprendre que el tal desmuntatge no pot fer-se en la difícil situació present.

També han manifestat que les notícies sobre la situació de l'"España" es reben per radiogrames, enviats directament des de l'estació del cuirassat al que té muntat el departament de Marina a la Ciutat Lineal.

El general Aznar no esperava tenir noves notícies de l'"España" fins que aquesta nit comencin els treballs de salvament pels tres equips esmentats.

LA SITUACIO DEL CUIRASSAT

Melilla. — Els periodistes s'han traslladat a Cap de Tres Forques per fer informació referent a l'embarrancament del cuirassat "España".

El vaixell apareix un xic decantat a babor i suaument batut per la mar.

Es troben al costat el "Dédalo", "Alcázar" i "España número 3", i més al fons l'"Alfonso XIII", el qual porta a bord l'almirall cap de l'esquadra, senyor Rivera.

Els escafandrers han practicat un reconeixement per determinar la veritable situació del vaixell. Un escafandrer digué que l'"España" té clavada al seu casc, per la banda d'estribor, una enorme pedra que ha causat grans destroces a la quilla.

El comandant general de Melilla ha disposat que forces de la mehalla, al comandament del capità Dàvila, prestin servei en la part de Tres Forcas, pròxima al vaixell.

El servei de vigilància és molt rigorós.

El "España" està inundat fins a les escotilles. S'ha començat a treure del cuirassat "España" tot l'equipatge i mobles de la tripulació.

La tripulació es troba a bord del "España número 3". Aquest vaixell navegava procedent de Cartagena per posar-se a les ordres del cap de l'esquadra, quan rebé un telegrama de l'almirall Rivera ordenant-li que corrés en auxili del cuirassat.

TREBALLS DE SALVAMENT

Al ministeri de Marina han facilitat aquesta tarda la següent nota:

"El comandant general de l'esquadra, en radiograma de les 12, diu que ha estat al cuirassat "España" durant el reconeixement del casc, fet pel bus del "Gibel-Muza", havent apreciat que el vaixell descansa damunt de dues restingues de pedra, tenint aigua entre elles, així com a proa, popa i costat de babor.

Es manté estancada la secció primera i la popa.

Si el temps continua bo i els vapors de salvament arriben aquesta nit, com anuncien, és d'esperar que en el termini de quatre dies quedarà el cuirassat en disposició d'ésser remolcat a Gibraltar.

El "España número 3", amb la part de dotació que no és necessària del cuirassat, sortirà demà a la nit cap a Cartagena, quedant a bord del cuirassat el seu comandant, amb un cap, tres oficials i gent necessària, en nombre d'uns 60.

El "Ciclope" acompanyarà el cuirassat fins que quedi salvat."

MANIFESTACIONS D'UN OFICIAL DE L'"ESPAÑA"

Melilla. — Un oficial del cuirassat "España" ha declarat el següent:

Veníem de Màlaga, on ens proveírem de carbó, i a gran distància de la costa ens sorprengué una boira molt espesa.

Immediatament es prengueren a bord les precaucions necessàries.

L'"España" navegava a una velocitat de set milles i la sirena sonava constantment per impedir el topament amb una altra embarcació.

Es compliren totes les precaucions que els reglaments determinen en aquests casos. El capità es féu càrrec personalment del vaixell i el conduia amb l'auxili de l'oficial de der

A les dotze del migdia i quan ens disposàvem a esmorzar, sentirem una forta topada.

La impressió de tothom fou que havíem xocat amb un altre vaixell; tan lluny ens crèiem de la costa.

La inundació immediata ens convencé que havíem embarrancat.

La boira—acabà dient—era espessa, espessíssima, com es veu poques vegades.

UNA ALTRA OPINIO

En Rafel Pasión, torrer del farell, ha manifestat:

La boira d'ahir era espessíssima, molt baixa, impedia veure la mar. Vaig sentir pitar un vaixell a molt poca distància, i poc temps després vaig distingir els pals d'una embarcació, que em semblà de guerra.

De seguida vaig donar avís a la Comandància de Marina de Melilla i a les oficines d'Obres públiques amb els mitjans que vaig poder procurar-me, a l'objecte que s'organitzessin els auxilis al vaixell embarrancat.

Deu minuts més tard, la boira es fongué ràpidament i vaig poder comprovar que el vaixel que havia topat amb els baixos era el cuirassat "España", que comanda el capità de navili Pere Sanz.

Poc després arribaren el "Dédalo" i l'"Alfonso XIII" i darrera d'ells el "Cadarso", el torpediner 22 i altres vaixells.

Els treballs de salvament s'iniciaren immediatament, però es comprovà que cap d'aquelles embarcacions disposava dels mitjans necessaris per posar a flot l'"España". Solament es pogué treure del veixell la impedimenta i utensilis i repartir la càrrega de manera que no fos un perill en cas de temporal.

CRITERIS DISTINTS

El comandant del cuirassat "España" resta a bord amb tota la oficialitat i una part de la marineria, solament la necessària pels treballs que exigeix el salvament. Tots els oficials estan esperançats i creuen que el salvament s'aconseguirà tan aviat com arribi el tren anglès la cooperació del qual s'ha demanat.

Emperò, no totes les opinions són optimistes. De bell antuvi, si bufa el llevant el vaixell està perdut. Fins ara dura el bon temps, i això fa concebre esperances.

INSTRUCCIO D'UN EXPEDIENT

L'almirall cap de l'esquadra ha manat instruir expedient per depurar responsabilitats.

Dels fets de Màlaga

PRESENTACIO D'UN CAPORAL

Toledo.—Comuniquen del poble de Cebolla que s'ha presentat a la guàrdia civil el caporal de quota del regiment de Garellano Antoni Martín González, natural de Bilbao i sublevat a Màlaga, des d'on vingué fugint.

Ingressà a la presó.

El governador civil ha donat compte de la detenció al ministre de la Guerra i al de la Governació.

SERGENT ANTIMILITARISTA

Fa pocs dies un sergent de radiotelegrafia, de guarnició a l'Africa, remeté des de Melilla a un caporal amic seu una postal completament antimilitarista, abominant dels quarters, del servei i de la guerra.

La dita postal no ha arribat a poder del destinatari, perquè un individu l'encarregat de cursar-la la mostrà a un cap d'enginyers, el qual donà part per escrit al capità general de la primera regió.

El sergent autor de la postal ha estat detingut i empresonat a Melilla.

PREPARANT FUSELLAMENTS

Màlaga.—Es diu que aquesta nit seran traslladats els processats al castell de Gibralfaro, on se'ls comunicarà la sentència. En cas d'ésser conforme amb la petició fiscal, l'afusellament es portarà a cap la matinada del

S'ha murmurat insistentment que en la causa per la sedició existeixen complicacions civils, però sembla que el dit rumor no té fonament.

LA INTERVENCIA DEL CONSELL SUPREM DE GUERRA I MARINA

Per notícies particulars se sap que el Consell Suprem ha pres cartes en l'assumpte de la sublevació de Màlaga i procedeix contra algunes de les autoritats militars de la plaça, per llur actuació en els fets.

UNA FULLA ANTIMILITARISTA

El fiscal ha denunciat davant el Jutjat una altra fulla solta que, en forma de manifest, sotscriu el Grup Sindicalista de la Construcció, i en la qual es fan propagandes antimilitaristes considerades com a excitació a la sedició.

PETICIONS D'INDULT

Davant la reserva dels ministres en el que es refereix al procediment seguit a Màlaga contra el caporal de Navarra Josep Sànchez Barroso, i les dificultats que hi ha per comunicar amb Màlaga, per estar tallades les línies, els diaris de la nit observen alguna confusió en ocupar-se d'aquest punt.

Uns diuen que el caporal Barroso va entrar en capella ahir a la nit, sense donar-se compte de què, d'haver estat així, l'execució s'hauria fet aquest matí. Si tal hagués passat no hauria tingut cap objecte la reserva dels ministres.

Altres diaris desfan l'error dient que el reu ha entrat en capella avui, trobant-se molt abatut. L'execució es portarà a efecte a dos quarts de cinc.

De províncies es reben molts telegrames demanant clemència per al caporal i per a la seva dissortada mare, la qual ha perdut a la guerra dos fills i ara en perdrà un altre per unes hores d'arravatament.

En semblants termes s'expressen els diaris madrilenys, dient que encara és temps de clemència per al desditxat caporal Barroso, el qual, desgraciadament, si no canvien les coses, serà fusellat a la matinada.

Les impressions són molt pessimistes.

DEL MARROC

EL BOMBARDEIG D'ALHUCEMAS

Melilla.—El bombardeig aeri d'anit passada damunt d'Alhucemas, durà més de dues hores, durant les quals les bateries de la plaça d'Alhucemas no pararen de canonejar els poblats d'Axdir, Aid Kamara i altres.

Els aviadors tiraren bombes de cent quilògrams de pes, advertint els observadors que els moros fugien cridant mentre feien alguns dispars de fusell.

Durant el matí i la tarda, alguns aparells de la base d'hidros entre l'Atalayon i el vaixell "Dédalo" continuaren també bombardejant els poblats d'Alhucemas, advertint la presència de més gran nombre d'indígenes que en dies anteriors, alguns d'ells dedicats a les feines agrícoles.

Les confidències que arriben d'Axdir diuen que tots els poblats de Beniurriaguel han quedat destruïts pels bombardeigs espanyols i que hi ha molts morts rebels.

Asseguren que Abd-el-Krim, davant una junta de caps de cabiles, jurà venjar-se.

LA COMISSIO PARLAMENTARIA DE RESPONSABILITATS

A les set de la tarda ha quedat reunida en una de les seccions del Congrés la Comissió parlamentària de Responsabilitats.

El seu president, senyor Sagasta, ha dit als periodistes que dissabte arribà a Madrid el general Marina, el qual el visità. Avui, el senyor Sagasta li ha tornat la visita, quedant el general Marina en acudir aquesta tarda a deposar davant la Comissió dels 21.

L'OPINIO D'EN WEYLER

Un periòdic de Mallorca atribueix al general Weyler aquestes manifestacions:

Creu necessària l'operació sobre Alhucemas, però ha d'estar degudament pensada.

Es negà a dir la forma com ell la desenrotllaria, creient que això ha d'ésser un punt reservat que només ha de conèixer el Govern.

Digué que els últims atacs dels moros són deguts a la protecció rebuda de l'estranger, essent la majoria dels enemics gents reclutades a la zona francesa.

EN WEYLER A L'ESTAT MAJOR CENTRAL

Aquest matí, a dos quarts de deu, ha arribat a l'Estat Major Central el seu cap, general Weyler, que ha conversat amb els altres membres de la Comissió, presidida en segon lloc pel general Correa.

Més tard En Weyler ha visitat el ministre de la Guerra, donant-li compte que aquesta tarda visitaria el president del Consell de ministres, lliurant-li el pla confeccionat per la Comissió que sobre el terreny ha estudiat la situació estratègica de la zona oriental.

UNA NOTA DE LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

La reunió de la Comissió de Responsabilitats ha acabat a tres quarts de non, de la qual s'ha publicat aquesta nota:

"Avui, a les sis de la tarda, en la data i hora acordades en la darrera setmana, es reuní la Comissió de Responsabilitats.

Aquesta escoltà el general Marina, que en les seves paraules es referí a la seva actuació a Melilla i a l'Alta Comissaria.

Després es donà compte dels nous documents que han arribat a coneixença de la Comissió i de les contestes evacuades pels ex-ministres d'Estat comte de Romanones i marquès de Lema, i ex-ministres de la Guerra Sànchez Guerra i Olaguer, acordant seguir l'estudi dels documents rebuts."

LES TASQUES DE LA COMISSIO DE RESPONSABILITATS

A la reunió celebrada aquesta tarda per la Comissió de Responsabilitats assistiren nou vocals.

Per als efectes del treball de la Comissió, l'informe del general Marina no ha tingut un interès fonamental. S'ha referit, com és lògic suposar, als esdeveniments de 1909 i a altres episodis anteriors al desastre. Home fred i temperament molt subtil, ha deixat de banda punts que haurien pogut tenir manifest interès.

En Marina informà des de les sis a dos quarts de vuit, seguint reunits després els comissionats, per examinar nous documents, convenint en què separadament els estudiïn tots i cada un dels vocals.

El punt més important l'encetà el vocal Fernàndez Giménez, el qual invità els seus companys a què en vista dels informes aportats, dels quals resulta de molts d'ells l'existència de veritables responsabilitats, es vagin concretant les conclusions que la Comissió ha de redactar com fruit de la concienciosa labor realitzada.

El 4 de setembre es reuniran probablement el major nombre de vocals que es trobin a Madrid, ignorant-se encara si s'admetran nous informes orals.

COMUNICAT DE GUERRA

A la zona oriental, sense novetat.

El comandant general de l'esquadra diu que el vapor "Gibel Muza" ha arribat al lloc on es troba el cuirassat "España", i reconegut el vaixell pel bus, espera el seu salvament si el temps continua ajudant-hi com fins ara. Els vaixells "Walkyria" i "Salvator" arribaran allí a la nit.

A la zona occidental ha estat ferit, en un tiroteig sostingut en el blocaus del riu Lestelu, el soldat de regulars Mohamed Mussani.

DETALLS DE L'ATAC DE TETUAN

Tetuan.—El tiroteig de dies passats, encara que es negui oficialment, fou una agressió premeditada per un bandoler anomenat Hartiti, una maniobra en la qual estan d'acord gent de l'interior amb altres de fora el parapet.

L'intentona fracassà perquè els moros de l'interior es precipitaren i començaren a tirar abans de temps.

Els dispars escombraren completament els carrers d'Alfons XIII i O'Donnell.

El moment fou de gran emoció, atesa la gran tranquillitat que regnava i l'insospitat del fet.

Els agressors es parapetaren en les obres en construcció que hi ha entre el parapet i la ciutat.

Devien ésser molt nombrosos per quant les detencions practicades passen de cent.

La casa en què viuen els diplomàtics Muro i Aguilar fou la més castigada pels trets.

Els moros arribaren a entrar a l'establiment que hi ha als baixos d'aquella casa. L'amo i els defensors s'hagueren de refugiar a la cisterna.

Un guàrdia moro del magatzem matà a dos agressors, els quals, després d'acabar les municions, s'havien amagat al terrat. Foren morts d'arma blanca, resultant també el guàrdia ferit.

En un terreny de l'Aixampla, a vint metres de la plaça d'Espanya, un soldat d'enginyers, matxet en mà, detingué a un moro que s'amagava i que es diu que prengué part en l'agressió.

El comandant general de Ceuta, que vingué divendres, va recórrer a cavall els parapets i muntà personalment els serveis de seguretat i de vigilància, en previsió que es repeteixin els fets, cosa que no és d'esperar.

S'ha verificat l'enterrament dels morts per l'agressió, que eren set, entre ells dues dones.

Els ferits milloren.

Forces de la mehalla han sortit per practicar un reconeixement al fons de Beni-Azan, per descobrir els agressors de les forces de cavalleria que estaven de protecció. Trobaren un soldat dels agredits, que s'havia amagat en un accident del terreny, on havia passat la nit.

Forces de cavalleria realitzaren una contraagressió, intevenint-hi dos esquadrons de regulars de Ceuta.

Malgrat aquestes agressions, regna tranquillitat al territori.

No és veritat que hagin estat tallades les comunicacions.

Les mesures adoptades són grans, i en vista d'això ha suspès el seu viatge a Madrid la comissió de forces vives. Aquestes demà celebraran una assemblea al teatre Reina Victòria. Hi parlarà l'Alt Comissari, per donar a la població la seguretat que no es repetiran els fets.

El secretari general de l'Alta Comissaria ha presentat la dimissió a causa dels fets.

Els enginyers militars han treballat activament en la reparació del parapet de la part Oest de la ciutat.

A causa de les mesures adoptades, surten de la ciutat molts indígenes que no estaven aveïnats.

Se sap oficialment que el Raisuni té en rehenes els familiars del cap dels bandolers que dispararen contra la ciutat.

L'ALT COMISSARI A TETUAN

Melilla.—Abans d'embarcar cap a Tetuan, En Silvela manifestà que només anava a assabentar-se dels fets esdevinguts en aquella zona, i conferenciar amb la comissió tetuaní que es proposa anar a Madrid.

Afegí que aviat s'intensificaria el bombardeig per mar, aire i terra, sobre Beniurriaguel.

Notícies de Melilla

A la posició d'Iduna s'ha suicidat, engegant-se un tret al cap, el sergent de Ceriñola Joaquim Franco Romero, al qual es trobà una lletra fent constar que se suicidava contra la seva voluntat.

—S'ha fet l'enterrament del tinent Lluís Vila, que ha estat molt concorregut.

—Entre els ferits en els darrers combats hi ha l'oficial Moro Affen, el qual en els fets de juliol de l'any 1921 no secundà la rebelió, ajuntant-se als defensors de la fàbrica de farines de Nador, prenent part activa en la lluita.

—Continua gravíssim el pilot tinent Ignasi Jiménez, ferit anit passada. Té fracturat el crani. No ha perdut el coneixement i conversa amb els companys.

—Hom diu que s'està estudiant la repatriació d'algunes forces.

—Han arribat d'Afrau el tinent coronel Llanos i el capità Pareja.

—Es diu que el capità Fortea ha trobat, en terreny de Beni-Said, el cadàver del capità Sànchez Hervás. També s'han trobat dos cadàvers més d'oficials.

—Avui han visitat al general Marzo, Dris-Er-Raffi i el coronel de la mehalla Alfred Coronel.

L'indult del caporal Sánchez Barroso

El ministre de la Governació, en rebre aquesta matinada els periodistes, ha manifestat que el Govern, tenint en compte les diferents peticions formulades per distintes persones i entitats de tot Espanya, entre els quals hi ha la mare i germans dels sots-oficial mort a Màlaga, ha acordat proposar al rei l'indult del caporal Sánchez Barroso.

El rei ha atorgat l'indult.

Immediatament s'ha tramès a tot Espanya la nova.

Després s'ha sabut que els ministres s'havien reunit en petit consell a la presidència, acordant aconsellar al rei la clemència per al caporal condemnat.

Entre els que demanaven l'indult hi ha el capità general de la zona corresponent.

BARALLA D'APOTECARIS

Aquest matí, a la Facultat de Farmàcia, han tingut una disputa Obdulí Fernàndez Rodríguez, de 39 anys, apotecari, i Cristòfor Contreras Ocon, catedràtic de la Facultat de Granada, en la qual ciutat viu.

Han arribat a les mans, i el senyor Fernàndez, que duia una navalla, ha fet amb ella algunes ferides al coll del seu contrari, que ha estat assistit a la casa de socors del districte de l'Hospici.

Les ferides del senyor Contreras no tenen importància i estan qualificades de lleus.

L'ENTERRAMENT D'EN MONTERO VILLEGAS

Aquest matí s'ha verificat l'enterrament de N'Aveli Montero Villegas.

Llevat del ministre de Gràcia i Justicia, hi han assistit tots els altres ministres i el president del Consell, sots-secretaris, directors generals, president del Senat, diputats i senadors i altres personalitats.

Han presidit el dol el marquès d'Alhucemas, el comte de Sant Joan, el senyor Vincenti i altres familiars.

El cadàver ha estat sepultat a la sagramental de Sant Just.

VAGA FINIDA

Cartagena.—El conflicte de la Constructora Naval pot considerar-se acabat.

La majoria dels obrers han entrat al treball sense condicions i molts están decidits a tornar el carnet, separant-se del Sindicat.

Quedaren sense admetre uns cent obrers.

UN ECO DE COPENHAGUEN

Segons notícies rebudes al Congrés, a la Conferència Interparlamentària de Copenhaguen foren rebutjades totes les esmenes presentades a les ponències, excepte la del grup espanyol, que fou aprovada quasi per unanimitat, després d'haver-la defensada en un discurs que meresqué el general esment, l'Alcalá Zamora.

Darrera hora

DE MADRID

L'ENCALLAMENT FOU DEGUT A UN ERROR

Melilla. — Se sap que en el moment de varar l'"España" el comandant, que dirigia personalment el vaixell, pensava trobar-se a 15 milles de la costa, judicant el camí recorregut mitjançant les indicacions de la corredera, que marcava 90; però cal advertir que la corredera assenyala el que el vaixell desplaça d'aigua al caminar i no el que l'aiga desplaça a si mateix.

L'"España" avençava a poca marxa, a set milles per hora.

Sembla que fei rumbe al cap, i segons està manat havia de fer rumbe a quatre milles d'aquell.

Per aquell error de distància, sinó menteixen aquestes referències, el cuirassat donà un violentíssim xoc contra la pedra anomenada Dos Teules.

En el lloc on l'"España" encallà el penyal es troba a quatre metres sota l'aigua i forma una vertent que acaba amb pedres que surten a la superfície.

A l'hora en què ocorregué el sinistre, la boira era espessíssima, essent impossible de veure res a pocs metres de distància.

La topada fou terrible, rodant pel vaixell, a bord, totes les persones que estaven dretes.

Un gran tros de penyal s'incrustà al casc del vaixell i de seguida començà a fer aigua per tenir falsejades 140 quadernes.

Set dels compartiments quedaren negats als pocs moments.

Gairebé totes les avaries eren al costat de babor. En omplir-se els compartiments d'aquell costat, el vaixell es va decantar més.

Demanat l'auxili es traslladaren al lloc del sinistre tots els vaixells aquí disponibles, i aviat començà a dominar una impressió pessimista, sobretot per la grandària de la via d'aigua.

Per facilitar la tasca dels remolcadors que s'esperen, es donà ordre d'anar alleugerint el vaixell en el possible.

Saltà del vaixell gairebé tota la dotació i es portà a l'"Alfonso XIII" el mobiliari i quants efectes podien treure's de l'"España".

ELS ESPORTS

NATACIO

EL CLUB NATACIO BARCELONA A SANTANDER

(Per telègraf)

Els resultats obtinguts en les proves celebrades diumenge passat a Santander, davant un públic nombrosíssim, són los següents:

100 metres velocitat:

1. Berdemàs, del C. N. Barcelona, 1 minut. 15 segons.
2. Rodel Franken, del Fortuna de Sant Sebastià.
3. Peradejordi, del C. N. Barcelona.
4. Wallace Franken, del Fortuna de Sant Sebastià.
5. Pérez Hanse.

Es retiraren Edtstrom i Pinillo, aquest lleugerament indisposat.

1000 metres:

1. Pere Méndez, del Club Deportiu Fortuna, 23 m., 10 s.
2. Puig, del C. N. Barcelona.
3. Alvergonzalez.
4. Hille.

WATER-POLO

En aquest partit l'equip del C. Natació Barcelona ha vençut en tota la línia el nordeny, per 8 gols a zero, no essent gaire disputat donada la superioritat dels nostres jugadors.

L'equip del C. N. Barcelona l'integraven: Giménez, Rosich, Rusell, Bastè, Fontanet, Gibert F. i Gibert Ll.

BOXA

LA VETLLADA DE DEMA

Entre els aficionats ha causat excel·lent impressió la substitució de Soler per Guillem Arnau en la vetllada que demà, dijous, tindrà lloc als jardins del Parc. En l'esmentada reunió el campió d'Espanya dels welters, Ricard Alis, serà oposat a Joan Castanyer.

DE LA FEDERACIO

Dilluns al vespre se celebrà l'assemblea general de la Federació de Boxa, en la qual estigueren representades les Federacions regionals de Castella, Llevant i Catalunya, el mateix que la totalitat dels Clubs federats de Barcelona.

En la reunió, després d'aprovar-se el projecte d'estatuts presentat pel senyor Larruy, amb les esmenes introduïdes pel senyor Hildebran en nom de la Federació castellana, fou elegit el Consell directiu de la Federació Espanyola de Boxa, en la següent forma: President, senyor Llorens Ramonet; secretari, senyor Joan Casanovas; tresorer, senyor Rafel López, i senyors Delquer i Climent, vocals primer i segon, respectivament.

ATLETISME

GRAN FESTIVAL ATLETIC INTERNACIONAL

Una excel·lent demostració del gran increment adquirit pels esports atlètics ens ho demostra aquest gran concurs atlètic internacional que ens prepara la Secció d'Atletisme del F. C. Barcelona per al pròxim diumenge al seu camp de Les Corts, com inauguració de la temporada esportiva.

Les invitacions cursades han estat gairebé acceptades en la seva totalitat.

Els atletes que es posaran en línia són:

Club Athletique des Sports Generaux, de Paris: Lorrain, ex-recordman dels 100 i 200 metres, internacional; Brossard, sis vegades campió de França, internacional; Bernard, ex-campió de França dels *110 metres, tanques, internacional*; Wauthier, campió i recordman de França dels salts de perxa, internacional; Gibaut, internacional i segon dels campionats de França de mig fondo, i Bontemps, segon en els Campionats de França en els 5.000 *metres* i internacional.

Olimpique Club, de Paris: Fery, campió de França dels 400 metres, internacional; Wiriath, campió i recordman dels 1.500 metres, internacional; Lecler, internacional, 5.000 metres; Pa-bazun, un dels millors atletes estimats en salts, i Braudie, internacional.

Federació Atlètica Biscaïna: Ericz, campió i recordman de Biscàia i Espanya de la perxa; Palma, campió de Biscàia i Espanya dels 5.000 metres; Puyo, Artiach i Yermo, campions i recordmans de Biscàia i Espanya.

Club Gimnàstic de Tarragona: Nin, campió de Catalunya del pes i recordman d'Espanya de la javelina; Llorens, campió de Catalunya del martell i recordman d'Espanya, i Brú.

Futbol Club Barcelona: Pons, campió d'Espanya dels 800 i 1.500 *metres*; Palau, campió de Catalunya dels 5.000 metres; Vintró, campió català de tanques; R. Cases, campió català dels 100 metres; Arbuè, campió català de cross country; Maní, Calvet, Pineda, Sancho, Ulzet, Meléndez, Garcia, Gibert, Sirvent i Urrutia.

Club Deportiu Espanyol: Muntadas, campió provincial dels 100 metres.

Club Deportiu Europa: Turmo, Llort i Garcia, campió català dels 400 m.

Unió Esportiva de Sans: Solà, campió de Sans de marxa.

En la nostra edició de demà donarem els noms del concursants en cada prova i l'ordre del festival.

AUTOMOBILISME

EL III GRAN PREMI PENYA RIN

Les notícies que avui podem transmetre a nostres lectors d'aquesta gran prova automobilista anunciada per Penya Rin per al mes d'octubre són altament falagueres, pel que a l'èxit d'ella es refereix.

Les gestions entaulades amb les més importants marques nacionals i estrangeres segueixen en la seva majoria un curs favorable que permet esperar una inscripció més brillant encara que l'any passat.

Entre les primeres marques que des de l'estranger han anunciat oficialment la seva inscripció figura la marca berlinesa "Aga".

Aquesta marca és una de les més conegudes i que majors triomfs ha aconseguit a l'autòdrom alemany de Grünewald. Sembla que l'exemple d'aquesta marca serà seguida per alguna altra també alemanya. La participació d'aquestes vindrà a augmentar aquest any la internacionalitat de la carrera, constituint una interessant novetat, com l'any passat ho fou la participació de marques angleses i italianes que, segons totes les probabilitats, tampoc i mancaran aquesta vegada a les llistes d'inscripcions.

DE L'AUTODROM

El cèlebre constructor dels Angels (Califòrnia), Mr. Harry Millen, els motors del qual han guanyat totes les curses que durant la present temporada s'han corregut sobre les pistes americanes, ha estudiat detingudament els plànols de l'Autòdrom de Sitges, abans d'inscriure els seus cotxes en les grans curses inaugurals.

En unes declaracions que ha fet aquest cèlebre constructor parlant de la nostra pista, ha dit:

"He estudiat amb gust l'excel·lent plànol-projecte i el pis d'aquesta meravellosa pista i opino que els meus cotxes poden passar de 120 milles (193 quilòmetres) a 125 millés (201 quilòmetres) per hora. La meva opinió es fonamenta en què una marxa de 119 milles (191 quilòmetres) fou assolida en alguna volta al Autòdrom de Kansas City, la pista del qual no és tan ràpida com la del de Barcelona."

Atenent-nos a aquestes declaracions fetes per un "as" de la construcció automòbil i gran coneixedor de totes les pistes americanes, podem assegurar que els càlculs fets pels iniciadors i tècnics de l'Autòdrom no es veuran defraudats i que hi presenciarem la lluita més formidable entre els més grans conductors que s'haurà vist no solament a Europa sinó a Amèrica.

EXCURSIONISME

APLEC EXCURSIONISTA A ST. MARTI DE MONTNEGRE

Ha estat ja publicat i s'està repartint a les entitats excursionistes i esportives de Catalunya el programa general d'aquesta festa, que organitza el Grup Excursionista Barceloneti (Secció de la Joventut Nacionalista de la Barceloneta), en celebració del IV aniversari de la seva fundació.

La comissió organitzadora ha rebut ja tots els premis anunciats en el programa i molt aviat podrem designar el lloc on seran exposats.

S'ha obert ja la llista d'inscripció a l'Aplec, com també la de la Cursa Excursionista, concurs de salts a la corda i concurs fotogràfic, essent diverses les entitats que han anunciat concórrer a les diferents proves atlètiques.

Fins ara s'han rebut adhesions de les entitats:

Centre Excursionista Barcelonès.
Grup Excursionista Marathon.
Club Pirenenc Català.
Agrupació d'alumnes i ex-alumnes del districte VIII.
Centre Moral Instructiu de Gràcia (Secció d'Esports).
Club Muntanyenc.

Novament recordem a les entitats que desitgin assistir a l'Aplec, la remesa, amb temps oportú, de la llista d'inscripció, per tal de donar facilitats a la comissió organitzadora.

A les oficines del Grup, carrer de Sant Miquel, 3, es faciliten tota mena de detalls a qui els sol·liciti.

FUTBOL

Diumenge, dia 19, tingué lloc el partit anunciat entre els equips Club Deportiu Regional Valencià i el Sarrià F. C., desplegant els dos un joc net i lluitant amb veritable entusiasme per fer seva la victòria.

El resultat fou de 3 gols a 2 favorable als valencians, entrats per Baltagó, Sanxo, Aliaga i Marquès, el qual en marcà dos d'una forma magnífica.

ELS CONCURSOS INFANTILS

Classificats els punts guanyats en les diferents proves de natació, gimnàstica i atlètica que s'han celebrat durant els mesos del curset d'estiu en els alumnes del Gimnàs Garcia Alsina, que concorren al seu Solàrium de la Platja, han guanyat medalla del dit Institut Kinesiterapik i accèssit els següents:

1.—Salmuri, 10 anys, 82'3 punts, medalla d'or.

2.—Llorens, 12 anys, 80'2, medalla d'or.

3.—Torner, 11 anys, 80'1, medalla d'or.

4.—Itols, 14 anys, 75, medalla d'argent.

5.—Cristalls, 12 anys, 75, medalla d'argent.

6.—Iglesis, 11 anys, 60'8, medalla de coure.

7.—Giménez, 13 anys, 60, medalla de coure.

8.—Farré, 11 anys, 60, medalla de coure.

9.—Reig, 11 anys, 51'2, medalla accèssit.

10.—Roca, 13 anys, 45'3, medalla accèssit.

11.—Crespi, 14 anys, 44'1, medalla accèssit.

12.—Vilalta, 14 anys, 42'8, medalla accèssit.

13.—Rossel, 15 anys, 41, medalla accèssit.

14.—Fuentes, 10 anys, 40'1, medalla accèssit.

DE FORA

LA BISBAL

El primer equip de la Unió Esportiva Bisbelenca F. C. diumenge va traslladar-se a Port-Bou per jugar un partit amistós de futbol amb el primer equip d'aquella localitat, Port-Bou F. C.

El resultat de l'encontre fou cinc a ero en favor de l'equip bisbalenc.

SALOMO

Resultà interessant el partit jugat entre el segon equip de L. V. E. de Torredembarra, contra el primer de L. V. E. Salamonc, donant per resultat l'empat de un a un gol.

La característica d'aquest match ha estat l'entusiasme amb que els contendents s'han llançat a la brega, prodigant-se les jugades de molta visualitat.

L'àrbitre ha anat a càrrec del senyor Llebaria, molt bé.

VALLBONA

U. E. Eularienca, 2. — Bandera Negra F. C., d'Igualada, 2.

Amb motiu d'ésser la festa major tingué lloc un partit de futbol entre els primers equips sosdits, disputant-se una magnífica copa d'argent, regal de les famílies que durant l'istiu sojornen en aquest poble.

A les quatre, entre sorollosos aplaudiments, llançà el "kick-off" el batelle, Joan Marsal.

Durant la primera part foren tirades cinc corners i un penal contra Bandera Negra i una corner contra la Unió. El joc, molt equilibrat, i les portes sovintment atacades, però no arribaren aconseguir cap gol els contendents.

Al començar la segona part, hom pogué notar que el joc emprat entrava en un període de molta fogositat i duresa. Als 25 minuts aconsegueix l'extrem esquerra del Bandera Negra introduir la pilota a la xarxa eularienca, malgrat l'estirada d'en Coronado per desviar una rasa. Poc temps després remata una corner el davanter centre del Bandera i obté el segon gol. Als 10 minuts obté l'Eularienc el primer gol de una passada de Morera que fa ballar la pilota de pal a pal i al retrocedir Sesena ho aprofita, donant-li el cop de gràcia.

Uns moments després és tirada una corner contra el Bandera, i al rematar Marcarell d'un bon cop de cap va l'esfèric a la xarxa.

Segueix el joc, i malgrat un vivíssim interès d'obtindre el desempat ambdós equips, no ho lograren. Foren tirades quatre corners contra el Bandera i dues conta l'Eularienc.

Acabat el partit és declarat vencedor U. E. Eularienca, per haver tirat contra el seu contrari nou corners i un penal, mentre el Bandera tant sols aconseguí tirar-ne tres, essent *el primer obsequiat amb la copa d'argent.*

L'equip vencedor estava compost de: Bonay, Coronado, Hilari, *Morera, Sesena,* Franjioni (F.), Mascarell, Morera, Obradó, Rigau, Franjioni (F.) i Beca.

Estigueren molt treballadors ambdós equips, però sobresortiren Rigau i Hilari. Cal esmentar, però, que Bonay, amb una parada molt compromesa sabé esquivar-se de la davantera del Bandera, la qual rodà per terra per no haver aconseguit entrar a Bonay.

L'àrbitre, molt voluntariós i bastant encertat.

BEGUDA ALTA

El passat diumenge, dia 19 d'agost, va celebrar-se, amb un èxit indiscutible, la cursa excursionista de parelles mixtes, organitzada per la Secció d'Esports de Germanor Begudina i patrocinada per l'entitat de Barcelona Gràcia Esports Club.

De bon matí aparegué aquest poblet ornat amb banderes catalanes i els dispars de morterets saludaren als veïns, els quals, més tard, s'encaminaren a la plaça de l'Església, lloc de sortida de la cursa.

El Jurat de sortida, format pel president de Germanor Begudina, senyor rector de l'església, senyoreta Teresa Canyadell, ànima de l'organització d'aquesta cursa, el conegut excursionista Pous Berga, i el diputat senyor Massó i Llorens, de minut en minut feren sortir le sparelles concursantes, de les quals no'n faltà ni una de les dinou que eren inscrites per a aquesta cursa.

El tragecte summament pintoresc i escaient, representava uns set quilòmetres de recorregut, els quals foren coberts amb 50 minuts per la parella formada pels germans Mercè i Dídac Llopart, guanyant la magnífica copa del diputat a Corts senyor Antoni Miracle.

Feta la classificació de les altres parelles, per poca diferència arribà en segon terme Carme Soler i Valentí Solà, adjudicant-se la copa del diputat per la Mancomunitat senyor Massó i Llorens. En tercer lloc es classificà la parella Dolors Pujades i Pere Alcoberro, obtenint la copa de l'ex-president de la Unió Catalanista doctor J. Solé i Plà.

En el quart lloc foren Raimunda Mach i Salvador Planas, els quals correspon la copa J. Ramírez i Sagarra, distingit esportman resident a Tarragona. En la classificació cinquena arivaren els germans Angela i Francesc Canyadell, obtenint la copa J. Castanyer, de l'entitat Gràcia Esports Club.

Totes les altres parelles han estat classificades pel Jurat per haver arribat dintre del temps assenyalat.

El repartiment de premis s'efectuarà en el segon dia de la festa major d'aquest poble, o sigui el prop-vinent dilluns, dia 3 de setembre, a les onze del matí, o l'envelat.

Una demostració de l'èxit i simpatia que ha obtingut aquesta original festa esportiva, la primera que se celebra a un poblet de Catalunya, és que la Comissió organitzadora podrà premiar totes le sparelles concursantes, mercès a la generositat de distingides personalitats de la comarca i de Barcelona, que han soncedit esplèndids i molt importants regals.

MANLLEU

Dinmenge, dia 26, se celebrà on partit de futbol al camp d'esports, entre el F. C. Manlleu i F. C. Catalunya, de Caldes de Montbuy.

El públic no quedà gaire content de dit partit, puix a la primera part no es veié cap jugada bona ni per un equip ni per l'altre.

A la primera part s'apuntaren dos gols a favor dels foraster.

A la segona pat s'animà un xic, però sense anolar cap jugada meritosa; feren dos gols els de Manlleu i quedaren empatats, finalitzant-se el partit.

OLOT

No cal dir que l'encontre anunciat per el passat diumenge cridà fortament l'atenció, vetent-se nostre camp completament ple.

Es tractava de medir les forces de nostre primer equip del grup B contra el campió de la província gironina pertanyent al grup A.

Unió Esportiva de Figueres és un equip de molta potència i gran acometivitat, però sense una tècnica de joc que palesi el seu títol de campió. Creiem que la casualitat és un grós factor en aquestes lluites i més encara quan es fia més en la força que amb la tècnica.

Dos gols logrà apuntar-se l'equip visitant, si bé el primer fou una desgràcia del porter olotí.

L'equip de l'Olot F. C. per el joc emprat ens plagué molt més si bé continua faltat de decisió i rapidesa en els moments apurats.

L'àrbitre, senyor Ribera, no ens plagué pas del tot, sobretot en certs moments en els quals es notà certa parcialitat a favor dels olotins.

Fou una tarda emocionant.

VIALFRANCA DEL PENEDES

Per al dia 29 d'aquest mes (festa major) està anunciat un important concurs de tir al colom, el qual ha organitzat l'Associació de Caçadors del Penedès.

Per tal concurs hi ha anunciats una sèrie d'importants premis, els quals donaran una més completa efectivitat a la festa

URALITA
PER A COBERTES
PER A RECOBRIMENTS
Xapa Ondulada Canaleta
tamanys 114 × 185 cm., i 75 × 120 cm.
Plaques "A" de 40 × 40 cm.
Xapes "B" per a recobriments:
tamanys 120 × 120 cm.
120 × 190 i 120 × 250 cm.
Uralita, S. A.
MADRID - LLEYDA - VALENCIA - SEVILLA - SALAMANCA
CENTRAL: BARCELONA
Plaça A. López, 15
Telèfons: A 1646, A 848

CAMISERIA SANS
Boquería, 32
Gran assortit en corbates

L'ORTOPEDIA MODERNA
Fill de B. Carcasona
Taller i despatx: ESCUDELLERS BLANCS, 8.—Telèfon 3320 A.
Braguers reguladors per a la retenció absoluta de la trencadura
FAIXES DE TOTES CLASSES :: FAIXA-COTILLA ABDOMINAL :: MODELS MODERNS
Cotilles ortopèdiques per guarir o corretgir les desviacions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

Serveis de la Companyia Trasatlàntica

LINIES A LES ANTILLES, MEXIC I NOVA YORK

El vapor **MONTEVIDEO** sortirà de Barcelona el 25 de setembre, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Càdiz, cap a l'Havana i Veracruz.

El nou vapor **ALFONSO XIII** sortirà de Bilbao el 17 de setembre, de Santander el 19, de Gijon el 20, i de La Corunya el 21, cap a Havana i Veracruz. Admet càrrega i passatge per a Costa Firme i Pacífic, amb trasbord a l'Havana.

LINIA DE VENEZUELA, COLOMBIA I PACIFICO

El vapor **MANUEL ARNUS** sortirà de Barcelona el 10 de setembre, l'11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Càdiz, cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Havana, Santiago de Cuba, La Guayra, Puerto Cabello, Curaçao, Sabanilla, Colón i pel Canal de Panamà a Guayaquil, Callao, Mollendo, Arica, Iquique, Antofagasta i Valparaíso. Sortida de Valparaíso el 12 de cada mes, tornant per la mateixa ruta fins a La Guaira i d'allí a Puerto Rico, Canarias, Càdiz i Barcelona.

LINIA DE BUENOS AIRES

El vapor **REINA VICTORIA EUGENIA** sortirà el 4 de setembre de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Càdiz cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

SERVEI A FILIPINES I PORTS DE XINA I JAPO

El vapor **LEGAZPI** sortir de Corunya el 28 d'agost, cap a Vigo, Lisboa i Càdiz, d'on sortirà l'1 de setembre vinent cap a Cartagena, València i Barcelona, i d'aquest port el 6, cap a Port-Said, Suez, Colombo, Singapore, Manila, Hong-Kong, Sanghai, Nagasaki, Kobé i Yokohama, admetent passatge i càrrega per els dits ports i per a altres indrets amb els quals hi hagi establerts serveis regulars des dels ports d'escala abans indicats.

LINIA DE FERNANDO POO

El vapor **CIUDAD DE CADIZ** sortirà de Barcelona el...... de setembre, de València el...... d'Alacant i Cartagena el...... i de Càdiz el...... cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife Santa Cruz de la Palma, les altres escales intermèdies i Fernando Póo.

Ultra tots els indicats serveis la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York, ports del Cantàbric a Nova York i la línia de Barcelona a Filipines, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers als quals la Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com ho ha acreditat en el seu dilatat servei. Tots els vapors tenen telegrafia sense fils.

LA PUDA DE BANYOLES

Aigües sulfhídriques, sulfhidratades sòdiques, silicatades i radioactives. Anàlisi del doctor Oliver i Rodés.

Són les que contenen més sílice col·loïdal i silicat sòdic.

La Puda de Banyoles, per les seves Sales d'inhalacions i pulveritzacions, departaments de banys i dutxes, és de les millors d'Espanya.

La seva temporada comença el primer de Maig i fineix el 31 d'Octubre.

Produeix miraculosos efectes: en les dolències de la pell, en l'escrofulisme i pretuberculosis, en les afeccions cròniques de l'aparell respiratori, en la litiasi renal, en la faringitis de caràcter artrític i demés manifestacions de l'artritisme.

Per als avariòsics i mercurialitzats, les aigües de Banyoles són substitutives de les d'**Archena.** En tres hores es va de Barcelona a Banyoles, trobant-se situada "La Puda" prop del seu formosíssim llac, de vuit quilòmetres de perímetre.

Llet condensada
EL PAGES
es la millor

Havent-se trasladat de la GRANVIA DIAGONAL, NUM. 393, AL PASSEIG DE GRACIA, NUM. 105

AVUI, DIA 29

a les 6 de la tarda s'inaugurarà el nou establiment de floricultura

d'EN JOSEP BATLLE

Totes les clients que tinguin a bé assistir a la inauguració seran obsequiades amb un elegant "bouquet"

Planxa ondulada de 120 per 75 cm. Ptes. 7'50 m.2

ROCALLA

PER A TEULADES

Materials armats ab amiant exclusivament

JOSEP ESTEVA i Cia.

Portal de l'Angel, 1 i 3 pral. :: Telèfon 3344-A

Fàbrica a Sarrià BARCELONA

Plaques de 40 x 40 m. Ptes. 5'05 m.

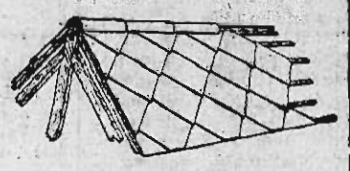

DOLOR D'ESTOMAC

i malalties de les vies digestives, es curen amb el

GASTROBIOL ROSSELL

De venda a la FARMACIA INTERNACIONAL - Rambla del Centre, 17, i a totes les farmàcies

ELS ESPECTACLES

PRINCIPAL PALACE

Plaça del Teatre, 2 i 4. Telefs. 5125 i 4736 A

EMPRESA: MARTI AYNETO

Cada dia, a dos quarts de cinc de la tarda:

Gran Matinée. Selecte programa de varietats

CONCERT DANCING

Nit, a les deu, 28 representació de l'aplaudida revista d'istiu

SKETCH I SKITCHOS

amb el nou gran quadro

EL TORRENTE DEL AMOR

Demà, dijous, en matinée, a dos quarts de cinc

29 representació de **SKETCH i SKITCHOS**

TEATRE NOVETATS

CIRC EQUESTRE

Gran companyia internacional acrobàtica, equestre, còmica i musical. Director: **Mr. Ventura Gaunan.**

Avui, dimecres, 28 d'agost, nit, a les deu en punt:

Exis sorollós, èxit definitiu de **The Strakay**, jongleurs; **Les Arqués**, força dental; **Chassino**, omnomanista; **C. Fontanas**, equestres; **Les 3 Beretta**, olímpics; **Mr. Rapidet**, equestre; **Yamamoto Koyoschi**, japonesos; **Les 4 Maryland**, saltadors a la bàscula

60 Pollastres Comediants 60

presentats per **Torkat i Miss D'Aliza**

Fred Silvester y Cia.

Meravellosos, originals, únics.

Les 4 Uessems

novena meravella del món

Entrades còmiques pels inimitables reis de la gràcia

Pompof, Thedy i Emig

Navas i Gerome

i els augustos de soirée

Silva i Kodac

Demà, dijous, a dos quarts de quatre de la tarda, grandiosa matinée infantil. Nit, primera funció de gran moda. Tots els dilluns, dijous i dissabtes, matinées especials a preus econòmics. Avui: Noves atraccions. Grans debuts. Es despatxa a comptaduria

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Programes extraordinaris. Projecció de notables pellícules. Gran quadro d'atraccions. **Exit de Jack Hama** i les seves **jazz-girls**, cants i balls anglesos i americans. **Pilar Ivon**, ballarina; els célebres **Bartros**, equilibristes; comiat de **Els Piters**, excèntrics, i grandiós èxit de la notabilíssima cançonetista

CANDIDA SUAREZ

Repertori selecte. Riquíssima presentació

TEATRE COMIC

Gran companyia lírica de sarsuela, opereta i revistes, dirigida pel primer actor **Enric Beut**

Demà, dimecres, tarda, a dos quarts de quatre, gran matinée popular amb les aplaudides obres en un acte: **La boda de Luis Alonso; El duo de la Africana**, pel notable tenor senyor Palop, i

BARCELONA EN RODOLINS, VISTA PER FORA I PER DINS

Butaques de primera classe, 2 pts.; de segona, 1'50; tranques les altres localitats

Nit, a dos quarts de deu: I. Reposició de l'aplaudida opereta en dos actes

EL ASOMBRO DE DAMASCO

II. La revista de gran èxit

BARCELONA EN RODOLINS, VISTA PER FORA I PER DINS

Teatre Bosc

Temporada popular d'òpera. Avui, a les 9'45, segona sortida de la sopran lleugera Francisca Marlet, i debut del baix Jaume Ros, amb la formosa òpera còmica en tres actes, **Il barbiere di Siviglia.** Artistes: Senyoretes Marlet i Rossi i els senyors Santhui, Fusté, Fernández, Serrelli i cinor general. La senyoreta Marlet, en l'escena de música del segon acte cantarà la célebre aria **Il flauto màgico.** Preus econòmics.—Dijous, primera de **L'africana**, pel colossal tenor **Miquel Artell**. En assaig, **Lohengrin.**

--CINEMES--

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona. Avui, dimecres, estrena: **Moneda falsa**, per Elsie Ferguson; **Hoste inamovible**, comèdia; **Gat per llebre**, de molta broma; **Somnis joveniv'ls**, creació de Mabel Normand. Demà, dijous, una altra estrena: **El llop negre i Dues setmanes de vacances**, per Constance Talmadge. Diumenge, nit, estrena: **El meu cosí**, pel malaurat Enrico Caruso

Diana-Argentina

Excelsior

Avui, dimecres, **La reina dels gitanos, La desconeguda, Bones referències, El bastó hipnotitzador, Home invisible.**

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit: El cinedrama de gran espectacle **La desconeguda**; la pellícula còmica **El bastó hipnotitzador**; la bonica comèdia **Bones referències**; el formós film **L'home invisible**, i pròleg i 1 jornada de la colossal pellícula, la joia cinematogràfica **La reina dels gitanos**

Teatres Triomf i Marina i Cinema Nou

Avui, dimecres, **Carregueu-ho al meu compte, La rosa del rastre, El guàrdia 378, L'engany de la ilusió, Una cursa de poble, Desditxat.**

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, dimecres, **Aventures de Robinson Crusoé**, I i II episodis: **Cops de puny i oracions; El príncep escultor; Triplepatte; Tomaset detectiu d'hotel.** Demà, dijous: **Aventures de Robinson**, III i IV; **Broma tràgica; El valent**, i d'altres

Cinema Princesa

Gran via Layetana

Telèfon 1371 A.

Aquest local disposa d'una temperatura agradable per la seva gran renovació d'aire.

Avui, dimecres, extraordinari programa: **Carregueu-ho al meu compte**, bonica comèdia dramàtica de gran argument, interpretada per la gran artista Clara Kimball; **La rosa del rastre**, grandiosa comèdia sentimental, creació de la eminent artista Gladis Walton; **L'engany de la ilusió**, meravellosa comèdia dramàtica de gran argument, interpretada magistralment per la tan desitjada artista Viola Dana; **Una carrera de poble**, còmica en dues parts, de broma contínua; **El cultiu de les avespes**, original cinta.—Demà, dijous, tot estrenes, entre elles **La reina dels gitanos**, dividida en deu episodis.

RESTAURANTS

LES PLANES

Hotel Restaurant Versailles

obert des de les cinc del matí a mitja nit

Servei de cobert i a la carta

Coberts de 7'50 pts. endavant

Habitacions per a temporades a preus econòmics

Aigua del Mas Guimbau

Camí especial per a automòbils

Telèfon 7 H

Propietari: Joan Co (de l'antic VERSAILLES)

Restaurant Elèctric

LES PLANES

Totes les nits sopars americans

JAZZ-BAND

Coberts a 10 ptes., i carta

Trens cada 20 minuts.

fins a 1'1,10.

LA RABASSADA

Hotel — Restaurant — Atraccions

400 metres altitud. Programa encisador. Temperatura delicioso. Habitacions **Gran confort per a famílies.** Servei permanent d'autocars des de la plaça de Lesseps (Josepets), del migdia per amunt. Telefon 6204 G.

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA

Revelat de plaques i pel·lícules i tot treball de laboratori. Es revel·la a les

5 HORES

CASA CASELLAS

Carrer de Santa Anna, 4. (Prop Rambla)

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72. Telèfon A. 5090

Fàbrica: Carrer Benavent (pròxim a la Travessera de Sans)

BARCELONA

Per l'onze de setembre

Es broden i pinten tota classe de llaçades i altres ensenyes per a la commemoració dels màrtirs de Catalunya.

Duràn i Bas, 13, segon.

A TIANA

Gran Hotel. Servei a la carta. Coberts a 7'50 pessetes. Carrer de la Plaça, 34.

VI DE TIANA, a 0'60 pts. litre, posat a domicili; cóllita propia. J. A. Jordana. Tiana.

MAGATZEM gran, amb soterrani espaiós i amb molta llum, es lloga, Corts Catalanes, 431.

DOS JOVES desitgen casa de família per a tot estar. Casc antic. Escriure a LA PUBLICITAT, núm. 5001.

FONDA SIMON

MENJARS A LA CATALANA

ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12

Telèfon 1378 A.

DINER

amb garantia de

LLETRA :: HIPOTECA

MERCADERIES :: AUTOMOBILS

SANTA ANNA, 5, primer

(Entrada per l'estanc)

De 12 a 1 i de 6 a 7

ALCOHOLS PURS

rectificats de 96/97°. Especials per a Clíniques, laboratoris, farmàcies, perfumeries

ANISATS

de totes classes

VENDA A L'ENGROS I AL DETALL

A. ANTICH

Ronda de Sant Pau, 32.

Telèfon 810 A.

DINER

a l'acte sobre autos, teixits i altres mercaderies. Raó: Rambla de les Flors, 24, primer.

NONELL GERMANS

CANVI : VALORS : CUPONS

Rambla del Centre, 16

Llet condensada

EL PAGES

AUTOMOBILS

I

CAMIONS

OPEL

Agents:

"Unión Comercial Española, S. A.—Rambla de Santa Mònica, 7, primer.—Garatge, Bruch, 166.

SEGELLS DE GOMA

Gravats de totes classes en metalls i fusies. Radipesa en els encarrecs. Corts Catalanes, 643 (entre Bruch i Lluria).

CHASSAIGNE FRERES

Claris, 43

PIANOS, AUTOPIANOS, HARMONIUMS, ROTLLOS PERFORATS

PIANOS DE LLOGUER I D'OCASIO

Vendes a terminis. Pianos estrangers

CALÇATS SIMON

Liquido a la fàbrica mateix les mostres i calçats amb tares que no podem lliurar als comerciants

PREUS DE SALDO

Fàbrica de calçat: — LLULL, 21 (darrera el Parc)

STUDEBAKER

6 CILINDRES

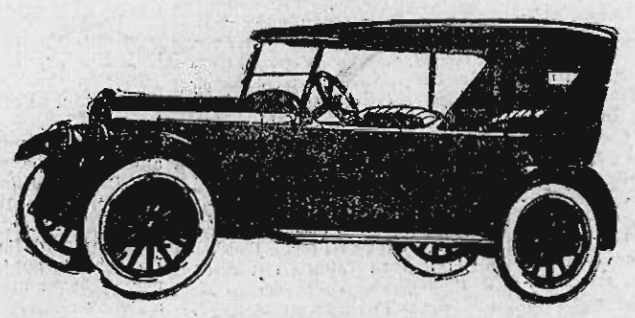

No n'hi ha cap que doni major satisfacció

Tots els de la seva reputació li doblen el preu

PER QUE?

Perquè STUDEBAKER es construit per les fàbriques més importants del món en cotxes de 6 cilindres i la seva gran producció permet preus incomprensibles per a cotxes de primera categoria, que abans de remetre's al client són sotmesos a més de 9.500 inspeccions

Agència Studebaker Espanyola

STEVENSON, ROMAGOSA I C.IA

València, 295 **BARCELONA**

Salón Studebaker :: Isidor Pons :: Passeig de Gràcia, 54